

Проект!

ИЗБОРЕН КОДЕКС

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I

Предмет и обхват

Чл. 1. (1) Този кодекс определя организацията и реда за произвеждане на избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката, членове на Европейския парламент от Република България, общински съветници, кметове на общини и кметства, както и условията за избиране на народни представители, президент и вицепрезидент на републиката, членове на Европейския парламент от Република България, общински съветници, кметове на общини и кметства.

(2) С кодекса се определят и условията и реда за попълване на предсрочно овакантени мандати при прекратяване на пълномощията на народен представител, член на Европейския парламент от Република България, общински съветник, кмет на община и кметство.

Раздел II

Избирателно право

Чл. 2. (1) Изборите се произвеждат въз основа на всеобщо, равно и пряко избирателно право с тайно гласуване.

(2) Всеки избирател има право на един глас.

(3) Всеки избирател има право да гласува само веднъж в

едни и същи избори.

Чл. 3. (1) Право да избират народни представители, президент и вицепрезидент на републиката имат българските граждани, които са навършили 18 години към изборния ден включително, не са поставени под запрещение и не изтърпяват наказание лишаване от свобода.

(2) Право да избират членове на Европейския парламент от Република България имат българските граждани, които са навършили 18 години към изборния ден включително, живели са най-малко през последните три месеца в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз, не са поставени под запрещение и не изтърпяват наказание лишаване от свобода.

(3) Всеки гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който не е български гражданин, има право да избира членове на Европейския парламент от Република България, ако е навършил 18 години към изборния ден включително, не е поставен под запрещение, не изтърпява наказание лишаване от свобода, има статут на продължително или постоянно пребиваващ в Република България, живял е най-малко през последните три месеца в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз, не е лишен от правото да избира в държавата членка, на която е гражданин, и предварително с писмена декларация е заявил желанието си да упражни правото си на глас на територията на Република България.

(4) Право да избират общински съветници и кметове имат българските граждани, които са навършили 18 години към изборния ден включително, не са поставени под запрещение, не изтърпяват наказание лишаване от свобода и са живели най-малко през последните **10 (12) месеца** в съответното населено място.

(5) Всеки гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който не е български гражданин, има право да избира общински съветници и кметове, ако е

навършил 18 години към изборния ден включително, не е поставен под запрещение, не изтърпява наказание лишаване от свобода, има статут на продължително или постоянно пребиваващ в Република България, живял е най-малко през последните **10 (12) месеца** в съответното населено място, не е лишен от правото да избира в държавата членка, на която е гражданин, и предварително с писмена декларация е заявил желанието си да упражни правото си на глас в съответното населено място.

Чл. 4. (1) Право да бъдат избирани за народни представители имат българските граждани, които са навършили 21 години към изборния ден включително, нямат друго гражданство, не са поставени под запрещение и не изтърпяват наказание лишаване от свобода.

(2) За президент и вицепрезидент на републиката може да бъде избран български гражданин по рождение, навършил 40 години, който няма друго гражданство, не е поставен под запрещение, не изтърпява наказание лишаване от свобода и е живял последните пет години в страната.

(3) Право да бъде избран за член на Европейския парламент от Република България има всеки български гражданин, който е навършил 21 години към изборния ден включително, няма гражданство в държава извън Европейския съюз, не е поставен под запрещение, не изтърпява наказание лишаване от свобода, има постоянен адрес в Република България и е живял най-малко през последните две години в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз.

(4) Право да бъде избран за член на Европейския парламент от Република България има и всеки гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който не е български гражданин, навършил е 21 години към изборния ден включително, няма гражданство в държава извън Европейския съюз, не е поставен под запрещение, не

изтърпява наказание лишаване от свобода, не е лишен от правото да бъде избран в държавата членка, на която е гражданин, има статут на продължително или постоянно пребиваващ в Република България, живял е най-малко през последните две години в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз, и с писмена декларация е заявил желанието си да бъде избран.

(5) Право да бъдат избирани за общински съветници и кметове имат българските граждани, които нямат друго гражданство в държава извън Европейския съюз, навършили са 18 години към изборния ден включително, не са поставени под запрещение, не изтърпяват наказание лишаване от свобода и са живели най-малко през последните **10 (12) месеца** в съответното населено място.

(6) Право да бъде избран за общински съветник има и всеки гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който не е български гражданин, няма гражданство в държава извън Европейския съюз, навършил е 18 години към изборния ден включително, не е поставен под запрещение, не изтърпява наказание лишаване от свобода, има статут на продължително или постоянно пребиваващ в Република България, живял е най-малко през последните **10 (12) месеца** в съответното населено място, не е лишен от правото да бъде избран в държавата членка, на която е гражданин, и с писмена декларация е заявил желанието си да бъде избран.

Раздел III

Изборни системи

Чл. 5. (1) Изборите за народни представители се произвеждат по пропорционална изборна система с кандидатски листи на регистрирани в многомандатни изборни райони:

1. партии и коалиции - чрез преференциално гласуване;
2. независими кандидати.

(2) В разпределението на мандатите участват партиите и

коалициите, получили не по-малко от четири на сто от действителните гласове на национално ниво, както и независимите кандидати, получили гласове не по-малко от районната избирателна квота.

Чл. 6. (1) Изборите за президент и вицепрезидент се произвеждат едновременно по мажоритарна изборна система.

(2) Президентът и вицепрезидентът се избират от една кандидатска листа.

Чл. 7. (1) Изборите за членове на Европейския парламент от Република България се произвеждат по пропорционална изборна система с национални кандидатски листи на:

1. партии и коалиции - чрез преференциално гласуване;
2. независими кандидати.

(2) В разпределението на мандатите участват партиите, коалициите и независимите кандидати, получили гласове не по-малко от националната избирателна квота.

Чл. 8. (1) Изборите за общински съветници се произвеждат по пропорционалната изборна система.

(2) Изборите за кметове се произвеждат по мажоритарната изборна система.

(3) В разпределението на мандатите участват партиите, коалициите и независимите кандидати, получили гласове не по-малко от общинската избирателна квота.

Чл. 9. Разпределенето на мандатите по кандидатски листи се извършва съгласно методиката по чл. 26, ал. 1, т. 24.

Раздел IV

Насрочване и произвеждане на изборите. Изборни книжа

Чл. 10. (1) Изборите за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България се насрочват от президента на републиката не по-късно от **60 дни** преди изборния ден.

(2) Изборите за президент и вицепрезидент на републиката се насрочват от Народното събрание не по-късно от **60 дни** преди изборния ден.

(3) Изборите за общински съветници и кметове се насрочват от президента на републиката не по-късно от **90 дни** преди изборния ден.

Чл. 11. (1) Изборите се произвеждат в един неработен ден за цялата страна.

(2) Изборите за членове на Европейския парламент от Република България се произвеждат в съответствие с изборния период, определен от Съвета на Европейския съюз.

Чл. 12. (1) Централната избирателна комисия утвърждава образците на изборните книжа за всички видове избори и ги обнародва в "Държавен вестник".

(2) Не по-късно от три месеца преди всеки избор Централната избирателна комисия утвърждава образците на изборните книжа за съответния вид избор.

(3) В случай че се установи непълнота или техническа грешка в изборните книжа, Централната избирателна комисия извършва поправка не по-късно от 55 дни преди изборния ден и я обнародва в "Държавен вестник".

Раздел V

Организационно-техническа подготовка на изборите

Чл. 13. (1) Организационно-техническата подготовка на изборите се осъществява от Министерския съвет и от областните и общинските администрации във

взаимодействие с изборителните комисии.

(2) Разходите по подготовката и произвеждането на изборите са за сметка на държавния бюджет по приета от Министерския съвет план-сметка, съгласувана с Централната изборителна комисия. В срок 7 дни от датата на насрочване на изборите Министерският съвет може да възложи координацията и изпълнението на дейностите по организационно-техническата подготовка на изборите на определен министър.

(3) Заявленията, жалбите, удостоверенията и другите книжа по този кодекс се освобождават от държавни такси.

(4) Документите по този кодекс, които са издадени на чужд език, се представят заедно с легализиран превод на български език.

Глава втора **ИЗБИРАТЕЛНИ КОМИСИИ**

Раздел I

Видове изборителни комисии. Общи разпоредби

Чл. 14. За произвеждане на изборите се назначават:

1. Централна изборителна комисия - за цялата страна при произвеждане на всички видове избори, включително и за гласуването извън страната при избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България;

2. районни изборителни комисии - за всеки многомандатен изборен район при произвеждане на избори за народни представители, както и за всеки район според районирането на територията на Република България при последните избори за народни представители, при произвеждане на избори за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на

Европейския парламент от Република България;

3. общински изборителни комисии - за всяка община при произвеждане на избори за общински съветници и кметове;

4. секционни изборителни комисии - за всяка изборителна секция при всички видове избори.

Чл. 15. (1) Изборителните комисии се състоят от председател, заместник- председатели, секретар и членове.

(2) Изборителните комисии се представляват от своя председател, а в отделни случаи - от определен с решение на съответната комисия член.

(3) Представителите на една партия или коалиция не могат да имат мнозинство в една и съща изборителна комисия. Председателят и секретарят не могат да бъдат предложени от една и съща партия или коалиция.

Чл. 16. (1) За членове на Централната изборителна комисия се назначават лица с висше образование, които отговарят на изискванията на чл. 4, ал. 1 и владеят български език.

(2) За членове на районните, общинските и секционните изборителни комисии се назначават лица, които отговарят на изискванията на чл. 3, ал. 1 и владеят български език.

(3) Членовете на Централната изборителна комисия, на районните и общинските изборителни комисии е препоръчително да са юристи.

Чл. 17. (1) Член на изборителна комисия, докато заема длъжността си, не може да бъде кандидат за съответния вид избор, народен представител, член на Европейския парламент, министър или заместник- министър, главен секретар на президента на републиката, Народното събрание или Министерския съвет, главен секретар на министерство или областна администрация, секретар на община или кметство,

съдия в Конституционния съд, съдия в административен съд или прокурор в административна прокуратура, съдия във Върховния административен съд или прокурор във Върховната административна прокуратура, областен управител или заместник - областен управител, кмет или заместник - кмет, военнослужещ във въоръжените сили, служител в Министерството на вътрешните работи.

(2) Членовете на една и съща избирателна комисия не могат да бъдат помежду си съпрузи, роднини по права линия, братя и сестри.

Чл. 18. (1) Членовете на избирателните комисии получават възнаграждение за работата си в съответната комисия.

(2) Възнагражденията на членовете на районните, общинските и секционните избирателни комисии не се облагат с данъци по Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(3) Членовете на избирателните комисии за времето, необходимо за работата им в съответната комисия се осигуряват като лица, упражняващи трудова дейност на изборна длъжност. Осигурителните вноски по Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване на членовете на районните, общинските и секционните избирателни комисии са за сметка на републиканския бюджет.

(4) Лицата, включени в състава на избирателните комисии, се освобождават от служебните им задължения за времето, необходимо за работата им в съответната комисия. За това време те ползват неплатен служебен отпуск, който се зачита за стаж по специалността, или по тяхно искане - полагащия им се платен годишен отпуск.

Чл. 19. (1) При изпълнение на своите функции членовете на избирателните комисии са длъжностни лица по смисъла на

Наказателния кодекс.

(2) Членовете на изборителните комисии не могат да носят отличителни знаци на партии, коалиции и инициативни комитети, както и да провеждат предизборна агитация.

Чл. 20. (1) Заседанията на изборителните комисии са законни, когато на тях присъстват повече от половината от членовете им.

(2) Изборителните комисии се произнасят с решения, които се приемат с мнозинство две трети от присъстващите членове и се подписват от председателя и секретаря, а когато един от тях отсъства от заместник председател. Когато за приемане на решение липсва необходимото мнозинство се смята, че е налице отказ.

(3) За заседанията на изборителните комисии се съставя протокол, който се подписва от председателя и секретаря. Когато един от тях отсъства, протоколът се подписва от заместник председател.

(4) Членовете на изборителните комисии могат да подписват протоколи и гласуват решения с особено мнение, като изрично отбелязват дали гласуват „за” или „против” конкретното решение и в какво се изразява особеното мнение.

(5) Удостоверенията, издавани от Централната изборителна комисия, районните и общинските изборителни комисии и тяхната текуща кореспонденция се подписват от председателя и секретаря. Когато един от тях отсъства се подписват от заместник-председател.

(6) На заседанията на районните и общинските изборителни комисии може да присъства по един застъпник от всяка партия, коалиция или инициативен комитет. Изказаните от него становища, мнения и възражения се записват в протокола.

Чл. 21. Изборителните комисии имат печат.

Чл. 22. (1) Към Централната изборителна комисия и към районните и общинските изборителни комисии могат да се създават работни групи от специалисти. Възнагражденията на специалистите се определят от Централната изборителна комисия.

(2) Централната изборителна комисия може да сключва договори със специалисти, технически, помощен и обслужващ персонал в рамките на средствата, определени за произвеждане на изборите.

Раздел II

Централна изборителна комисия

Чл. 23. (1) Централната изборителна комисия се назначава с указ на президента на републиката за срок от 4/5 години след консултации и по предложение на парламентарно представените партии и коалиции и на партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени.

(2) При провеждане на консултациите по ал. 1 парламентарно представените партии и коалиции и партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, представят пред президента на републиката:

1. писмено предложение за състав на Централната изборителна комисия заедно със списък на резервните членове, което съдържа имената на предложените лица, единен граждански номер, длъжност в комисията, образование, специалност и партията или коалицията, която ги предлага;

2. удостоверение за актуално правно състояние на партията към датата на насрочване на изборите или

решение за образуване на коалицията, удостоверяващо пълномощията на представляващите съответната партия или коалиция лица;

3. пълномощно от представляващите съответната партия или коалиция лица в случаите, в които в консултациите участват упълномощени лица; представя се и извлечение от устава на партията, удостоверяващ начина на упълномощаването.

(3) За резултатите от проведените консултации се съставя протокол, който се подписва от участниците в тях. При отказ да се подпише протокола, както и когато протоколът е подписан с особено мнение, се прилагат мотивите на участниците.

(4) В случаите когато не е постигнато съгласие между представителите на парламентарно представените партии и коалиции и на партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, президентът на републиката назначава членове на Централната изборителна комисиия въз основа на предложенията, направени от парламентарно представените партии и коалиции и от партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени.

(5) Парламентарно представените партии и коалиции предлагат 19 членове на Централната изборителна комисиия, включително председател, заместник председатели и секретар, като при назначаването на състава на Централната изборителна комисиия се запазва съотношението между парламентарно представените партии и коалиции.

(6) Партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, имат право на по един свой представител в Централната изборителна комисиия.

(7) В случай че общият брой на членовете на

Централната избирателна комисия, определен по реда на ал. 5 и 6, е четно число парламентарно представената партия или коалиция с най-голям неоползотворен остатък предлага още един член на Централната избирателна комисия. При еднакви остатъци членът се определя след жребий.

(8) В случай че партията или коалицията, която следва да посочи член при условията на ал. 7 формира мнозинство в Централната избирателна комисия, това право се предоставя на партията или коалицията със следващ най-голям неоползотворен остатък.

(9) Не по-късно от два месеца преди изтичането на мандата на Централната избирателна комисия президентът на републиката назначава с указ новите членове на комисията при спазване изискванията на ал. 1-8.

(10) До встъпване в длъжност на новите членове членовете на Централната избирателна комисия продължават да изпълняват своите правомощия.

Чл. 24. (1) За периода от **60 дни** преди изборния ден до **45 дни** след датата на изборите членовете на Централната избирателна комисия получават месечно възнаграждение.

(2) Възнаграждението на председателя на Централната избирателна комисия е в размер, равен на основната месечна работна заплата за длъжността „министър”, възнаграждението на заместник председателите и секретаря е в размер 90 на сто, а на членовете 85 на сто от възнаграждението на председателя на Централната избирателна комисия.

(3) За периода от **45 дни** след датата на изборите до **60 дни** преди датата на следващите избори членовете на Централната избирателна комисия получават възнаграждения за заседания, в които са участвали и дежурства в размер на 70 на сто от ставката за един работен ден от месечното им възнаграждение.

(4) При отсъствие от заседание по неуважителни причини на член на комисията не се заплаща възнаграждение

за това заседание.

Чл. 25. (1) Пълномощията на член на Централната изборителна комисия се прекратяват предсрочно:

1. по собствено желание;
2. при влизане в сила на присъда, с която е наложено наказание лишаване от свобода;
3. при поставяне под запрещение;
4. при трайна фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си повече от 6 месеца;
5. при несъвместимост;
6. ако не участва по неуважителни причини в три поредни или в общо пет заседания през годината;
7. при смърт.

(2) Настъпването на обстоятелство по ал. 1 се установява с решение на Централната изборителна комисия въз основа на документи, издадени от компетентните органи. Решението на Централната изборителна комисия може да се обжалва пред Върховния административен съд в срок до **три дни** от съобщаването му.

(3) Върховният административен съд се произнася в срок до **7 дни** от постъпване на жалбата с решение, което не подлежи на обжалване.

(4) Председателят на Централната изборителна комисия в срок до **три дни** от влизането в сила на решението по ал. 2 уведомява президента на републиката.

(5) Президентът на републиката в срок до **14 дни** от уведомяването по ал. 4 назначава по предложение на съответната партия или коалиция нов член на Централната изборителна комисия на мястото на члена, чиито пълномощия са предсрочно прекратени.

Чл. 26. (1) Централната изборителна комисия:

1. следи за изпълнението на този кодекс на територията

на страната и в дипломатическите и консулските представителства на Република България;

2. упражнява методическо ръководство и контрол върху дейността на районните, общинските и секционните изборителни комисии;

3. издава методически указания за работата на районните, общинските и секционните изборителни комисии по прилагане на този кодекс и провежда обучение на членовете на районните и общинските изборителни комисии;

4. определя организацията за гласуване на българските граждани извън Република България не по-късно от **50** дни преди изборния ден при изборите за народни представители, президент и вицепрезидент на Република България и членове на Европейския парламент от Република България;

5. назначава районните изборителни комисии, общинските изборителни комисии и секционните изборителни комисии извън страната и утвърждава списъци на резервните членове; назначава и секционните изборителни комисии в страната в случаите, когато районната или общинската изборителна комисия не ги е назначила в определения срок;

6. освобождава членовете на районните и общинските изборителни комисии и на секционните изборителни комисии извън страната в случаите на нарушения на този кодекс и на решенията на Централната изборителна комисия;

7. определя възнагражденията на членовете на районните, общинските и секционните изборителни комисии;

8. разглежда жалби срещу решения и действия на районните изборителни комисии, общинските изборителни комисии и секционните изборителни комисии извън страната, произнася се по тях в срок до 24 часа от постъпването им, а в изборния ден незабавно, с решение, което не подлежи на обжалване; решението се обявява веднага;

9. води регистри на партиите и коалициите за всеки вид избор и регистри на инициативните комитети при

произвеждане на избори за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България, както и на кандидатите за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България;

10. регистрира и обявява партии и коалиции за участие в изборите за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката, членове на Европейския парламент от Република България, общински съветници и кметове, както и регистрира инициативни комитети за участие в изборите за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България и им издава удостоверения;

11. регистрира и обявява кандидатските листи на партиите, коалициите и инициативните комитети при изборите за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България;

12. определя структурата и съдържанието на единната номерация на изборителните секции;

13. формира и утвърждава единните номера на изборителните секции извън страната;

14. утвърждава техническия образец и защитата на бюлетините и определя съвместно с Министерския съвет условията и реда за отпечатването им не по-късно от **33 дни** преди изборния ден;

15. определя чрез жребий номерата на бюлетините при изборите за народни представители и членове на Европейския парламент от Република България и поредността на вписване на кандидатските листи в бюлетината при изборите за президент и вицепрезидент на републиката и ги обявява не по-късно от **30 дни** преди изборния ден;

16. определя условията и реда за провеждане на предизборната кампания в националните и местните средства за масова информация и интернет;

17. контролира провеждането на предизборната кампания

в националните средства за масова информация и интернет;

18. определя условията и реда за извършване на социологически проучвания в изборния ден не по-късно от **20 дни** преди изборния ден;

19. поддържа страница в интернет, в която публикува решенията си, методическите указания, предварителните и окончателните резултати от изборите и други документи и данни;

20. определя реда за проверка за незаконно гласуване и възлага извършването ѝ на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството;

21. предоставя резултатите от проверката по т. 20 на заинтересованите лица и при установяване на незаконно гласуване сезира прокуратурата;

22. организира и провежда чрез средствата за масова информация разяснителна кампания относно правата и задълженията на гражданите в подготовката и произвеждането на изборите;

23. определя условията и реда за участие на наблюдатели не по-късно от **50 дни** преди изборния ден и им издава удостоверения;

24. приема и обнародва в "Държавен вестник" методика за определяне на резултатите от гласуването;

25. определя условията и реда за възлагане чрез конкурс на компютърната обработка на резултатите от изборите не по-късно от **54 дни** преди изборния ден;

26. възлага чрез конкурс компютърната обработка на данните от гласуването и издаването на бюлетин с резултатите от изборите; конкурсът се провежда при условия и срокове, определени с решение на Централната избирателна комисия;

27. определя реда за проверка на подписките за участие на независими кандидати и възлага извършването им на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно

обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството;

28. определя реда за проверка на списъците с имената, единните граждански номера и подписите на избирателите, подкрепящи регистрацията на партиите и коалициите, както и на кандидатските листи, и възлага изпълнението на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството;

29. определя единната номерация и начина на защита на удостоверенията за гласуване на друго място преди всеки избор;

30. публикува в интернет резултатите от гласуването по избирателни секции и при поискване предоставя на технически носител тези резултати на партии, коалиции и инициативни комитети;

31. публикува резултатите от изборите по избирателни секции в бюлетина по т. 25, съдържащ и технически носител не по-късно от **40 дни** след изборния ден;

32. утвърждава образец на печат на районните, общинските и секционните избирателни комисии;

33. обявява края на изборния ден след приключване на гласуването на територията на страната не по-късно от 20,00 часа;

34. предава в Националния архивен фонд след изтичане на 5 години от датата на съответния вид избор първия екземпляр от протоколите на секционните, районните и общинските избирателни комисии;

35. определя условията, реда и обхвата за гласуване по електронен път;

36. взема решение за премахване или изземване на агитационни материали, поставени или разпространени в нарушение на този кодекс на територията на повече от един изборен район или които се отнасят за повече от един изборен район.

(2) Централната избирателна комисия при произвеждане

на избори за народни представители:

1. определя броя на мандатите в многомандатните изборни райони въз основа на единна норма на представителство за цялата страна в зависимост от броя на населението по актуализирани прогнозни данни, предоставени от Националния статистически институт на база резултатите от последното преброяване на населението;

2. обявява резултатите от изборите и издава удостоверения на избраните народни представители;

3. обнародва в "Държавен вестник" резултатите от изборите незабавно след обявяването им;

4. при предсрочно прекратяване на пълномощията на народен представител обявява за народен представител следващия в съответната листа кандидат.

(3) Централната избирателна комисия при произвеждане на избори за президент и вицепрезидент на републиката:

1. обявява резултатите от изборите и датата за произвеждане на нов избор, ако няма избран кандидат съгласно чл. 93, ал. 3 от Конституцията;

2. обявява имената на кандидатите, между които ще се произведе новият избор, в срок не по-късно от 48 часа от обявяване на изборния ден за приключен;

3. обявява резултатите от изборите и имената на избраните президент и вицепрезидент, обнародва ги в "Държавен вестник" незабавно след обявяването им и издава удостоверения на избраните президент и вицепрезидент.

(4) Централната избирателна комисия при произвеждане на избори за членове на Европейския парламент от Република България:

1. изпраща до компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз, списък на гражданите на тези държави, които са вписани в част II на избирателния списък, както и извлечение от регистъра по чл. 118, ал. 1 за гражданите, които са регистрирани като кандидати;

2. организира и провежда чрез средствата за масова информация или по друг подходящ начин разяснителна

кампания относно условията, при които гражданите на другите държави - членки на Европейския съюз, могат да избират и да бъдат избирани за членове на Европейския парламент от Република България;

3. обявява резултатите от изборите и издава удостоверения на избраните членове на Европейския парламент от Република България;

4. обнародва в "Държавен вестник" резултатите от изборите незабавно след обявяването им;

5. предоставя информация за изборните резултати на президента на републиката, на председателя на Народното събрание и на министър-председателя.

(5) Централната избирателна комисия при произвеждане на избори за общински съветници и кметове:

1. осъществява контрол върху регистрацията на партиите, коалициите, инициативните комитети и кандидатите в общинската избирателна комисия;

2. организира и провежда чрез средствата за масова информация или по друг подходящ начин разяснителна кампания относно условията, при които гражданите на другите държави - членки на Европейския съюз, могат да избират общински съветници и кметове и да бъдат избирани за общински съветници;

3. предлага на президента да насрочи в 14-дневен срок от получаване на предложението избори за общински съветници или кметове:

а) при създаване на нова община или кметство;

б) когато изборът за общински съветници или кметове е обявен за недействителен;

в) когато няма избран кмет на втори тур;

г) при предсрочно прекратяване пълномощията на кмет.

(6) Решенията на Централната избирателна комисия се съобщават чрез публикуване на интернет страницата на комисията.

(7) Решенията на Централната избирателна комисия по ал. 1, т. 1, 5, 6, 18, 23 и 26 могат да се обжалват пред

Върховния административен съд чрез Централната избирателна комисия в срок до три дни от съобщаването им. Централната избирателна комисия изпраща жалбата на съда незабавно. Върховният административен съд разглежда жалбата и се произнася с решение в срок до три дни от получаването ѝ в открито заседание с призоваване на жалбоподателя, Централната избирателна комисия и заинтересованите лица. Решението на съда се обявява незабавно и не подлежи на обжалване.

(8) Решенията на Централната избирателна комисия по ал. 1, т. 10 и 11, включително отказите за регистрация, могат да се обжалват пред Върховния административен съд чрез Централната избирателна комисия в срок до 24 часа от съобщаването им. Централната избирателна комисия изпраща жалбата на съда незабавно. Върховният административен съд разглежда жалбата и се произнася с решение в срок до 24 часа дни от получаването ѝ в открито заседание с призоваване на жалбоподателя, Централната избирателна комисия и заинтересованите лица. Решението на съда се обявява незабавно и не подлежи на обжалване.

(9) Сроковете по Административнопроцесуалния кодекс не се прилагат при обжалване на решенията на Централната избирателна комисия.

(10) В жалбата се посочва кое решение се обжалва, на какво основание, както и имената и адреса на жалбоподателя и телефон, факс или електронен адрес за призоваване.

Раздел III

Районни избирателни комисии

Чл. 27. (1) При произвеждане на избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и членове на Европейския парламент от Република България,

Централната изборителна комисия назначава районни изборителни комисии, не по-късно от **45** дни преди изборния ден, както следва:

1. при произвеждане на избори за народни представители - за всеки многомандатен изборен район;

2. при произвеждане на избори за членове на Европейския парламент от Република България, президент и вицепрезидент на републиката - за всеки район според районирането на територията на Република България при последните избори за народни представители.

(2) Централната изборителна комисия назначава районните изборителни комисии по предложение на областните управители, направено след консултации и по предложение на парламентарно представените партии и коалиции и на партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени.

(3) При провеждане на консултациите по ал. 2 парламентарно представените партии и коалиции и партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, представят пред областния управител:

1. писмено предложение за състав на районната изборителна комисия, което съдържа имената на предложените лица, единен граждански номер, длъжност в комисията, образование, специалност и партията или коалицията, която ги предлага;

2. удостоверение за актуално правно състояние на партията към датата на насрочване на изборите или решение за образуване на коалицията, удостоверяващо пълномощията на представляващите съответната партия или коалиция лица;

3. пълномощно от представляващите съответната партия или коалиция лица в случаите, в които в консултациите участват упълномощени лица; представя се

и извлечение от устава на партията, удостоверяващ начина на упълномощаването.

(4) Към предложението си по ал. 3 партиите и коалициите представят списък на резервните членове, които ще заместят предложените от тях лица, когато са налице обстоятелствата по чл. 25, ал. 1. Заместването се извършва с решение на Централната изборителна комисия.

(5) За резултатите от проведените консултации се съставя протокол, който се подписва от участниците в тях. При отказ да се подпише протокола, както и когато протоколът е подписан с особено мнение, се прилагат мотивите на участниците. Прилагат се и писмените възражения на партиите и коалициите, ако има такива.

(6) В случаите когато не е постигнато съгласие между представителите на парламентарно представените партии и коалиции и на партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, областните управители правят мотивирано предложение за състав на районната изборителна комисия въз основа на предложенията, направени от парламентарно представените партии и коалиции и от партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени.

(7) Предложението на областния управител се прави не по-късно от 50 дни преди изборния ден.

(8) Областните управители представят в Централната изборителна комисия:

1. писмено предложение за състав на районната изборителна комисия заедно със списък на резервните членове, което съдържа имената на предложените лица, единен граждански номер, длъжност в комисията, образование, специалност и партията или коалицията,

която ги предлага;

2. документите по ал. 4 и 5, представени от партиите и коалициите;

3. протоколите от проведените консултации с представителите на партиите и коалициите, включително и писмените им възражения;

4. копие от съобщението за провеждане на консултациите и начина на оповестяването му.

(8) Когато областният управител не е направил своето предложение в срока по ал. 7, той изпраща незабавно документите по ал. 3, 4 и 5 в Централната изборителна комисия.

Чл. 28. (1) Парламентарно представените партии и коалиции предлагат членове на районната изборителна комисия, включително председател, заместник-председател и секретар, както следва:

1. за изборни райони до 9 мандата - 11 членове;

2. за изборни райони с 10 и повече мандати - 15 членове.

При назначаването на членовете се запазва съотношението между парламентарно представените партии и коалиции.

(2) Партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, имат право на по един свой представител в районната изборителна комисия.

(3) В случай че общият брой на членовете на районната изборителна комисия, определен по реда на ал. 1 и 2, е четно число парламентарно представената партия или коалиция с най-голям неоползотворен остатък предлага още един член на районната изборителна комисия. При еднакви остатъци членът се определя след жребий.

(4) В случай че партията или коалицията, която следва да посочи член при условията на ал. 3 формира мнозинство в

районната изборителна комисия, това право се предоставя на партията или коалицията със следващ най-голям неоползотворен остатък.

Чл. 29. (1) Районната изборителна комисия:

1. следи за изпълнението на този кодекс на територията на изборния район или на района според районирането на страната на последните избори за народни представители;

2. назначава секционните изборителни комисии и **освобождава нейни членове при наличие на обстоятелство по чл. 25, ал. 1;**

3. следи за своевременното и правилно образуване на изборителните секции и формира единните им номера;

4. осъществява контрол за своевременното изготвяне и обявяване на изборителните списъци, за отпечатването на бюлетините и за издаването на удостоверения за гласуване на друго място.

5. следи за осигуряване на условия за гласуване на лица с физически увреждания на опорно-двигателния апарат или с увреждане на зрението;

6. регистрира инициативни комитети за участие в изборите за народни представители и им издава удостоверения;

7. регистрира и обявява кандидатски листи на партии, коалиции и инициативни комитети при избори за народни представители;

8. регистрира застъпници на кандидатите и им издава удостоверения;

9. **обявява номерата на бюлетините на независимите кандидати при произвеждане на избори за народни представители;**

10. контролира провеждането на предизборната кампания в местните средства за масова информация, произнася се по жалби и нарушения на предизборната кампания в срок до 24 часа от постъпването им;

11. снабдява секционните избирателни комисии с избирателни кутии, бюлетини за гласуване, избирателни списъци, печати, формуляри на протоколи, извлечения и чернови, като контролира тяхното съхранение, разпределение по секции и транспортиране;

12. осъществява контрол за изпълнение на задължението по чл. 56, ал. 2 и чл. 62, ал. 3;

13. разглежда жалби срещу решения и действия на секционните избирателни комисии и се произнася с решение до един час от постъпване на жалбата и преди края на изборния ден; решението се обявява веднага и не подлежи на обжалване;

14. установява и обявява резултатите от гласуването в района в срок до **48 часа** след приключването му и съставя протокол;

15. издава на участниците в изборите или техните представители и застъпници и на наблюдателите извлечение от протокола с данните от гласуването в района;

16. предава на Централната избирателна комисия секционните протоколи, протокола на районната избирателна комисия и други книжа;

17. предава на областната администрация останалите книжа и материали с изключение на предназначенията за Централната избирателна комисия в срок не по-късно от **7 дни** след обявяване на изборните резултати.

(2) Районните избирателни комисии обявяват решенията си в деня на приемането им чрез поставяне на общодостъпно място в сградата, в която се помещават. Мястото за обявяване на решенията се определя с решение на комисията незабавно след назначаването ѝ и се оформя по начин, показващ предназначението му. На екземплярите от решенията, които се обявяват, се отбелязват датата и часът на поставянето им на общодостъпното място. Екземплярите от обявените решения се свалят не по-рано от три дни от поставянето им на общодостъпното място и се съхраняват в архива на

комисията.

(3) Решенията на районната изборителна комисия по ал. 1, т. 2, 6, 7 и 8 могат да се обжалват в срок до **три дни** от обявяването им пред Централната изборителна комисия, която се произнася в срок до **три дни** с решение, което се обявява незабавно и не подлежи на обжалване.

Раздел IV

Общински изборителни комисии

Чл. 30. (1) При произвеждане на избори за общински съветници и кметове, Централната изборителна комисия назначава общински изборителни комисии за всяка община, не по-късно от **65 дни** преди изборния ден.

(2) Централната изборителна комисия назначава общинските изборителни комисии по предложение на кмета на общината след консултации и по предложение на парламентарно представените партии и коалиции **и на партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени.** При създаване на нова община предложението се прави от назначения временен кмет при същите условия.

(3) При провеждане на консултациите по ал. 2 парламентарно представените партии и коалиции и партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, представят пред кмета на съответната община:

1. писмено предложение за състав на общинската изборителна комисия, което съдържа имената на предложените лица, единен граждански номер, длъжност в комисията, образование, специалност и партията или коалицията, която ги предлага;

2. удостоверение за актуално правно състояние на

партията към датата на насрочване на изборите или решение за образуване на коалицията, удостоверяващо пълномощията на представляващите съответната партия или коалиция лица;

3. пълномощно от представляващите съответната партия или коалиция лица в случаите, в които в консултациите участват упълномощени лица; представя се и извлечение от устава на партията, удостоверяващ начина на упълномощаването.

(4) Към предложението си партиите и коалициите представят списък на резервните членове, които ще заместят предложените от тях лица, когато са налице обстоятелствата по чл. 25, ал. 1. Заместването се извършва с решение на Централната изборителна комисия.

(5) За резултатите от проведените консултации се съставя протокол, който се подписва от участниците в тях. При отказ да се подпише протокола, както и когато протоколът е подписан с особено мнение, се прилагат мотивите на участниците. Прилагат се и писмените възражения на партиите и коалициите, ако има такива.

(6) В случаите когато не е постигнато съгласие между представителите на парламентарно представените партии и коалиции и на партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, кметовете на общините правят мотивирано предложение за състав на общинската изборителна комисия въз основа на предложенията, направени от парламентарно представените партии и коалиции и от партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени.

(7) Предложението на кмета се прави не по-късно от 50 дни преди изборния ден.

(8) Кметът представя в Централната изборителна комисия:

1. писмено предложение за състав на общинската изборителна комисия заедно със списък на резервните членове, което съдържа имената на предложените лица, единен граждански номер, длъжност в комисията, образование, специалност и партията или коалицията, която ги предлага;

2. документите по ал. 3 и 4, представени от партиите и коалициите;

3. протоколите от проведените консултации с представителите на партиите и коалициите, включително и писмените им възражения;

4. копие от съобщението за провеждане на консултациите и начина на оповестяването му.

(9) Когато кметът на общината или временният кмет на новосъздадена община не е направил своето предложение в срока по ал. 7, областният управител прави мотивирано предложение въз основа на предложенията по ал. 3 и 4 не по-късно от 47 дни преди изборния ден.

Чл. 31. (1) Парламентарно представените партии и коалиции предлагат членове на общинската изборителна комисия, включително председател, заместник-председател и секретар, според броя на изборителните секции на територията на общината, както следва:

а) с до 150 изборителни секции - 7 членове;

б) с над 150 изборителни секции - 11 членове;

в) за градове с районно деление - 15 членове;

г) за община София - 19 членове.

При назначаването на членовете се запазва съотношението между парламентарно представените партии и коалиции.

(2) Партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно

представени, имат право на по един свой представител в общинската изборителна комисия.

(3) В случай че общият брой на членовете на общинската изборителна комисия, определен по реда на ал. 1 и 2, е четно число парламентарно представената партия или коалиция с най-голям неоползотворен остатък предлага още един член на общинската изборителна комисия. При еднакви остатъци членът се определя след жребий.

(4) В случай че партията или коалицията, която следва да посочи член при условията на ал. 3 формира мнозинство в общинската изборителна комисия, това право се предоставя на партията или коалицията със следващ най-голям неоползотворен остатък.

Чл. 31а. (1) Членовете на общинската изборителна комисия получават месечно възнаграждение за периода от назначаването им до 7 дни след обявяване на изборните резултати в размер определен от Централната изборителна комисия.

(2) За периода от 7 дни след обявяване на изборните резултати до следващите избори за общински съветници и кметове членовете на общинската изборителна комисия получават възнаграждения за заседания, в които са участвали и дежурства по ред, определен от Централната изборителна комисия.

Чл. 32. (1) Общинската изборителна комисия:

1. определя и обявява номерата на изборните райони в общината; при номерирането им общинската изборителна комисия се съобразява с Единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици (ЕКАТТЕ) в страната;

2. назначава секционните изборителни комисии и освобождава нейни членове при наличие на обстоятелство

по чл. 25, ал. 1;

3. следи за своевременното и правилно образуване на изборителните секции и формира единните им номера;

4. следи за изпълнението на този кодекс и осъществява методическото ръководство и контрол за законност върху дейността на секционните изборителни комисии; при установяване на нарушения се произнася с решение;

5. осъществява контрол за своевременното изготвяне и обявяване на изборителните списъци;

6. следи за осигуряване на условия за гласуване на лица с физически увреждания на опорно-двигателния апарат или с увреждане на зрението;

7. утвърждава образците на бюлетините за общински съветници и кметове за отпечатване в съответната община;

8. определя чрез жребий поредните номера на партиите и коалициите в бюлетината и ги обявява не по-късно от 30 дни преди изборния ден;

9. обявява номерата на независимите кандидати в бюлетината;

10. съхранява бюлетините, списъците, печатите и протоколите в предоставеното ѝ помещение в сградата на общината;

11. снабдява секционните изборителни комисии с изборителни кутии, бюлетини за гласуване, изборителни списъци, печати, формуляри на протоколи, извлечения и чернови, като контролира тяхното съхранение, разпределение по секции и транспортиране;

12. осъществява контрол за изпълнение на задължението по чл. 69, ал. 3;

13. разглежда жалби срещу решения и действия на секционните изборителни комисии и се произнася по тях незабавно, до един час от постъпване на жалбата и преди края на изборния ден; решението се обявява веднага и не подлежи на обжалване;

14. регистрира и обявява партии, коалиции и инициативни комитети, които ще участват в изборите за

общински съветници и кметове в съответната община;

15. регистрира и обявява кандидатски листи за избиране на общински съветници и кандидати за кметове;

16. анулира регистрацията, когато се установи, че кандидатът не отговаря на условията на чл. 4, ал. 5 или 6;

17. контролира провеждането на предизборната кампания в местните средства за масова информация, произнася се по жалби и нарушения на предизборната кампания в срок до 24 часа от постъпването им;

18. при предсрочно прекратяване на пълномощията на общински съветник обявява за избран следващия в съответната листа кандидат.

19. регистрира застъпниците на кандидатите за общински съветници и кметове и им издава удостоверения;

20. обявява края на изборния ден след приключване на гласуването в избирателните секции на територията на общината не по-късно от 20,00 ч.;

21. установява и обявява резултатите от гласуването в срок до 48 часа след приключването му и издава удостоверения на избраните общински съветници и кметове;

22. издава на участниците в изборите или техни представители, застъпници и наблюдатели извлечение от протокола с данните от гласуването в изборния район;

23. насрочва втори тур за кмет, когато няма избран кандидат;

24. в случаите, когато няма избран кмет на втория тур или когато изборът за общински съветници или кмет е обявен за недействителен, в срок до 7 дни, уведомява Централната избирателна комисия да предложи насрочване на нов избор;

25. обявява на видно място в общината (кметството) и чрез местните средства за масова информация датата на насрочения от президента избор;

26. предава на Централната избирателна комисия протоколите и решенията на общинската избирателна комисия за всеки вид избор; третите екземпляри от протоколите на секционните избирателни комисии;

разписките от компютърната обработка на протоколите на секционните избирателни комисии; копие от компютърната разпечатка на данните за протокола и решението на общинската избирателна комисия за всеки вид избор, предоставени от изчислителния пункт; два броя оптични носители с числовите данни от обработката на протоколите на секционните избирателни комисии и други книжа;

27. предава на общинската администрация останалите книжа и материали с изключение на предназначенията за Централната избирателна комисия в срок не по-късно от 7 дни след обявяване на изборните резултати.

(2) Общинските избирателни комисии обявяват решенията си в деня на приемането им чрез поставяне на общодостъпно място в сградата, в която се помещават. Мястото за обявяване на решенията се определя с решение на комисията незабавно след назначаването ѝ и се оформя по начин, показващ предназначението му. На екземплярите от решенията, които се обявяват, се отбелязват датата и часът на поставянето им на общодостъпното място. Екземплярите от обявените решения се свалят не по-рано от три дни от поставянето им на общодостъпното място и се съхраняват в архива на комисията.

(3) Решенията на общинската избирателна комисия могат да бъдат обжалвани в срок до три дни от обявяването им пред Централната избирателна комисия, която разглежда жалбата в срок до три дни и се произнася с решение, което се обявява незабавно и не подлежи на обжалване.

Раздел V

Секционни избирателни комисии в страната

Чл. 33. (1) Районната или общинската избирателна комисия назначава секционните избирателни комисии за всяка

избирателна секция, не по-късно от **25** дни преди изборния ден при произвеждане на избори за народни представители, членове на Европейския парламент от Република България, президент и вицепрезидент на републиката, общински съветници и кметове.

(2) Районната избирателна комисия назначава секционните избирателни комисии по предложение на кмета на общината, направено след консултации и по предложение на парламентарно представените партии и коалиции и на партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени.

(3) Общинската избирателна комисия при избори за общински съветници и кметове назначава секционните избирателни комисии по предложение на кмета на общината, направено след консултации и по предложение на парламентарно представените партии и коалиции и на партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени.

(4) При провеждане на консултациите по ал. 2 и 3 парламентарно представените партии и коалиции и партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени, представят пред кмета на съответната община:

1. писмено предложение за състав на секционна избирателна комисия, което съдържа имената на предложените лица, единен граждански номер, длъжност в комисията, образование, специалност и партията или коалицията, която ги предлага;

2. удостоверение за актуално правно състояние на партията към датата на насрочване на изборите или решение за образуване на коалицията, удостоверяващо

пълномощията на представляващите съответната партия или коалиция лица;

3. пълномощно от представляващите съответната партия или коалиция лица в случаите, в които в консултациите участват упълномощени лица; представя се и извлечение от устава на партията, удостоверяващ начина на упълномощаването.

(5) За резултатите от проведените консултации се съставя протокол, който се подписва от участниците в тях. При отказ да се подпише протокола, както и когато протоколът е подписан с особено мнение, се прилагат мотивите на участниците. Прилагат се и писмените възражения на партиите и коалициите, ако има такива.

(6) Към предложението си по ал. 2 и 3 партиите и коалициите представят и списък на резервните членове, които ще заместят предложените от тях лица, когато са налице обстоятелствата по чл. 25, ал. 1. Заместването се извършва с решение на районната или общинската избирателна комисия.

(7) Предложението на кмета по ал. 2 или 3 се прави не по-късно от 30 дни преди изборния ден.

(8) Кметът представя в районната избирателна комисия, съответно в общинската избирателна комисия:

1. писмено предложение за състав на районната или общинската избирателна комисия заедно със списък на резервните членове, което съдържа имената на предложените лица, единен граждански номер, длъжност в комисията, образование, специалност и партията или коалицията, която ги предлага;

2. документите по ал. 4 и 6, представени от партиите и коалициите;

3. протоколите от проведените консултации с представителите на партиите и коалициите, включително и писмените им възражения;

4. копие от съобщението за провеждане на

консултациите и начина на оповестяването му.

(9) Когато кметът на общината не е направил своето предложение в срока по ал. 7, той изпраща незабавно всички документи от проведените консултации в районната или общинската изборителна комисия.

(10) Когато районната или общинската изборителна комисия не назначи в срока по ал. 1 секционните изборителни комисии, тя изпраща незабавно цялата документация в Централната изборителна комисия, която назначава секционните изборителни комисии.

Чл. 34. (1) Броят на членовете на секционните изборителни комисии, включително председател, заместник-председател и секретар е:

за секции с до 300 изборители включително- до 7 членове;

за секции с повече от 300 изборители- до 9 членове.

(2) При определяне състава и ръководствата на секционните изборителни комисии при избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и членове на Европейския парламент от Република България в рамките на изборния район по чл. 71, ал. 1, на района по чл. 72, ал. 2 и чл. 73, ал. 2 и на изборния район (общината) по чл. 74 се запазва съотношението между партиите и коалициите, представени в Централната изборителна комисия.

(3) Членовете на секционната изборителна комисия получават възнаграждение в размер, определен от Централната изборителна комисия.

Чл. 35. (1) Секционната изборителна комисия в страната:

1. следи за спазване на този кодекс в изборното помещение и в района на секцията;

2. съдейства за подреждане на изборното помещение според изискванията на този кодекс и с оглед осигуряване на достъп до гласуване на лица с физически увреждания на

опорно-двигателния апарат или с увреждане на зрението;

3. осигурява свободното и спокойно протичане на гласуването в избирателната секция;

4. преброява гласовете за кандидатските листи при всички видове избори; преброява предпочитанията (преференциите) на кандидатите на партии и коалиции при избори за народни представители и членове на Европейския парламент; изготвя протокол за резултата от гласуването в избирателната секция и го предава на районната или общинската избирателна комисия в срок до 24 часа след приключване на гласуването;

5. предава останалите книжа и материали на общинската администрация в срока по т. 4;

6. разглежда жалби, по които се произнася незабавно, като решението се съобщава веднага на жалбоподателя;

7. обявява на общодостъпно място пред избирателната секция резултатите от гласуването;

8. издава на участниците в изборите или техните представители и застъпници и на наблюдателите извлечение от секционния протокол с данните от гласуването в избирателната секция.

(2) Разпределението на дейностите между членовете на секционната избирателна комисия се извършва с решение при откриване на изборния ден.

(3) Указанията на председателя на секционната избирателна комисия са задължителни за всички граждани в изборното помещение. Тези указания могат да бъдат отменени с решение на секционната избирателна комисия.

(4) Решението на секционната избирателна комисия, свързано с недопускане на избирател до гласуване, може да се обжалва пред районната, съответно общинската избирателна комисия.

Раздел VI

Секционни избирателни комисии извън страната

Чл. 36. (1) При произвеждане на избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България, Централната избирателна комисия назначава секционни избирателни комисии извън страната за всяка избирателна секция не по-късно от **15 дни** преди изборния ден.

(2) Централната избирателна комисия назначава секционните избирателни комисии извън страната по предложение на парламентарно представените партии и коалиции и на партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, но не са парламентарно представени. Към предложението си партиите и коалициите представят списък на резервните членове, които ще заместят предложените от тях лица, когато са налице обстоятелствата по чл. 25, ал. 1. Заместването се извършва с решение на Централната избирателна комисия.

(3) Предложенията по ал. 2 се представят в Централната избирателна комисия не по-късно от **15 дни** преди изборния ден. Партиите и коалициите могат да правят промени в предложените от тях състави на секционните избирателни комисии извън страната не по-късно от **7 дни** преди изборния ден. Централната избирателна комисия извършва промените не по-късно от **5 дни** преди изборния ден.

(4) Централната избирателна комисия назначава във всяка секционна избирателна комисия извън страната по един представител на Министерството на външните работи по предложение на министъра на външните работи, направено не по-късно от **15 дни** преди изборния ден. Към предложението се представя и списък на резервни членове, които ще заместят предложените от тях лица, когато са налице обстоятелствата по чл. 25, ал. 1. Заместването се извършва с решение на Централната избирателна комисия.

(5) Когато партия или коалиция не е направила предложение по ал. 2, Централната избирателна комисия назначава за членове на секционните избирателни комисии

извън страната лица, предложени от ръководителите на съответните дипломатически или консулски представителства или от министъра на външните работи.

(6) Разходите по изпращане на включените в секционните изборителни комисии извън лица, предложени от партии и коалиции са за сметка на съответната партия и коалиция.

(7) Представителите на Министерството на външните работи, които са включени в съставите на секционните изборителни комисии извън страната, се командироваат от министъра на външните работи по реда на Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина.

(8) Ако в изборния ден не се яви член на секционна изборителна комиссия на негово място се назначава резервен член, предложен от съответната партия или коалиция или от министъра на външните работи.

Чл. 37. (1) Броят на членовете на секционните изборителни комисии извън страната , включително председател, заместник-председател и секретар е до 7 членове за секции с до 300 избиратели и до 9 членове за секции с над 300 избиратели.

(2) При определяне състава и ръководствата на секционните изборителни комисии извън страната се запазва съотношението между партиите и коалициите, представени в Централната избрателна комиссия. Съотношението се определя, след като от броя на членовете по ал. 1 се изключи представителят на Министерството на външните работи.

(3) Членовете на секционните изборителни комисии извън страната получаваат възнаграждение в размер, определен от Централната изборителна комиссия.

Чл. 38. (1) Секционната изборителна комиссия извън страната:

1. следи за спазване на този кодекс в изборното

помещение и в района на секцията;

2. съдейства за подреждане на изборното помещение според изискванията на този кодекс и с оглед осигуряване на достъп до гласуване на лица с физически увреждания на опорно-двигателния апарат или с увреждане на зрението;

3. осигурява свободното и спокойно протичане на гласуването в избирателната секция;

4. преброява гласовете подадени за кандидатските листи при всички видове избори, както и предпочитанията (преференциите) подадени за кандидатите на партии и коалиции при изборите за народни представители и членове на Европейския парламент от Република България и изготвя протокол;

5. **незабавно, но не по-късно от 24 часа местно време на изборния ден** секционната избирателна комисия изпраща на Централната избирателна комисия протокол-грама с изборните резултати по утвърден от Централната избирателна комисия образец и сканиран екземпляр от протокола на секционната избирателна комисия;

6. предава чрез дипломатическото или консулското представителство изборните книжа и материали, както и протокола на секционната избирателна комисия по първата дипломатическа поща до Министерството на външните работи за предаване в Централната избирателна комисия;

7. в срок до **7 дни** от получаването на протокола и останалите изборни книжа и материали Министерството на външните работи ги предава на Централната избирателна комисия;

8. разглежда жалби, по които се произнася незабавно, като решението се съобщава веднага на жалбоподателя;

9. обявява на общодостъпно място пред избирателната секция резултатите от гласуването;

10. издава на участниците в изборите или на техните представители и застъпници и на наблюдателите извлечение от секционния протокол с данните от гласуването в избирателната секция веднага след съставянето на протокола.

(2) Разпределението на дейностите между членовете на секционната изборителна комисия се извършва с решение при откриване на изборния ден.

(3) Указанията на председателя на секционната изборителна комисия са задължителни за всички граждани в изборното помещение. Тези указания могат да бъдат отменени с решение на секционната изборителна комисия.

(4) Действията на секционните изборителни комисии извън страната могат да се обжалват пред Централната изборителна комисия. Жалбата може да се подаде в Централната изборителна комисия директно по електронен път или чрез ръководителя на дипломатическото или консулско представителство, който я изпраща незабавно в Централната изборителна комисия. Централната изборителна комисия се произнася незабавно, до един час от постъпване на жалбата и преди края на изборния ден; решението се обявява веднага и не подлежи на обжалване.

Раздел VII

Изборна администрация

Чл. 39. (1) Към Централната изборителна комисия се създава администрация, наречена секретариат.

(2) Съставът на секретариата е до 7 души, които се назначават от.....?/ на какви условия за назначаване ще отговарят; с какви правоотношения ще работят; какъв статут ще имат и т.н.;

.....

Чл. 40. Секретариатът има следните функции:

- 1. поддържа единен регистър на изборителите в Република България;**
- 2. отговаря за издаването и снабдяването на изборителите с изборни книжки;**
- 3. поддържа регистър на политически партии и коалиции за участие в изборите;**

- 4. поддържа база данни с членовете на районните, общинските и секционните изборителни комисии;**
- 5. провежда обучение на членовете на районните, общински и секционни изборителни комисии;**
- 6. електронен регистър за издадените удостоверения за гласуване на друго място;**
- 7. поддържа интернет страницата на комисията;**
- 8. осъществява обмяната на информация с другите държави членки.**

Глава трета

ИЗБИРАТЕЛНИ СПИСЪЦИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 41. (1) Изборителните списъци се съставят от общинските администрации по населените места, в които се води регистър на населението, и се подписват от кмета на общината, съответно от кмета на кметството или от кметския наместник, и от секретаря на общината. В градовете с районно деление изборителните списъци се подписват от кмета и секретаря на района.

(2) Всеки изборител се вписва само в един изборителен списък.

Чл. 42. (1) Изборителните списъци се съставят поотделно за всяка изборителна секция.

(2) Изборителните списъци се съставят по постоянен адрес.

(3) Когато в предходните шест месеца до изборния ден бъде променено наименованието на населеното място, улицата, жилищния комплекс или номерацията на жилищната сграда, общината изготвя списък на промените, който се

предоставя на секционните комисии.

Чл. 43. (1) Избирателни списъци в лечебни и здравни заведения, почивни домове, домове за стари хора и други социални заведения, се съставят и подписват от ръководителя на заведението или дома.

(2) При произвеждане на избори за общински съветници и кметове гражданите, намиращи се в лечебни и здравни заведения, почивни домове, домове за стари хора и други социални заведения се вписват в списъка ако местонахождението на съответното заведение съвпада с населеното място, където са живели съгласно чл. 3, ал. 4 или 5.

(3) Ръководителят на заведението или дома уведомява органите по чл. 41, ал. 1 за вписаните в списъка лица, за да бъдат заличени от избирателните списъци по постоянния им адрес преди предаване на избирателните списъци на секционните избирателни комисии.

Чл. 44. (1) При произвеждане на избори за народни представители, за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България избирателните списъци на плвателните съдове под българско знаме, се съставят от капитана на плвателния съд.

(2) Капитанът на плвателния съд уведомява органите по чл. 41, ал. 1 за включените в списъка лица, за да бъдат заличени от избирателните списъци по постоянния им адрес преди предаване на избирателните списъци на секционните избирателни комисии.

Чл. 45. (1) Избирателните списъци за гласуване извън Република България при произвеждане на избори за народни представители, за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България се съставят и подписват от ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България.

(2) Българските граждани, които желаят да гласуват, заявяват това не по-късно от **20 дни** преди изборния ден в писмена форма чрез саморъчно подписано заявление - подадено лично, чрез писмо или в електронна форма до дипломатическото или консулското представителство на Република България в съответната държава. В заявлението се посочват имената по паспорт, лична карта или военна карта за самоличност на избирателя, единният граждански номер, адресът на пребиваване в съответната държава и постоянният адрес на лицето в Република България. **При избори за членове на Европейския парламент от Република България гражданинът подава декларация по образец, че отговаря на условията на чл. 3, ал. 2.**

(3) Избирател, който не е включен в избирателния списък, се вписва в списъка от секционната избирателна комисия след представяне на документ за самоличност и на декларация по образец, че отговаря на условията на чл. 3, ал. 1 или 2. При произвеждане на избори за членове на Европейския парламент от Република България избирателят декларира и че не е гласувал в същите избори за Европейския парламент. **В избирателния списък се вписват всички данни на избирателя от документа му за самоличност.**

(4) Ръководителите по ал. 1 изпращат информация до Министерството на външните работи, съдържаща имената, единния граждански номер и постоянния адрес в Република България на заявителите, желаещи да гласуват български граждани. Министерството на външните работи изпраща обобщените данни от всички държави до Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството не по-късно от **15 дни** преди изборния ден, за да бъдат заявителите заличени от избирателните списъци за гласуване в Република България.

(5) Лицата, заявили, че ще гласуват извън Република България, не могат да бъдат дописвани в избирателните списъци в страната в изборния ден.

(6) Избирателните списъци, заедно с реда за гласуване извън страната, се публикуват от министъра на външните работи и от ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България не по-късно от 15 дни преди изборния ден на интернет страницата на Министерството на външните работи и на дипломатическото и консулското представителство и съдържат имената на избирателя и номера и адреса на избирателната секция. Ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България осигуряват възможност всеки избирател да може да прави справка в избирателния списък по единен граждански номер. Допълнително постъпилите заявления и настъпилите промени в избирателните списъци се публикуват незабавно.

(7) Ръководителите на дипломатическите и консулските представителства оказват организационно-техническо съдействие на представителите на партиите и коалиции, регистрирали кандидати при провеждането на срещи с избирателите.

Чл. 46. (1) При произвеждане на избори за народни представители, за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България ръководителите на местата за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода и за задържане съставят и подписват избирателни списъци на задържаните лица, по отношение на които няма влязла в сила присъда.

(2) При произвеждане на избори за общински съветници и кметове ръководителите на местата за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода и за задържане съставят избирателни списъци на задържаните лица, по отношение на които няма влязла в сила присъда, ако местонахождението на съответното място съвпада с населеното място, където лицата са живели съгласно чл. 3, ал. 4 или 5.

(3) Ръководителите на местата за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода и за задържане уведомяват

органицте по чл. 41, ал. 1 за вписаните в списъка лица, за да бъдат заличени от избирателните списъци по постоянния им адрес (адреса на пребиваване) преди предаване на избирателните списъци на секционните избирателни комисии.

Чл. 47. (1) От избирателните списъци се заличават имената на гражданите, които до изборния ден са загубили правото си да избират или са починали.

(2) Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" към Министерството на правосъдието предоставя на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството данни за лицата, изтърпяващи наказание лишаване от свобода за автоматизираното им заличаване от избирателните списъци. Информацията се предоставя съответно **55 и 15 дни** преди изборния ден.

(3) В избирателните списъци се дописват имената на гражданите, които имат право да гласуват в съответната секция, но са пропуснати.

(4) Дописването по ал. 3 се извършва от органицте по чл. 41, ал. 1 до предаването на списъците на секционните избирателни комисии по писмено искане на избирателя или в изборния ден - от секционната избирателна комисия по искане на избирателя, след представяне на документ за самоличност и на удостоверение за пребиваване - за гражданите на другите държави - членки на Европейския съюз, подали декларация по чл. 58, ал. 1 или по чл. 65, ал. 1.

(5) Лицата, които са изтърпели наказание лишаване от свобода или не са вече под запрещение, или е отпаднало основанието, поради което са били лишени от правото да избират в държава - членка на Европейския съюз, се вписват в избирателните списъци след представяне на съответен документ в общината или района, или кметството.

Чл. 48. (1) Отказ за заличаване, вписване или дописване

в избирателен списък се съобщава на заявителя незабавно и може да се обжалва пред районния съд в срок до два дни от съобщението. Съдът разглежда жалбата в открито заседание в срок до два дни от постъпването ѝ с призоваване на жалбоподателя и на органите по чл. 41, ал. 1 и постановява решение, което се обявява незабавно и не подлежи на обжалване.

(2) Отказ на секционната избирателна комисия да извърши дописване може да се обжалва пред районната избирателна комисия или общинската избирателна комисия, която се произнася по жалбата незабавно. Решението не подлежи на обжалване.

Чл. 49. (1) При произвеждане на избори за общински съветници и кметове удостоверения за гласуване на друго място не се издават.

(2) При произвеждане на избори за народни представители, за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България удостоверения за гласуване на друго място се издават от органите по чл. 41, ал. 1 в един екземпляр **на лицата, служебно заети в произвеждането на изборите**, които предварително в декларация по образец декларират, че няма да гласуват в секцията по постоянния си адрес или по адреса на пребиваване в Република България - за гражданите на другите държави - членки на Европейския съюз.

(3) Удостоверенията се издават не по-късно от **14 дни** преди изборния ден.

(4) Органът по чл. 41, ал. 1 по постоянен адрес предава информация за издадените удостоверения по ал. 3 на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството не по-късно от **12 дни** преди изборния ден за автоматизираното заличаване на избирателя от избирателните списъци по постоянен адрес.

(5) Удостоверенията имат единна номерация за цялата

страна, включваща номера на изборния район, на чиято територия се издават, и номера на съответната избирателна секция, в която трябва да гласува лицето според постоянния си адрес.

(6) Общинската администрация води публичен регистър за издадените удостоверения, в който се вписват номерът на издаденото удостоверение, имената и единният граждански номер (личният номер) на лицето, на което е издадено, датата на издаване и подписът на лицето, получило удостоверението, като се отбелязва дали удостоверението се получава лично или чрез пълномощник.

(7) Получилият удостоверение за гласуване на друго място писмено декларира, че ще гласува само веднъж.

(8) Удостоверенията се получават лично срещу подпис или чрез пълномощник с нотариално заверено пълномощно.

(9) Не се издават удостоверения за гласуване на друго място на лица, пребиваващи извън Република България.

(10) Общинските администрации и кметствата представят на районните избирателни комисии копие от регистъра за издадените удостоверения за гласуване на друго място не по-късно от **12 дни/ 7 дни** преди изборния ден.

(11) Когато след издаване на удостоверение за гласуване на друго място, общинската администрация по постоянния адрес на избирателя получи съобщение за вписването му в избирателния списък по настоящ адрес, незабавно уведомява общинската администрация по настоящия адрес за издаденото удостоверение за гласуване на друго място. В този случай избирателят се заличава от избирателния списък по настоящ адрес от общинската администрация по настоящ адрес, като в графа „Забележки” се отбелязва основанието за заличаването.

Чл. 50. (1) Всеки избирател може да поиска отстраняване на непълноти и грешки в избирателния списък с писмено заявление до кмета на общината или района или кметството. Гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз,

който е вписан в избирателен списък, може да бъде заличен по негово писмено заявление до кмета на общината.

(2) Заявленията се приемат от съответната администрация в срок до **7 дни** преди изборния ден.

(3) Кметът на общината или района или кметството разглежда заявлението в срок до два дни и се произнася по него с мотивирано решение, което обявява незабавно на публично място.

(4) Всеки заинтересован може да обжалва решението пред районния съд в срок до два дни от обявяването му. Съдът разглежда жалбата в открито заседание в срок до два дни с призоваване на жалбоподателя и кмета и постановява решение, което се обявява незабавно и не подлежи на обжалване.

Чл. 51. (1) Поправките в избирателните списъци се обявяват незабавно.

(2) Заличаването от избирателните списъци става преди отпечатването им автоматизирано, а след отпечатването им - с хоризонтална черта така, че заличеното име да се чете.

Раздел II

Избирателни списъци при избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката

Чл. 52. (1) В избирателните списъци се вписват по азбучен ред имената на избирателя, постоянният адрес или настоящият адрес, когато избирателят е направил искане по чл. 55, ал. 1, като графите за вписване на единния граждански номер и на вида и номера на документа за самоличност остават празни и не се попълват и се обособява графа "Забележки".

(2) Избирателите, ползващи се от разпоредбата на § 9а от преходните и заключителните разпоредби на Закона за българските лични документи, които нямат заявен постоянен адрес, се включват в избирателния списък по

отразения в зеления им паспорт адрес.

(3) В списъците се включват всички български граждани, които отговарят на условията по чл. 3, ал. 1.

(4) Избирателните списъци се отпечатват въз основа на Националния регистър на населението от Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" към Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 53. (1) От избирателните списъци се заличават имената на гражданите, които са заминали извън Република България не по-малко от два месеца преди изборния ден и не са се завърнали до предаването на списъците на секционните избирателни комисии. Зачиаването става по заявление на напусналите страната или служебно по данни, предоставени от Министерството на вътрешните работи. Министерството на вътрешните работи предоставя на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството данни за автоматизираното заличаване на лицата от избирателните списъци **55 дни и 15 дни** преди изборния ден.

(2) Когато лицата по ал. 1 се завърнат в страната след изготвяне на избирателния списък, те се вписват отново в него по реда на чл. 47, ал. 3 и 4.

Чл. 54. Българските граждани, живеещи извън Република България, които се намират в страната в изборния ден, могат да гласуват по постоянния си адрес. Когато тези лица са били заличени от избирателните списъци преди предаването им на секционните избирателни комисии, те отново се вписват в списъците от органите по чл. 41, ал. 1 след представяне на документ за самоличност и на декларация по образец, че не са гласували и няма да гласуват на друго място.

Чл. 55. (1) Избирател, чийто постоянен и настоящ адрес са в различни населени места, може да поиска да бъде вписан в избирателния списък по настоящ адрес не по-късно от **14 дни** преди изборния ден. Искането се прави писмено пред органите по чл. 41, ал. 1 по настоящия адрес на лицето и съдържа единния граждански номер на избирателя, вида и номера на документа за самоличност в страната и подпис.

(2) Органът по чл. 41, ал. 1 по настоящ адрес предава информация за подадените искания по ал. 1 на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството не по-късно от **12 дни** преди изборния ден за автоматизирано включване на избирателя в избирателните списъци по настоящ адрес и заличаването му от избирателния списък по постоянен адрес.

(3) След вписването на избирателя в избирателния списък по настоящ адрес не може да му се издава удостоверение за гласуване на друго място.

Чл. 56. (1) Избирателните списъци се обявяват от органите по чл. 41, ал. 1 не по-късно от **40 дни** преди изборния ден на видно място в района на съответната избирателна секция.

(2) Кметът на съответната община определя не по-късно от **55 дни** преди изборния ден местата по ал. 1 и уведомява за това районната избирателна комисия.

(3) Избирателните списъци се публикуват на интернет страницата на съответната община и на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството и съдържат имената на избирателя и номера и адреса на избирателната секция. Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и

благоустройството осигурява възможност всеки избирател чрез съответната страница да може да прави справка в избирателния списък по единен граждански номер.

Раздел III

Избирателни списъци при избори за членове на Европейския парламент от Република България

Чл. 57. (1) Избирателният списък се състои от две части: част I и част II. Част I на избирателния списък се съставя по постоянния адрес на гражданите на Република България, а част II - по заявените от гражданите на държавите - членки на Европейския съюз, адреси в Република България.

(2) В част I на списъка се вписват по азбучен ред имената на избирателя, гражданин на Република България, постоянният адрес или настоящият адрес, когато избирателят е направил искане по чл. 61, ал. 1, като графите за вписване на единния граждански номер и на вида и номера на документа за самоличност остават празни и не се попълват и се обособява графа "Забележки".

(3) Избирателите, ползващи се от разпоредбата на § 9а от преходните и заключителните разпоредби на Закона за българските лични документи, които нямат заявен постоянен адрес, се включват в избирателния списък по отразения в зеления им паспорт адрес.

(4) В част I на списъка се включват всички български граждани, които отговарят на условията на чл. 3, ал. 2.

(5) В част II на списъка въз основа на подадените по чл. 58 декларации се вписват по азбучен ред имената на избирателя, данните за гражданството му на държава - членка на Европейския съюз, номерът на удостоверение за пребиваване и датата на регистрация, посочена в него и адресът на пребиваване в Република България, като графите за вписване на личния номер и на номера на личната

карта или паспорта остават празни и не се попълват и се обособява графа "Забележки".

(6) Органите по чл. 41, ал. 1 в срок **30 дни** преди изборния ден изпращат копие от част II на избирателните списъци на Централната избирателна комисия, която уведомява компетентните органи на съответните държави членки за включени в избирателните списъци техни граждани. **Прилага се и списък с имената на избирателите, на съответния език, така както са изписани в личната карта или паспорта.**

(7) Проверка на обстоятелствата по чл. 3, ал. 2 и 3 се извършва от Министерството на вътрешните работи и Министерството на правосъдието по искане на органите по чл. 41, ал. 1. **За гражданите на друга държава-членка на Европейския съюз искането се придружава с копие от декларациите по чл. 58.**

(8) Избирателните списъци се съставят поотделно за всяка избирателна секция. Част I се отпечатва въз основа на Националния регистър на населението от Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Част II се съставя въз основа на подадените по чл. 58 декларации от гражданите на държавите - членки на Европейския съюз, и се отпечатва от Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Данните за автоматизираното отпечатване на избирателните списъци - част II, се предават от кмета на общината в срок до **35 дни** преди изборния ден.

Чл. 58. (1) Гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който отговаря на условията на чл. 3, ал. 3 и желае да бъде вписан в избирателен списък, представя декларация по образец в общинската администрация по адреса на пребиваване в Република България в срок до **40 дни** преди изборния ден, в която декларира:

1. притежаваното от него гражданство и адрес на пребиваване в Република България;
2. населеното място или изборния район, в който името му е било записано за последен път в държава - членка на Европейския съюз;
3. че ще упражни правото си на глас единствено в Република България;
4. че не е лишен от право да избира в държавата членка, на която е гражданин;
5. номера на удостоверение за пребиваване и датата на регистрация, посочена в него;
6. данните от личната карта или паспорта **и личен номер**.

(2) Гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който е подал декларация по ал. 1, при следващи избори за членове на Европейския парламент от Република България се вписва автоматично в част II на изборителния списък без да подава нова декларация. Нова декларация по ал. 1 се подава само при промяна на някое от декларираните обстоятелства.

(3) Декларациите по ал. 1 се съхраняват за следващите избори за членове на Европейския парламент от Република България от съответната общинска администрация.

Чл. 59. (1) От изборителните списъци се заличават имената на гражданите, които имат настоящ адрес (адрес на пребиваване) към датата на съставяне на изборителните списъци в държава, която не е членка на Европейския съюз.

(2) Лицата по ал. 1 се вписват в изборителния списък от органите по чл. 41, ал. 1 или от секционната изборителна комисия след представяне на документ за самоличност и на декларация по образец, че са живели най-малко през последните три месеца в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз, и не са гласували в същите избори за Европейския парламент.

Чл. 60. Българските граждани, живеещи в друга държава

- членка на Европейския съюз, които се намират в страната в изборния ден, могат да гласуват по постоянния си адрес. Когато тези лица са били заличени от изборителните списъци те се вписват в списъците от органите по чл. 41, ал. 1 **или от секционната изборителна комисия** след представяне на документ за самоличност и на декларация по образец, че са живели постоянно най-малко през последните три месеца в друга държава - членка на Европейския съюз, и не са гласували в същите избори за Европейски парламент.

Чл. 61. (1) Изборител, чийто постоянен и настоящ адрес са в различни населени места, може да поиска да бъде вписан в изборителния списък по настоящ адрес не по-късно от **14 дни** преди изборния ден. Искането се прави писмено пред органите по чл. 41, ал. 1 по настоящия адрес на лицето.

(2) Органът по чл. 41, ал. 1 по настоящ адрес предава информация за подадените искания по ал. 1 на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството не по-късно от **12 дни** преди изборния ден за автоматизирано включване на изборителя в изборителния списък по настоящ адрес и заличаването му от изборителния списък по постоянен адрес.

(3) След вписването на изборителя в изборителния списък по настоящ адрес не може да му се издава удостоверение за гласуване на друго място.

Чл. 62. (1) Част I на изборителните списъци се обявява от органите по чл. 41, ал. 1 не по-късно от **40 дни** преди изборния ден на видно място в района на съответната изборителна секция.

(2) Част II на изборителните списъци се обявява по реда на ал. 1 в срок **25 дни** преди изборния ден и в нея не се отбелязват номерата на удостоверенията за пребиваване и датата на регистрация, посочена в тях.

(3) Кметът на съответната община определя не по-късно

от **55 дни** преди изборния ден местата по ал. 1 и уведомява за това районната избирателна комисия.

(4) Избирателните списъци се публикуват на интернет страницата на съответната община и на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството и съдържат имената на избирателя и номера и адреса на избирателната секция. **Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството осигурява възможност всеки избирател - български гражданин чрез съответната страница да може да прави справка в избирателния списък по единен граждански номер. Кметът на съответната община осигурява възможност всеки избирател – гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз чрез съответната страница да може да прави справка в избирателния списък по личен номер.**

Чл. 63. Избирател, който не е включен в избирателния списък до изборния ден, се вписва в списъка от председателя на секционната избирателна комисия по постоянния му адрес, а гражданите на държавите - членки на Европейския съюз, които са подали декларацията по чл. 58 в срок - по заявления от тях адрес.

Раздел IV

Избирателни списъци при избори за за общински съветници и кметове

Чл. 64. (1) Избирателният списък се състои от две части: част I и част II. Част I на избирателния списък се съставя по постоянния адрес на гражданите на Република България, а част II - по заявления от гражданите на държавите - членки на Европейския съюз, адреси на територията на съответното населено място.

(2) В част I на списъка се вписват по азбучен ред имената на избирателя, гражданин на Република България, постоянният адрес или настоящият адрес, когато избирателят е направил искане по чл. 67, ал. 1, **както и датата на адресната регистрация по настоящ адрес**, като графите за вписване на единния граждански номер и на вида и номера на документа за самоличност остават празни и не се попълват и се обособява графа "Забележки".

(3) Избирателите, ползващи се от разпоредбата на § 9а от преходните и заключителните разпоредби на Закона за българските лични документи, които нямат заявен постоянен адрес, се включват в избирателния списък по отразения в зеления им паспорт адрес.

(4) В част I на списъка се включват всички български граждани, които отговарят на условията на чл. 3, ал. 4.

(5) В част II на списъка въз основа на подадените по чл. 65 декларации се вписват по азбучен ред имената на избирателя, данните за гражданството му на държава - членка на Европейския съюз, номерът на удостоверението за пребиваване и датата на регистрация, посочена в него и адресът на пребиваване на територията на съответното населено място, **като графите за вписване на личния номер и на номера на личната карта или паспорта остават празни и не се попълват** и се обособява графа "Забележки".

(6) Органите по чл. 41, ал. 1 извършват проверка на заявените от гражданите на държавите - членки на Европейския съюз, адреси на пребиваване чрез Министерството на вътрешните работи.

(7) Проверка на обстоятелствата по чл. 3, ал. 4 и 5 се извършва от Министерството на вътрешните работи и Министерството на правосъдието по искане на органите по чл. 41, ал. 1. **За гражданите на друга държава-членка на Европейския съюз искането се придружава с копие от декларациите по чл. 65.**

(8) Органите по чл. 41, ал. 1 изпращат незабавно в Централната избирателна комисия копие от част II на

избирателните списъци.

(9) Избирателните списъци се съставят поотделно за всяка избирателна секция. Част I се отпечатва въз основа на Националния регистър на населението от Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Част II се съставя въз основа на подадените декларации по чл. 65 от гражданите на държавите - членки на Европейския съюз, и се отпечатва от Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Данните за автоматизираното отпечатване на избирателните списъци - част II, се предават от кмета на общината в срок до **35 дни** преди изборния ден.

Чл. 65. (1) Гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който отговаря на условията на чл. 3, ал. 5 и желае да бъде вписан в избирателен списък, представя декларация по образец в общинската администрация по адреса на пребиваване на територията на съответното населено място в срок до **40 дни** преди изборния ден, в която декларира:

1. гражданството;
2. адреса на пребиваване през последните **10 (12)** месеца преди изборния ден на територията на съответната община или кметство;
3. номера на удостоверението за пребиваване и датата на регистрация, посочена в него;
4. данните от личната карта или паспорта **и личен номер**.

(2) Гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който е подал декларация по ал. 1, при следващи избори за общински съветници и кметове се вписва автоматично в част II на избирателния списък без да подава нова декларация. Нова декларация по ал. 1 се подава само при промяна на някое от декларираните обстоятелства.

(3) Декларациите по ал. 1 се съхраняват за следващите избори за общински съветници и кметове от съответната общинска администрация.

Чл. 66. От избирателните списъци се заличават имената на гражданите, които имат настоящ адрес (адрес на пребиваване) през последните **10 (12)** месеца преди датата на произвеждане на изборите извън Република България.

Чл. 67. (1) Избирател, чийто постоянен и настоящ адрес са в различни населени места, може да поиска да бъде вписан в избирателния списък по настоящ адрес не по-късно от **14 дни** преди изборния ден, при условие че избирателят има настоящ адрес през последните 10 месеца преди изборния ден в съответното населено място.

(2) Искането по ал. 2 се прави писмено пред органите по чл. 41, ал. 1 по настоящия адрес на лицето. Органът по чл. 41, ал. 1 по настоящ адрес предава информация за подадените искания по ал. 2 на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството не по-късно от **12 дни** преди изборния ден за автоматизирано включване на избирателя в избирателния списък по настоящ адрес и заличаването му от избирателния списък по постоянен адрес.

Чл. 68. При произвеждане на втори тур на изборите за кметове в избирателните списъци се вписват и имената на гражданите, които в периода между двата тура са придобили избирателно право.

Чл. 69. (1) Част I на избирателните списъци се обявява от органите по чл. 41, ал. 1 не по-късно от **40 дни** преди изборния ден на видно място в района на съответната избирателна секция.

(2) Част II на избирателните списъци се обявява по реда на ал. 1 в срок **25 дни** преди изборния ден и в нея не се

отбелязват номерата на удостоверенията за пребиваване и датата на регистрация, посочена в тях.

(3) Кметът на съответната община определя не по-късно от **55 дни** преди изборния ден местата по ал. 1 и уведомява за това общинската изборителна комисия.

(4) Изборителните списъци се публикуват на интернет страницата на съответната община и на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството и съдържат имената на изборителя и номера и адреса на изборителната секция. Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството осигурява възможност всеки изборител - български гражданин чрез съответната страница да може да прави справка в изборителния списък по единен граждански номер. Кметът на съответната община осигурява възможност всеки изборител – гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз чрез съответната страница да може да прави справка в изборителния списък по личен номер.

Глава четвърта ИЗБОРНИ РАЙОНИ

Раздел I Общи положения

Чл. 70. (1) За произвеждане на изборите територията на страната се разделя на изборни райони.

(2) Изборният район е съвкупността от изборителните секции на дадена територия и може да бъде едномандатен или многомандатен.

(3) Изборният район е едномандатен, когато в него се избира един кандидат или една кандидатска двойка.

(4) Изборният район е многомандатен, когато в него се избират двама или повече кандидати.

Раздел II

Изборни райони при избори за народни представители

Чл. 71. (1) За произвеждане на изборите за народни представители територията на страната се разделя на 31 многомандатни изборни райони, в това число три в област София-град и два в област Пловдив. Останалите изборни райони съвпадат с границите на областите.

(2) Наименованията, границите и номерацията на изборните райони се определят от президента на републиката не по-късно от **56 дни** преди изборния ден.

(3) Централната избирателна комисия определя броя на мандатите за всеки многомандатен изборен район въз основа на единна норма на представителство за цялата страна в зависимост от броя на населението по актуализирани прогнозни данни, предоставени от Националния статистически институт на база резултатите от последното преброяване на населението не по-късно от **55 дни** преди изборния ден, като използва и метода на най-големия остатък. Броят на мандатите в многомандатен изборен район не може да бъде по-малък от три.

Раздел III

Изборни райони при избори за президент и вицепрезидент на републиката

Чл. 72. (1) За произвеждане на изборите за президент и вицепрезидент на републиката територията на страната, включително секциите извън границите на Република България, представлява един едномандатен изборен район.

(2) За организационно-техническата подготовка на изборите територията на страната се разделя на 31 района,

съвпадащи с изборните райони по чл. 71, ал. 1.

Раздел IV

Изборни райони при избори за членове на Европейския парламент от Република България

Чл. 73. (1) За произвеждане на изборите за членове на Европейския парламент от Република България територията на страната, включително секциите извън границите на Република България, представлява един многомандатен изборен район.

(2) За организационно-техническата подготовка на изборите територията на страната се разделя на 31 района, които съвпадат с изборните райони по чл. 71, ал. 1.

Раздел V

Изборни райони при местни избори

Чл. 74. (1) За произвеждане на изборите за общински съветници територията на общината представлява един многомандатен изборен район.

(2) За произвеждане на изборите за кмет на община или кметство територията на общината или кметството представлява един едномандатен изборен район.

Глава пета

ИЗБИРАТЕЛНИ СЕКЦИИ

Раздел I

Избирателни секции в страната

Чл. 75. (1) Гласуването и преброяването се извършва по избирателни секции.

(2) Кметът на общината образува със заповед избирателните секции на територията на общината не по-

късно от **55** дни преди изборния ден и утвърждава тяхната номерация и адрес.

(3) Заповедта на кмета по ал. 2 се обявява публично. Тя може да бъде обжалвана в срок до **три дни** пред областния управител, който се произнася в срок до **три дни** с решение, което не подлежи на обжалване.

(4) В срок не по-късно от **53 дни** преди изборния ден кметовете на общини изпращат на Главна дирекция «Гражданска регистрация и административно обслужване» в Министерството на регионалното развитие и благоустройството списък с адресите на избирателните секции и уведомяват районната или общинската избирателна комисия.

(5) При създаване на нова община избирателните секции се образуват от назначения от областния управител временен кмет съгласно чл. 4, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация след консултации с упълномощени от централните ръководства представители на партиите и коалициите, представени в Централната избирателна комисия. Заповедта се обявява публично и може да бъде обжалвана в срока по ал. 3.

(6) Районната или общинската избирателна комисия формира единните номера на избирателните секции в района или общината, съобразно единната номерация на секциите, определена с решение на Централната избирателна комисия най-късно **30** дни преди изборния ден.

Чл. 76. (1) В една избирателна секция се включват до 1000 избиратели.

(2) В населените места се образуват толкова секции, колкото пъти числото 1000 се съдържа в броя на избирателите. При наличие на остатък може да се образува допълнителна секция.

(3) При териториално обособени населени места кметът на общината може да образува секции с не по-малко от 20 избиратели.

(4) При произвеждане на избори за общински съветници и кметове в населените места се образуват толкова секции, колкото пъти числото 1000 се съдържа в броя на избирателите. При остатък по-голям или равен на 500 се образува отделна секция, а при остатък под 500 избирателите се разпределят между съседните секции, като по изключение по предложение на избирателната комисия може да се образува и отделна избирателна секция, но с не по-малко от 30 избиратели. В населени места с по-малко от 500 избиратели се образува една избирателна секция.

(5) Избирателните секции в градовете с районно деление се съобразяват с границите на района.

(6) При произвеждане на избори за народни представители, членове на Европейския парламент от Република България, президент и вицепрезидент на републиката се образуват избирателни секции в лечебни и здравни заведения, почивни домове, домове за стари хора и други социални заведения и в намиращи се извън страната плавателни съдове под българско знаме при наличие на не по-малко от 20 избиратели.

(7) При произвеждане на избори за общински съветници и кметове се образуват избирателни секции в лечебни и здравни заведения, почивни домове, домове за стари хора и други социални заведения при наличие на не по-малко от 20 избиратели, които са живели през последните 10 (12) месеца преди изборния ден в съответното населено място, на територията на което е съответното заведение.

(8) Избирателните секции по ал. 6 и 7 се образуват от ръководителите на заведенията и домовете и от капитаните на плавателните съдове, за което уведомяват кмета на общината, на чиято територия се намират заведенията и домовете, както и съответната районна или общинска избирателна комисия.

(9) Задържаните лица, спрямо които няма влязла в сила присъда, могат да гласуват в местата за задържане, когато там е възможно да се образува избирателна секция по реда на ал. 6 или 7.

Чл. 77. (1) Когато в сграда с повече от един етаж има секции и на горни етажи, районните или общинските изборителни комисии с решение определят секция на първия етаж/ партера/, която е с най-малък брой изборителни по изборителен списък, за гласуване на изборителни с физически увреждания на опорно-двигателния апарат или увреждания на зрението.

(2) Пред изборителната секция по ал. 1 се поставят табела и други обозначителни знаци, на които се отбелязва и допълнителното ѝ предназначение.

(3) Към всяка изборителна секция се създава подвижна изборителна кутия при наличие на не по-малко от 10 изборителни с трайни увреждания, които не им позволяват да упражнят изборителното си право в изборното помещение.

Раздел II

Изборителни секции извън страната

Чл. 78. (1) Ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България образуват изборителни секции извън страната при произвеждане на избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България.

(2) Ръководителите на дипломатическите и консулските представителства на Република България трябва незабавно да поискат съгласието на приемащата държава:

- 1.** за произвеждането на изборите;
- 2.** за разкриване на изборителни секции и в други населени места извън дипломатическите представителства и консулските представителства;
- 3.** за разкриване на изборителни секции в държава, където Република България няма дипломатическо или консулско представителство, но има дипломатически

отношения и е назначила акредитиран посланик.

(3) Избирателните секции по ал. 1 се образуват в:

1. населените места, където има дипломатическо или консулско представителство- при наличие на **не по-малко от 20 избиратели**, заявили лично и писмено желанието си да гласуват не по-късно от **20 дни** преди изборния ден;

2. населените места извън т. 1 – при наличие на **не по-малко от 100 избиратели**, заявили лично и писмено желанието си да гласуват не по-късно от **20 дни** преди изборния ден; при произвеждане на избори за членове на Европейски парламент от Република България такива секции се образуват само **в държавите членки на Европейския съюз.**

Чл. 79. (1) Когато броят на избирателите, заявили желанието си да гласуват по чл. 78, ал. 3 е повече от 1000, се образува нова избирателна секция.

Глава шеста

ПАРТИИ, КОАЛИЦИИ И ИНИЦИАТИВНИ КОМИТЕТИ

Раздел I

Участие в изборите

Чл. 80. (1) Всяка партия може да участва във всеки отделен вид избори самостоятелно или в коалиция с други партии.

(2) Всяка партия може да участва във всеки отделен вид избори само в една коалиция.

(3) Всяка партия или коалиция, регистрирана в Централната избирателна комисия, може да участва в изборите за общински съветници, кметове на общини и кметове на кметства в състава на различни за всеки отделен вид избори местни коалиции или самостоятелно.

(4) Инициативни комитети за издигане на независими кандидати могат да се създават и участват във всеки отделен вид избори.

Чл. 81. (1) Наименованието или абревиатурата на коалиция не може да повтаря наименованието или абревиатурата на партия, регистрирана по Закона за политическите партии преди датата на обнародване в „Държавен вестник“ на указа на президента за насрочване на изборите, включително чрез прибавянето към тях на думи, букви, цифри или други знаци.

(2) Забраната по ал. 1 не се прилага, когато наименованието или абревиатурата на коалицията повтаря наименованието или абревиатурата на някоя от участващите в състава ѝ партии.

(3) Наименованието или абревиатурата на участващите в състава на коалиция партии може да се добавя в скоби към наименованието или абревиатурата на коалицията.

(4) Централната избирателна комисия при всички видове избори и съответната общинска избирателна комисия при избори за общински съветници и кметове извършва проверка за изпълнението на изискванията на ал. 1 и 2. При установяване на нередности се дават незабавно указания за отстраняването им в срок до **три дни**, но не по-късно от крайния срок за регистрация.

(5) В случай че указанията по ал. 4 не са изпълнени в срок се отказва регистрация.

(6) Отказът за регистрация на Централната избирателна комисия може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 26, ал. 8.

(7) Отказът за регистрация на общинската избирателна комисия може да се обжалва пред Централната избирателна комисия по реда на чл. 32, ал. 3.

Раздел II

Депозит за участие в изборите

Чл. 82. За участие във всеки един от изборите за народни представители, за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България партиите и инициативните комитети внасят безлихвен депозит по сметка в Българската народна банка.

Чл. 83. За изборите за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България депозитът по чл. 82 за партии и инициативни комитети е **10 000 лв.**

Чл. 84. Сумите от депозити по чл. 83 постъпват в Център "Фонд за лечение на деца" към министъра на здравеопазването.

Раздел III

Регистрация на партиите и коалициите при избори за народни представители, за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България

Чл. 85. До участие в изборите се допускат партиите и коалициите, регистрирани в Централната изборителна комисия.

Чл. 86. (1) Не по-късно от **45** дни преди изборния ден централните ръководства на партиите представят заявления за регистрация, в които посочват пълното или съкратеното наименование на партията. **Заявлението се подписва от представляващите партията според актуалната ѝ съдебна регистрация. Заявлението може да бъде подписано и от изрично упълномощени от представляващите партията**

лица.

(2) В заявेलнието по ал. 1 се посочват:

1. пълното или съкратено наименование на партията според съдебната регистрация;

2. пълното или съкратено наименование на партията, заявено за отпечатване върху бюлетините;

3. искане за регистрация за участие в изборите;

4. адрес и телефон за връзка.

(3) Към заявлението за регистрация партията представя:

1. заверен препис от решението на Софийския градски съд за вписване на партията в регистъра на политическите партии;

2. удостоверение за актуално правно състояние към датата на насрочване на изборите;

3. заверено от партията копие от броя на "Държавен вестник", в който е обнародвано решението за регистрацията на партията, или други документи според изискванията на действащото към момента на регистрацията й законодателство;

4. образец от подписите на представляващите партията лица;

5. образец от печата на партията;

6. банков документ за внесен **безлихвен депозит – при избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и членове на Европейския парламент от Република България;**

7. списък, съдържащ имената, единния граждански номер и саморъчен подпис на не по-малко от 15 000 избиратели, подкрепящи регистрацията; **при избори за членове на Европейския парламент от Република България регистрацията на партията може да бъде подкрепена и от избиратели - граждани на друга държава-членка на Европейския съюз, като в списъците се посочват имената, номера на удостоверението за пребиваване и датата на регистрация, посочена в него и подпис;**

8. удостоверение от Сметната палата за внесени

финансови отчети на партията за всяка от последните две години, а за новорегистрираните партии - от датата на съдебната им регистрация;

9. пълномощно от представляващите съответната партия лица в случаите, когато документите се подават от упълномощени лица; представя се и извлечение от устава на партията, удостоверяващ начина на упълномощаването.

(4) Личните данни по ал. 3, т. 7 се обработват и предоставят при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни.

Чл. 87. (1) Централната изборителна комисия извършва проверка на документите по чл. 86, ал. 3, а списъците по чл. 86, ал. 3, т. 7 се предават незабавно на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството за проверка. При установяване на нередности Централната изборителна комисия дава незабавно указания за отстраняването им в срок до **три дни**, но не по-късно от крайния срок за регистрация на съответната партия.

(2) В случай че указанията по ал. 1 не са изпълнени в срок Централната изборителна комисия отказва регистрация.

(3) Отказът за регистрация може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 26, ал. 8.

Чл. 88. (1) Коалиции за участие в изборите могат да образуват само партиите, регистрирани в Централната изборителна комисия по реда на чл. 86.

(2) Коалициите по ал. 1 се регистрират в Централната изборителна комисия не по-късно от **42** дни преди изборния ден.

(3) Заявлението се подписва от представляващите коалицията според решението за образуването ѝ. Заявлението може да бъде подписано и от изрично упълномощени от представляващите коалицията лица.

(4) В заявлението по ал. 3 се посочват:

1. пълното или съкратено наименование на коалицията според решението за образуването ѝ;

2. пълното или съкратено наименование на коалицията, заявено за отпечатване върху бюлетините;

3. искане за регистрация за участие в изборите;

4. адрес и телефон за връзка.

(5) Към заявлението за регистрация коалицията представя:

1. удостоверение за регистрация по чл. 26, ал. 1, т. 10 за всяка от участващите в нея партии;

2. решение за образуване на коалицията, подписано от представляващите партиите лица;

3. образец от подписите на лицата, които представляват коалицията;

4. образец от печата на коалицията, ако има такъв.

5. пълномощно от представляващите коалицията лица в случаите, когато документите се подават от упълномощени лица.

(6) Централната изборителна комисия извършва проверка на заявлението и приложените към него документи. При установяване на нередности Централната изборителна комисия дава незабавно указания за отстраняването им в срок до три дни, но не по-късно от крайния срок за регистрация.

(7) В случай че указанията по ал. 6 не са изпълнени в срок Централната изборителна комисия отказва регистрация.

(8) Отказът за регистрация може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 26, ал. 8.

Чл. 89. (1) Промени в състава на коалиция, настъпили след регистрацията ѝ в Централната изборителна комисия, се извършват след подаване на заявление и представяне на решение за промени, което трябва да отговаря на условията за образуване на коалицията не по-късно от **42 дни преди изборния ден.**

(2) В случай че в коалицията се включват нови партии те представят не по-късно от **42 дни** преди изборния ден документите по чл. 88, ал. 5, т. 1.

(3) В случай че една или повече партии напуснат коалицията регистрацията ѝ се запазва ако в нея са останали най-малко две партии.

(4) Промените, настъпили в състава на коалиция, се отбелязват в регистъра на Централната избирателна комисия след подаване на заявление от представляващите партии или коалицията, не по-късно от **30 дни** преди изборния ден.

(5) Централната избирателна комисия заличава от наименованието на коалицията не по-късно от **30 дни** преди изборния ден партиите, които са напуснали състава ѝ.

Чл. 90. (1) Партия, включена в състава на коалиция не може да участва самостоятелно на изборите.

(2) Партия, включена в състава на коалиция, която след регистрацията на коалицията напусне състава ѝ, може да участва на изборите самостоятелно.

Чл. 91. Централната избирателна комисия изпраща на районните избирателни комисии списък на регистрираните партии и коалиции незабавно след приключване на регистрацията на коалициите.

Раздел IV

Регистрация на партиите и коалициите при избори за общински съветници и кметове

Чл. 92. До участие в изборите се допускат партиите и коалициите, регистрирани в Централната избирателна комисия.

Чл. 93. (1) Не по-късно от **75 дни** преди изборния ден централните ръководства на партиите представят заявления за регистрация. Заявлението се подписва от

представляващите я според актуалната ѝ съдебна регистрация. Заявлението може да бъде подписано и от изрично упълномощени от представляващите партията или коалицията лица.

(2) В заявлението по ал. 1 се посочват:

1. пълното или съкратено наименование на партията според съдебната регистрация;

2. искане за регистрация за участие в изборите;

3. адрес и телефон за връзка.

(3) Към заявлението за регистрация партията представя:

1. заверен препис от решението на Софийския градски съд за вписване на партията в регистъра на политическите партии;

2. удостоверение за актуално правно състояние към датата на насрочване на изборите;

3. **заверено от партията** копие от броя на "Държавен вестник", в който е обнародвано решението за регистрацията на партията, или други документи според изискванията на действащото към момента на регистрацията ѝ законодателство;

4. образец от подписите на представляващите партията лица;

5. образец от печата на партията;

6. удостоверение от Сметната палата за внесени финансови отчети на партията за всяка от последните две години, а за новорегистрираните партии - от датата на съдебната им регистрация;

7. пълномощно от представляващите съответната партия лица в случаите, когато документите се подават от упълномощени лица; представя се и извлечение от устава на партията, удостоверяващ начина на упълномощаването.

Чл. 94. (1) Централната избирателна комисия извършва проверка на документите по чл. 93. При установяване на нередности Централната избирателна комисия дава незабавно

указания за отстраняването им в срок до **три дни**, но не по-късно от крайния срок за регистрация на съответната партия.

(2) В случай че указанията по ал. 1 не са изпълнени в срок Централната изборителна комисия отказва регистрация.

(3) Отказът за регистрация може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 26, ал. 8.

Чл. 95. (1) В Централната изборителна комисия се регистрират само коалиции, които са образувани от партиите, регистрирани в Централната изборителна комисия по реда на чл. 93.

(2) Коалициите по ал. 1 се регистрират в Централната изборителна комисия не по-късно от **72 дни** преди изборния ден.

(3) Заявлението се подписва от представляващите коалицията според решението за образуването ѝ. Заявлението може да бъде подписано и от изрично упълномощени от представляващите коалицията лица.

(4) В заявлението по ал. 3 се посочват:

1. пълното или съкратено наименование на коалицията според решението за образуването ѝ;

2. искане за регистрация за участие в изборите;

4. адрес и телефон за връзка.

(5) Към заявлението за регистрацията коалицията представя:

1. удостоверение за регистрацията по чл. 26, ал. 1, т. 10 за всяка от участващите в нея партии;

2. решение за образуване на коалицията, подписано от представляващите партиите лица;

3. образец от подписите на лицата, които представляват коалицията;

4. образец от печата на коалицията, ако има такъв.

5. пълномощно от представляващите коалицията лица в случаите, когато документите се подават от упълномощени лица.

(6) Централната изборителна комисия извършва

проверка на заявлението и приложенияте към него документи. При установяване на нередности Централната изборителна комисия дава незабавно указания за отстраняването им в срок до три дни, но не по-късно от крайния срок за регистрация.

(7) В случай че указанията по ал. 6 не са изпълнени в срок Централната изборителна комисия отказва регистрация.

(8) Отказът за регистрация може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 26, ал. 8.

Чл. 96. (1) Промени в състава на коалиция, настъпили след регистрацията ѝ в Централната изборителна комисия, се извършват след подаване на заявление и представяне на решение за промени, което трябва да отговаря на условията за образуване на коалицията не по-късно от **72 дни** преди изборния ден.

(2) В случай че в коалицията се включват нови партии те представят не по-късно от **72 дни** преди изборния ден документите по чл. 95, ал. 5, т. 1.

(3) В случай че една или повече партии напуснат коалицията регистрацията ѝ се запазва ако в нея са останали най-малко две партии.

(4) Промените, настъпили в състава на коалиция, се отбелязват в регистъра на Централната изборителна комисия след подаване на заявление от представляващите партиите или коалицията, не по-късно от **60 дни** преди изборния ден.

(5) Централната изборителна комисия заличава от наименованието на коалицията не по-късно от **60 дни** преди изборния ден партиите, които са напуснали състава ѝ.

(6) Партия, включена в състава на коалиция, която след регистрацията на коалицията напусне състава ѝ, може да участва на изборите самостоятелно.

Чл. 96а. Централната изборителна комисия изпраща на общинските изборителни комисии списък на регистрираните партии и коалиции незабавно след приключване на

регистрацията.

Чл. 96б. (1) Партиите и местните коалиции, които ще участват в изборите за общински съветници и кметове в съответната община, се регистрират в съответната общинска изборителна комисия не по-късно от **60 дни** преди изборния ден. *(чл. 41, ал. 1 ЗМИ)*

(2) Партиите от състава на една коалиция, регистрирана в Централната изборителна комисия не могат да се регистрират самостоятелно в общинска изборителна комисия, нито да влизат поотделно, извън коалицията, в която са регистрирани в Централната изборителна комисия, в други коалиции на територията на общината.

Чл. 96в. (1) Партиите и коалициите се регистрират за участие в местните избори въз основа на заявление, съдържащо искане за регистрация. В искането се посочва за кой вид избор се иска регистрация. За всеки отделен вид избор се подава отделно заявление.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава от централното или друго общинско или регионално ръководство, на което са делегирани права по чл. 124, ал. 2 или от други изрично упълномощени лица. Заявлението се подписва от представляващите партията или коалицията лица или от упълномощени от тях лица.

(3) В заявлението по ал. 1 се посочват:

1. пълното или съкратено наименование на партията или местната коалиция, което ще бъде изписано върху бюлетината;

2. искане за регистрация за участие в изборите с посочване за

кой вид избор се иска да бъде извършена регистрацията;

3. адрес и телефон за връзка.

(4) Към заявлението се прилагат:

1. копие от удостоверението за регистрация на

**партията или
коалицията в Централната изборителна комисия;**

**2. пълномощно на лицата, упълномощени да
представяват
партията или коалицията пред общинска изборителна
комисия или или
решение за делегиране на права по чл. 124, ал. 2; представя
се и извлечение от устава на партията, удостоверяващ
начина на упълномощаването.**

**(5) Към заявлението на местна коалиция, различна от
регистрираната в Централната изборителна комисия, се
прилагат:**

**1. решение за образуване на коалицията, в което се
посочва кой е
упълномощен да я представлява и за кои избори се
създава;
решението трябва да е подписано от упълномощени
представители на
съставлящите я партии и коалиции; когато решението е за
участие
в повече от един вид избор, в общинска изборителна
комисия се представя само един оригинал за съответната
община;**

**2. образец от подписите на лицата, които
представяват коалицията;**

3. образец от печата на коалицията, ако има такъв;

**4. пълномощни за лицата, подписали решението за
образуване на
коалицията;**

**5. удостоверение за регистрация по чл. 26, ал. 1, т. 10 за
всяка от участващите в коалицията партии или коалиции;**

**(6) Когато не са изпълнени изискванията на ал. 4 и 5
общинската изборителна комисия отказва да извърши
регистрацията, като писмено мотивира решението си и
незабавно уведомява заявителя.**

(7) Отказът на общинската изборителна комисия може да

се обжалва пред Централната изборителна комисия по реда на чл. 32, ал. 3.

Раздел V

Регистрация на инициативните комитети

Чл. 97. До участие в изборите се допускат инициативните комитети, регистрирани във:

1. Централната изборителна комисия - за изборите за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България;
2. районните изборителни комисии - за изборите за народни представители;
3. общинските изборителни комисии - за изборите за общински съветници и кметове.

Чл. 98. (1) За издигане на независим кандидат се създава инициативен комитет от трима до 7 изборители с постоянен адрес или адрес на пребиваване - за гражданите на друга държава-членка на Европейския съюз на:

1. територията на изборния район – за изборите за народни представители, общински съветници и кметове;
2. територията на страната – за изборите за членове на Европейския парламент от Република България.

(2) За издигане на кандидати за президент и вицепрезидент на републиката се създава инициативен комитет с не по-малко от 21 изборители с постоянен адрес на територията на страната.

(3) Всеки изборител може да участва само в един инициативен комитет.

(4) Инициативният комитет представя заявление за регистрация, подписано от всички членове на инициативния комитет не по-късно от:

а) 45 дни преди изборния ден при избори за президент и вицепрезидент на републиката и членове на Европейския

парламент от Република България;

б) 40 дни преди изборния ден при избори за народни представители;

в) 60 дни преди изборния ден при избори за общински съветници и кметове.

(5) В заявлението по ал. 4 се посочват:

1. имената и единния граждански номер на избирателите по ал. 1, т. 1 и ал. 2; имената и единния граждански номер (личния номер) на избирателите по ал. 1, т. 2;

2. за издигане кандидатурата на кой гражданин за независим кандидат се създава;

3. искане за регистрация за участие в изборите;

4. адрес и телефон за връзка.

(6) Към заявлението по ал. 4 се прилагат:

1. решение за създаване на инициативния комитет и за лицата, които го представляват;

2. нотариално заверени образци от подписите на лицата, участващи в инициативния комитет;

3. декларация по образец, подписана от всеки член на инициативния комитет, че отговаря на изискванията на чл. 3;

4. декларация по образец, подписана от всеки член на инициативния комитет, че няма да обработва и предоставя личните данни на включените в подписката за подкрепа на независимия кандидат лица за други цели, освен предвидените в този кодекс;

5. пълномощно на лицата, подаващи документите за регистрация, ако не са членове на инициативния комитет.

(7) Когато не са спазени изискванията на ал. 1 - 6 съответната избирателна комисия, отказва да извърши регистрацията, като писмено мотивира решението си и незабавно уведомява заявителя.

(8) Отказът на Централната избирателна комисия може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 26, ал. 8.

(9) Отказът на районната или общинската избирателна

комисия може да се обжалва пред Централната изборителна комисия по реда на чл. 29, ал. 3, съответно по реда на чл. 32, ал. 3.

Глава седма КАНДИДАТИ

Раздел I Общи положения

Чл. 99. (1) Кандидатите за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката, членове на Европейския парламент от Република България, общински съветници и кметове се издигат от партии, коалиции и инициативни комитети на изборителите за издигане на независими кандидати.

(2) Партиите и коалициите, които издигат кандидати, трябва да отговарят на изискванията на Закона за политическите партии и на изискванията на този кодекс.

Чл. 100. (1) Кандидатите, издигнати от партии и коалиции, се подреждат в кандидатски листи.

(2) Кандидатските листи на партиите и коалициите се предлагат за регистриране от техните централни ръководства чрез лицата, които ги представляват.

(3) Кандидатите за президент и вицепрезидент на републиката се издигат едновременно в една обща кандидатска листа.

(4) Всеки независим кандидат, както и кандидатите за кметове образуват самостоятелна кандидатска листа.

(5) Независим кандидат не може да бъде включван в кандидатска листа на партия или коалиция.

Чл. 101. Не могат да бъдат посочвани и регистрирани като кандидати от името на партии и коалиции

военнослужещите от въоръжените сили, служителите в дипломатическата служба, служители от Министерството на вътрешните работи, държавните служители от Държавна агенция „Национална сигурност”, съдии, прокурори и следователи, както и други лица, за които със закон е забранено членство в политическа партия. Тези граждани могат да участват в изборите като независими кандидати.

Чл. 102. (1) Всеки кандидат може да има застъпници, които го подпомагат и представляват неговите интереси пред държавните органи, обществените организации и избирателните комисии.

(2) Кандидатите, включени в една кандидатска листа, както и кандидатите за президент и вицепрезидент на републиката и кандидатите за кметове могат да бъдат представлявани най-много от двама застъпници в една избирателна секция в изборния ден.

Чл. 103. (1) От регистрирането на кандидатските листи до обявяване на резултатите от изборите кандидатите и застъпниците имат качество на длъжностни лица по смисъла на Наказателния кодекс.

(2) Когато регистрацията на кандидат е анулирана, правата и задълженията по ал. 1 се прекратяват от деня на анулирането. Прекратяването е в сила и за неговите застъпници.

Чл. 104. (1) След датата на регистрация, по време на предизборната кампания, регистрираните кандидати не могат да бъдат задържани и привлечени към наказателна отговорност освен в случаите на заварено тежко престъпление.

(2) Когато регистрацията на кандидат е анулирана, правата по ал. 1 се прекратяват от деня на анулирането.

Чл. 105. (1) Кандидатите, които заемат държавна служба, прекъсват изпълнението ѝ след регистрацията си и ползват по

избор неплатен служебен или платен годишен отпуск за периода от регистрацията до обявяване на резултатите от изборите включително.

(2) Отпускът се зачита за трудов или служебен и осигурителен стаж.

(3) Когато регистрацията е анулирана, отпускът по ал. 1 се прекъсва от деня на анулирането. Когато анулирането е отменено, се смята, че отпускът не е прекъсван.

(4) Разпоредбите на ал. 1 не се отнасят до министър-председателя, заместник министър-председателите, министрите, президента и вицепрезидента на републиката. Техните пълномощия продължават и след регистрирането им като кандидати.

(5) Разпоредбите на ал. 1-3 се прилагат и за кандидатите за членове на Европейския парламент от Република България, които заемат една от длъжностите по чл. 121.

Чл. 106. (1) Избраните кандидати за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката, членове на Европейския парламент от Република България или кметове, работещи в държавни или общински учреждения или предприятия, търговски дружества с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала или бюджетни организации, имат право след прекратяване на пълномощията им да заемат предишната си длъжност, а в случаите, когато тя е закрыта - друга равностойна длъжност в същото или с тяхно съгласие в друго държавно или общинско учреждение или предприятие, търговско дружество с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала или бюджетна организация.

(2) Когато предишната длъжност на избрания кандидат е заета от друго лице, правоотношението с това лице се прекратява без предизвестие.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат когато избраните кандидати са заемали друга изборна или мандатна длъжност.

(4) Мандатът на избраните кандидати за членове на

Европейския парламент от Република България, които заемат друга изборна длъжност, се прекратява **7 дни** преди датата на откриване на първото заседание на Европейския парламент.

Раздел II

Кандидати за народни представители

Чл. 107. (1) Кандидатите за народни представители се подреждат от партиите и коалициите в кандидатски листи по многомандатни изборни райони.

(2) Коалициите участват в изборите с обща кандидатска листа във всеки отделен многомандатен изборен район. Участващите в тях партии не могат да участват със самостоятелни листи.

(3) Броят на кандидатите в една кандидатска листа не може да надхвърля удвоения брой мандати в многомандатния изборен район.

Чл. 108. (1) Кандидат за народен представител може да бъде предложен за регистриране само от една партия или коалиция най-много в два многомандатни изборни района.

(2) Когато кандидат бъде регистриран от повече от една партия, коалиция или инициативен комитет, действителна е първата по време регистрация.

(3) Когато кандидат по ал. 1 бъде регистриран в повече от два изборни района, действителни са първите две по време регистрации.

(4) Независим кандидат може да бъде предложен за регистриране само от един инициативен комитет и само в един многомандатен изборен район.

(5) Когато независим кандидат бъде регистриран в повече от един изборен район, действителна е първата по време регистрация.

(6) Районните избирателни комисии уведомяват Централната избирателна комисия за регистрираните кандидати не по-късно от 24 часа след изтичане на срока за регистрация.

(7) Централната избирателна комисия констатира и обявява за недействителни извършените в нарушение на ал. 2, 3 и 5 регистрации. Незабавно обявява решението си и уведомява районната избирателна комисия и съответните кандидати, партии, коалиции и инициативни комитети.

Чл. 109. (1) Регистрирането на кандидатските листи се извършва от районните избирателни комисии в отделен регистър след представяне на следните документи:

1. предложение от централното ръководство на партията или коалицията или предложение от инициативния комитет;

2. заявления от кандидатите, че са съгласни да бъдат регистрирани от предложилите ги партии, коалиции или инициативни комитети;

3. декларации по образец от кандидатите, че отговарят на условията по чл. 4, ал. 1, в които посочват своя постоянен адрес и единен граждански номер.

(2) Регистрирането на кандидатските листи в районните избирателни комисии се извършва не по-късно от **32** дни преди изборния ден.

Чл. 110. (1) Независим кандидат за народен представител може да се регистрира само в един многомандатен изборен район, когато кандидатурата му е подкрепена от не по-малко от 10 000 избиратели с постоянен адрес на територията на района.

(2) Избирател, който подкрепя участието в изборите на независим кандидат, удостоверява това с подписа си пред член на инициативния комитет. Избирателят посочва също имената, единния граждански номер и постоянния си адрес. Всеки избирател може да участва само в една подписка.

(3) Членът на инициативния комитет по ал. 2 обработва и предоставя личните данни при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и носи отговорност като администратор по смисъла на чл. 3, ал. 2 от Закона за защита

на личните данни.

(4) Членът на инициативния комитет по ал. 2 носи отговорност по смисъла на Наказателния кодекс за верността на положените пред него подписи.

(5) Подписката се предава на районната избирателна комисия, заедно с банков документ за внесен депозит по чл. 83 и с документите по чл. 109, ал. 1, не по-късно от **30 дни** преди изборния ден. Районната избирателна комисия предава незабавно подписката на съответното териториално звено на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството за извършване на проверка.

Чл. 111. (1) В срок не по-късно от **27 дни** преди изборния ден районната избирателна комисия установява резултата от подписките по чл. 110 и незабавно уведомява Централната избирателна комисия.

(2) Когато районната или Централната избирателна комисия установят, че независим кандидат не е подкрепен от необходимия брой избиратели, регистрацията му се анулира с решение, което незабавно се изпраща на инициативния комитет. Когато решението е взето от Централната избирателна комисия, тя незабавно го изпраща на районната избирателна комисия, която незабавно го изпраща на инициативния комитет.

(3) Решението по ал. 2 на районната избирателна комисия може да се обжалва пред Централната избирателна комисия по реда на чл. 29, ал. 3, а решението на Централната избирателна комисия може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 26, ал. 8.

Чл. 112. (1) Когато не са изпълнени изискванията на този раздел, районната избирателна комисия отказва да регистрира за участие в изборите съответните кандидати,

като писмено мотивира решението си и го съобщава незабавно на партията, коалицията или инициативния комитет.

(2) Отказът по ал. 1 може да се обжалва пред Централната изборителна комисия по реда на чл. 29, ал. 3.

(3) При отказ за регистрация или при обявяване на недействителност на регистрацията на кандидат от листа на партия или коалиция, партията или коалицията може не по-късно от 7 дни преди изборния ден да предложи за регистриране друг кандидат.

(4) Когато някой от кандидатите в регистрирана кандидатска листа на партия или коалиция почине или изпадне в трайна невъзможност да участва в изборите, партията или коалицията може да предложи нов кандидат по реда на ал. 3.

Раздел III

Кандидати за президент и вицепрезидент на републиката

Чл. 113. (1) Кандидатите за президент и вицепрезидент на републиката, които отговарят на изискванията на чл. 95, ал. 1 от Конституцията на Република България се регистрират от Централната изборителна комисия в нарочен регистър при представяне на следните документи:

1. предложение от централното ръководство на съответната партия или от ръководството на коалицията с имената, единния граждански номер и постоянния адрес на кандидатите или предложение от инициативния комитет на избиратели с имената, единния граждански номер и постоянния адрес на кандидатите; към предложението на инициативните комитети се прилага банков документ за внесен депозит по чл. 83 и списък на имената, единните граждански номера и подписите най-малко на 15 000 избиратели, подкрепящи издигането на кандидатите, положени пред член на инициативния комитет; всеки избирател може да участва само в една подписка;

2. декларация по образец от всеки един от кандидатите, че е живял през последните 5 години в страната и че отговаря на условията по чл. 4, ал. 2 и чл. 95, ал. 1 от Конституцията на Република България;

3. заявление от кандидатите, че са съгласни да бъдат регистрирани.

(2) Членът на инициативния комитет по ал. 1, т. 1 обработва и предоставя личните данни при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и носи отговорност като администратор по смисъла на чл. 3, ал. 2 от Закона за защита на личните данни.

(3) Членът на инициативния комитет по ал. 1, т. 1 носи отговорност по смисъла на Наказателния кодекс за верността на положените пред него подписи.

(4) Централната избирателна комисия незабавно предава подписката по ал. 1, т. 1 на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството за извършване на проверка.

(5) Кандидатите за президент и вицепрезидент на републиката се регистрират не по-късно от **35** дни преди изборния ден.

(6) Централната избирателна комисия регистрира кандидатите на партии, коалиции и инициативни комитети.

(7) Документите по ал. 1 се завеждат в нарочен регистър с пореден номер. Последователността на постъпването на документите определя поредността на вписване в регистъра на Централната избирателна комисия.

(8) Когато Централната избирателна комисия установи, че кандидат, предложен от инициативен комитет, не е подкрепен от необходимия брой избиратели, регистрацията му се анулира с решение, което незабавно се изпраща на инициативния комитет.

(9) Решението по ал. 8 на Централната избирателна комисия може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 26, ал. 8.

Чл. 114. Централната избирателна комисия обнародва в "Държавен вестник" най-късно **30** дни преди изборния ден кандидатските листи, като посочва техните имена, дата на раждане, партиите, коалициите или инициативните комитети, които ги предлагат.

Чл. 115. (1) Когато не са изпълнени изискванията на този раздел, Централната избирателна комисия отказва да регистрира за участие в изборите съответните кандидати, като писмено мотивира решението си и го съобщава незабавно на партията, коалицията или инициативния комитет.

(2) Отказът по ал. 1 може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 26, ал. 8.

(3) При отказ за регистрация или при обявяване на недействителност на регистрацията на кандидат от листа на партия или коалиция, партията или коалицията може не по-късно от 7 дни преди изборния ден да предложи за регистриране друг кандидат.

(4) Когато някой от кандидатите в регистрирана листа на партия или коалиция почине или изпадне в трайна невъзможност да участва в изборите, партията или коалицията може да предложи нов кандидат по реда на ал. 3.

Раздел IV

Кандидати за членове на Европейския парламент от Република България

Чл. 116. (1) Всеки кандидат има право да се кандидатира в изборите само в една държава - членка на Европейския съюз.

(2) Кандидатите за членове на Европейския парламент от Република България, издигнати от партия или коалиция, се подреждат в една обща национална кандидатска листа. Всеки независим кандидат образува самостоятелна кандидатска листа.

(3) Коалициите участват в изборите с обща кандидатска листа. Участващите в тях партии не могат да участват със самостоятелни листи.

(4) Броят на кандидатите в една кандидатска листа не може да надхвърля броя на членовете на Европейския парламент от Република България.

Чл. 117. (1) Кандидат за член на Европейския парламент от Република България може да бъде предложен за регистриране само от една партия, коалиция или инициативен комитет.

(2) Когато кандидат за член на Европейския парламент от Република България бъде регистриран от повече от една партия, коалиция или инициативен комитет, действителна е първата по време регистрация.

(3) Централната избирателна комисия констатира и обявява за недействителни регистрациите, извършени в нарушение на ал. 1. Тя незабавно обявява решението си и уведомява съответните кандидати, партии, коалиции и инициативни комитети.

Чл. 118. (1) Регистрирането на кандидатските листи се извършва от Централната избирателна комисия в отделен регистър след представяне на следните документи:

1. предложение от централното ръководство на партията или коалицията или предложение от инициативния комитет;

2. заявление от кандидатите, че са съгласни да бъдат регистрирани от предложилата ги партия, коалиция или инициативен комитет;

3. декларация по образец от кандидатите, че **отговарят на условията по чл. 4, ал. 3 или 4;**

4. кандидатът - гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който не е български гражданин, декларира в декларация по образец:

а) гражданството и адреса на пребиваване в Република България;

б) че не е поставен под запрещение;

в) че не се кандидатира в същите избори за Европейски парламент в друга държава - членка на Европейския съюз;

г) изборния район в държавата членка, на която е гражданин, в чийто избирателен списък последно е било вписано името му;

д) номера на удостоверението за пребиваване и датата на регистрацията, посочена в него;

е) данните от личната карта или паспорта и личен номер;

5. кандидатът по т. 4 представя удостоверение от компетентните органи на държавата членка, на която е гражданин, че не е лишен от правото да бъде избран и че на тези органи не им е известно да съществува такова лишаване от права.

(2) Регистрирането на кандидатските листи се извършва не по-късно от **32** дни преди изборния ден.

(3) Централната избирателна комисия изпраща извлечение от регистъра по ал. 1 за кандидати за членове на Европейския парламент от Република България, които са граждани на държава - членка на Европейския съюз, но не са български граждани, на компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз.

(4) Проверка на обстоятелствата по чл. 4, ал. 4 се извършва от Министерството на вътрешните работи и Министерството на правосъдието по искане на Централната избирателна комисия.

Чл. 119. (1) Независим кандидат за член на Европейския парламент от Република България се регистрира, когато кандидатурата му е подкрепена от не по-малко от 10 000 избиратели.

(2) Избирател, който подкрепя участието в изборите на независим кандидат, удостоверява това с подписа си пред член на инициативния комитет. Избирателите български граждани посочват имената и единния си граждански номер, а гражданите на държавите - членки на Европейския съюз, имащи статут на постоянно или продължително пребиваващи

у нас - имената, личния номер, номера на личната карта или паспорта, номера на удостоверението за пребиваване и датата на регистрацията, посочена в него. Всеки избирател може да участва само в една подписка.

(3) Членът на инициативния комитет по ал. 2 обработва и предоставя личните данни при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и носи отговорност като администратор по смисъла на чл. 3, ал. 2 от Закона за защита на личните данни.

(4) Членът на инициативния комитет по ал. 2 носи отговорност по смисъла на Наказателния кодекс за верността на положените пред него подписи.

(5) Подписката, заедно с банковия документ за внесен депозит по чл. 83, се предават на Централната избирателна комисия не по-късно от **30** дни преди изборния ден.

(6) Централната избирателна комисия незабавно предава подписката по ал. 2 на Главна дирекция "Гражданска регистрацията и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството за извършване на проверка.

(7) Когато Централната избирателна комисия установи, че независим кандидат не е подкрепен от необходимия брой избиратели, регистрацията му се анулира с решение, което незабавно се изпраща на инициативния комитет.

(8) Решението по ал. 7 на Централната избирателна комисия може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 26, ал. 8.

Чл. 120. (1) Когато не са изпълнени изискванията на този раздел, Централната избирателна комисия отказва да регистрира за участие в изборите съответните кандидати, като писмено мотивира решението си и го съобщава незабавно на партията, коалицията или инициативния комитет.

(2) Отказът по ал. 1 може да се обжалва пред Върховния административен съд по реда на чл. 26, ал. 8.

(3) При отказ за регистрация или при обявяване на недействителност на регистрацията на кандидат от листа на партия или коалиция, партията или коалицията може не по-късно от 7 дни преди изборния ден да предложи за регистриране друг кандидат.

(4) Когато някой от кандидатите в регистрирана листа на партия или коалиция почине или изпадне в трайна невъзможност да участва в изборите, партията или коалицията може да предложи нов кандидат по реда на ал. 3.

Чл. 121. Статусът на член на Европейския парламент е несъвместим със:

1. народен представител в национален парламент;
2. член на правителство на държава - членка на Европейския съюз;
3. член на Европейската комисия;
4. съдия, генерален адвокат или секретар на Съда на Европейския съюз;
5. член на Изпълнителния съвет на Европейската централна банка;
6. член на Сметната палата на Европейския съюз;
7. Европейски омбудсман;
8. член на Икономическия и социален комитет на Европейския съюз и на Европейската общност за атомна енергия;
9. член на Комитета на регионите;
10. член на комитети или други органи, учредени въз основа на Договорите за създаване на Европейския съюз и на Европейската общност за атомна енергия, с цел да управляват фондовете на Европейския съюз или с оглед изпълнението на постоянни административни задължения;
11. член на Съвета на директорите, на Управителния комитет или служител на Европейската инвестиционна банка;
12. служител или работещ в институциите на Европейския съюз или в специализираните органи,

прикрепени към тях, или в Европейската централна банка;

13. изпълняването на друга служба или извършването на дейност, която е несъвместима с положението на народен представител.

Раздел V

Кандидати за общински съветници и кметове

Чл. 122. (1) Всеки кандидат за общински съветник може да бъде предложен за регистриране в кандидатска листа само на една партия, коалиция или инициативен комитет.

(2) Всеки кандидат за кмет може да бъде регистриран само в един изборен район. Кандидат за кмет на община не може да бъде и кандидат за кмет на кметство.

(3) Кандидат за кмет на партия или коалиция може да бъде и кандидат за общински съветник. В случай, че бъде избран за кмет, той отпада от кандидатската листа за общински съветници.

(4) Народен представител може да бъде кандидат за кмет. В случай, че е избран се прекратяват пълномощията му на народен представител.

(5) Нарушаването на изискванията по ал. 1 - 4 води до недействителност на регистрацията, а когато то бъде открито след произвеждането на изборите - до недействителност на избора, ако кандидатът е избран.

Чл. 123. Участващите в местни коалиции за определен вид избор партии или коалиции не могат да регистрират свои кандидатски листи или кандидати извън тези на местната коалиция за същия вид избор.

Чл. 124. (1) Кандидатите за общински съветници и за кметове се посочват и предлагат за регистриране от централните ръководства на партиите и коалициите, които са регистрирани пред Централната изборителна комисия и пред общинската изборителна комисия, че ще участват в изборите.

(2) Ръководствата на партиите и коалициите могат да делегират правата си по ал. 1 на своите общински или регионални ръководства. Делегирането се извършва със специално решение, което се изпраща на Централната изборителна комисия и съответната общинска изборителна комисия преди регистриране на кандидатите.

(3) Поддръждането на кандидатите за общински съветници в кандидатската листа и номерирането им се прави от съответната партия или коалиция.

(4) Броят на кандидатите за общински съветници на партии или коалиции не може да надхвърля броя на членовете на общинския съвет.

Чл. 125. (1) Право да посочва и регистрира независим кандидат за общински съветник или кмет имат:

1. за общински съветник в общини с население:

а) до 50 000 жители - не по-малко от 250 избиратели от общината;

б) до 100 000 жители - не по-малко от 500 избиратели от общината;

в) над 100 000 души - не по-малко от 1000 избиратели от общината;

2. за кмет на община - не по-малко от 500 избиратели от общината;

3. за кмет на кметство – една пета от избирателите на кметството, но не повече от 500.

(2) Избирател, който подкрепя участието в изборите на независим кандидат за общински съветник или кмет, удостоверява това с подписа си пред член на инициативния комитет. Избирателите български граждани посочват имената, постоянния си адрес в общината, съответно в кметството, единния си граждански номер, а гражданите на държавите - членки на Европейския съюз, имащи статут на постоянно или продължително пребиваващи у нас - имената, личния номер, номера на личната карта или паспорта, номера на удостоверението за пребиваване и датата на регистрация,

посочена в него и адреса на пребиваване в съответната община или кметство. Всеки избирател може да участва само в една подписка.

(3) Членът на инициативния комитет по ал. 2 обработва и предоставя личните данни при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и носи отговорност като администратор по смисъла на чл. 3, ал. 2 от Закона за защита на личните данни.

(4) Членът на инициативния комитет по ал. 2 носи отговорност по смисъла на Наказателния кодекс за верността на положените пред него подписи.

(5) Подписката се предава на общинската избирателна комисия не по-късно от **30** дни преди изборния ден. Общинската избирателна комисия незабавно предава подписката на съответното териториално звено на Главна дирекция "Гражданска регистрация и административно обслужване" в Министерството на регионалното развитие и благоустройството за извършване на проверка.

(6) Когато общинската избирателна комисия установи, че независим кандидат не е подкрепен от изискуемия брой избиратели, регистрацията му се анулира с решение, което незабавно се изпраща на инициативния комитет.

(7) Решението по ал. 6 на общинската избирателна комисия може да се обжалва пред Централната избирателна комисия по реда на чл. 26, ал. 8.

Чл. 126. (1) Регистрирането на кандидатските листи за общински съветници и на кандидатите за кметове се извършва от общинската избирателна комисия в отделен регистър при представяне на следните документи:

1. предложение от:

а) централното или друго упълномощено ръководство на партия;

б) ръководството на коалиция;

в) инициативен комитет от съответния изборен район, подписано от определения от закона брой избиратели;

2. заявление от всеки кандидат, че е съгласен да бъде регистриран от посочилата го партия, коалиция или инициативен комитет;

3. декларация по образец от кандидата за кмет или общински съветник, че отговаря на условията по чл. 4, ал. 5 или 6;

4. кандидатът за общински съветник - гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, който не е български гражданин, представя и декларация по образец, в която декларира:

а) гражданство и адрес на пребиваване в съответното населено място;

б) че не е поставен под запрещение;

в) номера на удостоверение за пребиваване и датата на регистрация, посочена в него;

г) данните от личната карта или паспорта и личен номер;

5. кандидатът по т. 4 представя удостоверение от компетентните органи на държавата членка, на която е гражданин, че не е лишен от правото да бъде избран и че на тези органи не им е известно да съществува такова лишаване от права; в случай че кандидатът не може да представи удостоверението, в декларацията по т. 5 декларира, че не е лишен от право да бъде избран в държавата членка, на която е гражданин.

(2) Общинската изборителна комисия проверява служебно и отбелязва данните от личната карта или личния паспорт за страната на кандидата, единния граждански номер (личния номер), постоянния и настоящия адрес и датата на адресната регистрация.

(3) Регистрацията се извършва най-късно **32** дни преди изборния ден.

(4) Общинската изборителна комисия извършва проверка на заявления от кандидата - гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, адрес на пребиваване чрез Министерството на вътрешните работи.

(5) Проверка на обстоятелствата по чл. 4, ал. 6 се извършва от

Министерството на вътрешните работи и Министерството на правосъдието по искане на Централната избирателна комисия.

(6) Общинската избирателна комисия изпраща незабавно на Централната избирателна комисия извлечение от регистъра по ал. 1 за кандидати за общински съветници, които са граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, но не са български граждани.

Чл. 127. (1) Когато не са изпълнени изискванията на този раздел, съответната общинска избирателна комисия отказва да регистрира за участие в изборите съответните кандидати, като писмено мотивира решението си и го съобщава незабавно на партията, коалицията или инициативния комитет.

(2) Отказът по ал. 1 на общинската избирателна комисия може да се обжалва пред Централната избирателна комисия по реда на чл. 32, ал. 3.

(3) При отказ за регистрация или при обявяване на недействителност на регистрацията на кандидат, партията или коалицията може не по-късно от 7 дни преди изборния ден да предложи за регистриране друг кандидат.

(4) Когато някой от кандидатите почине или изпадне в трайна невъзможност да участва в изборите, партията или коалицията може да предложи нов кандидат по реда на ал. 3.

Вариант I:

Глава осма

ПРЕДИЗБОРНА КАМПАНИЯ

Раздел I

Откриване на предизборната кампания

Чл. 128. (1) Предизборната кампания за изборите за народни представители, членове на Европейския парламент

от Република България, общински съветници и кметове се открива **30 дни** преди изборния ден.

(2) Предизборната кампания за изборите за президент и вицепрезидент на републиката се открива от деня на обнародването на имената на кандидатите в "Държавен вестник".

Раздел II

Достъп до информация

Чл. 129. Кандидатите и партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати, имат право на еднакъв достъп до източниците на информация, която им е необходима за целите на предизборната кампания.

Чл. 130. Забранява се публикуването и излъчването на анонимни материали, свързани с предизборната кампания.

Чл. 131. (1) Главен редактор на печатно издание, публикувал материал, накърняващ правата и доброто име на кандидат или на лице, което представлява **партията, коалицията или инициативния комитет**, е длъжен в първия брой след получаването на отговор да го публикува. Публикуването на отговора става на същото място, със същия **размер, вид и формат шрифт** и без коментар.

(2) Отговорът се публикува безплатно до обема на материала, на който отговаря.

Чл. 132. Когато е излъчено предаване, накърняващо правата и доброто име на кандидат или на лице, което представлява партията, коалицията **или инициативния комитет**, то има право на отговор при условията на чл. 18 от Закона за радиото и телевизията. Искането до съответния радио- или телевизионен оператор може да се направи в срок до 24 часа след излъчване на предаването. Отговорът се

излъчва без коментар.

Раздел III

Предизборна агитация

Чл. 133. (1) Гражданите, партиите, коалициите, инициативните комитети, кандидатите и техните застъпници имат свобода на **изразяване и агитация** в устна и писмена форма на предизборни събрания и чрез средствата за масова информация.

(2) Предизборната кампания се води на български език.

(3) Предизборните събрания са публични. За реда при провеждането им отговарят организаторите и органите на Министерството на вътрешните работи. **Събранията се организират съгласно Закона за събранията, митингите и манифестациите.**

(4) Лицата на изборна длъжност в синдикалните и работодателските организации не могат да провеждат предизборна агитация на работните си места.

(5) Не се допуска предизборна агитация **24 часа** преди изборния ден и в изборния ден .

Чл. 134. (1) По време на предизборната кампания **кандидатите**, партиите, коалициите и инициативните комитети могат да изготвят и разпространяват плакати, реклами, обръщения и други агитационни материали. На всеки агитационен материал задължително се отбелязва от чие име се издава.

(2) Всеки агитационен материал съдържа информация, че купуването и продаването на гласове е престъпление, като информацията заема не по-малко от 10 на сто от лицевата площ на агитационния материал и е разположена в обособено поле. В аудио- и видеоагитационните материали тази информация се съдържа като недвусмислено и разбираемо послание.

(3) Агитационните материали се поставят на определени от кмета места, а на сгради, огради и витрини - с разрешение на собственика или управителя на имота.

(4) Забранява се използването на държавния и общинския транспорт за предизборна агитация.

(5) Забранява се използването на агитационни материали, които застрашават живота и здравето на гражданите, частната, общинската и държавната собственост и безопасността на движението, както и на материали, които накърняват добрите нрави, честта и доброто име на кандидатите.

(6) Забранява се унищожаването и заличаването на агитационни материали, поставени по определения в този закон ред, до края на изборния ден.

(7) Кметът на общината, района или кметството или кметският наместник по решение на районната изборителна комисия, съответно на общинската изборителна комисия, и при необходимост със съдействие на органите на Министерството на вътрешните работи премахва или изземва агитационните материали, поставени или разпространени в нарушение на този кодекс. Премахването и изземването на такива материали в изборния ден може да става и по решение на секционните изборителни комисии.

(8) Агитационните материали, поставени или разпространени в нарушение на този кодекс на територията на повече от един изборен район или които се отнасят за повече от един изборен район, се премахват или изземват от областния управител по решение на Централната изборителна комисия.

(9) Партиите, коалициите и инициативните комитети в срок до **три дни** след датата на произвеждане на изборите премахват поставените от тях материали по ал. 1.

Чл. 135. (1) Забранява се поставянето на агитационни материали на партии, коалиции и инициативни комитети в изборните помещения, както и на разстояние по-малко от 50

метра от входа на сградата, в която е изборното помещение, през изборния ден и до края на гласуването.

(2) Когато секционната избирателна комисия установи наличие на материали по ал. 1, тя незабавно ги отстранява - при необходимост със съдействието на кмета или кметския наместник и на органите на Министерството на вътрешните работи.

Раздел IV

Резултати от допитвания. Социологически проучвания

Чл. 136. Резултати от допитвания до общественото мнение по повод на изборите не могат да се огласяват **под каквато и да е форма, включително и скрита такава (класация на песни, използване на разнообразни форми за внушение към определени партии и коалиции и други подобни)** 24 часа преди изборния ден до обявяване края на изборния ден на територията на страната.

Чл. 137. (1) Разрешения за провеждане на социологически проучвания в изборния ден се издават от Централната избирателна комисия най-малко **7 дни** преди изборния ден.

(2) Социологически проучвания в изборния ден се извършват извън избирателните секции, чрез интервю с гласували избиратели, когато това не създава затруднения за изборния процес.

(3) Резултатите от социологическите проучвания могат да се оповестят след 19,00 часа на изборния ден.

Раздел V

Предизборна кампания

Чл. 138. (1) Печатните издания предоставят едни и същи условия и цени за платени публикации на всички регистрирани за участие в изборите партии, коалиции и

инициативни комитети, които се обявяват **на интернет страницата на изданията най-късно 40 дни** преди изборния ден и **се изпращат незабавно на Сметната палата и на Централната изборителна комисия.**

(2) Всяка публикация по ал. 1 се извършва при условията на предварително заплащане, съгласно обявените по ал. 1 тарифи.

Чл. 139. (1) Предизборната кампания се отразява от Българската национална телевизия и Българското национално радио под формата на клипове, хроники, диспути и други форми, договорени при условията на ал. 4 в определено за тази цел време.

(2) Не се разрешава използването на програмите на Българската национална телевизия и Българското национално радио за целите на предизборната кампания извън времето, определено за посочените в ал. 1 форми.

(3) Българската национална телевизия и Българското национално радио са длъжни да спазват принципите за равенство и обективност при отразяване на проявите на кандидатите, **регистрирани от партиите, коалициите и инициативните комитети в информационните си емисии. В споразумението може да бъде предвидено предизборните прояви да се отразяват само в хрониките и клиповете.**

(4) Екипите, формите и темите на диспутите се определят **в споразумение** съвместно от генералните директори на Българската национална телевизия и Българското национално радио и упълномощени представители на партиите, коалициите и инициативните комитети. Тези условия се одобряват от Централната изборителна комисия не по-късно от **31 дни** преди изборния ден и **се изпращат незабавно на Сметната палата.**

Чл. 140. В предизборната кампания по Българската национална телевизия и Българското национално радио се

забранява използването на елементи от търговска реклама, както и участие на кандидати и представители на партиите, коалициите и инициативните комитети в излъчваните търговски реклами. **Недопустимо е в търговска реклама да се отправят политически внушения в полза или във вреда на един или друг участник в изборите.**

Чл. 141. (1) Редът на представяне на кандидатите, регистрирани от партиите, коалициите и инициативните комитети в различните форми на предизборната кампания се определя от Централната избирателна комисия чрез жребий за всяка една от тях поотделно, който се провежда в присъствие на кандидатите или упълномощени представители на партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати, и на представители на Българската национална телевизия и Българското национално радио.

(2) Определеният от жребия ред се обявява от Централната избирателна комисия по реда за обявяване на решенията ѝ не по-късно от **31 дни** преди изборния ден.

Чл. 142. (1) Предизборната кампания по Българската национална телевизия и Българското национално радио започва и завършва с клипове на партиите, коалициите и инициативните комитети с продължителност до една минута.

(2) Предизборната кампания по Българската национална телевизия и Българското национално радио при избори за президент и вицепрезидент на републиката започва и завършва с обръщения на кандидатските двойки с продължителност до три минути за всяка от тях.

(3) При провеждане на втори тур при избори за президент и вицепрезидент на републиката, кандидатите имат право да отправят обръщения по Българската национална телевизия и Българското национално радио в последния ден на предизборната кампания между двата тура в рамките на 10 минути, като поредността се определя чрез жребий по ред, определен от Централната избирателна комисия.

(4) Времето на тяхното излъчване се определят по споразумение между генералните директори на Българската национална телевизия и Българското национално радио и упълномощени представители на партиите, коалициите и инициативните комитети.

Чл. 142а. (1) Във времето на предизборната кампания могат да бъдат излъчвани и други клипове на партии, коалиции и инициативни комитети с цел тяхната популяризация и агитация към гласуване за техните кандидати.

(2) Времетраенето на клиповете, времето и броят на тяхното излъчване се определят по споразумение между генералните директори на Българската национална телевизия и Българското национално радио и упълномощени представители на партиите, коалициите и инициативните комитети.

(3) Клиповете по ал. 1 се предоставят от упълномощени представители на регистрираните за участие партии, коалиции и инициативни комитети или се изработват от екипи на Българската национална телевизия и Българското национално радио при едни и същи условия и цени, определени от техните ръководства. Условията и цените се изпращат незабавно на Сметната палата и на Централната избирателна комисия.

Чл. 143. (1) Хрониките се излъчват ежедневно за предизборните прояви на кандидатите, регистрирани от партиите, коалициите и инициативните комитети. Те се разделят на блокове за парламентарно представените партии и коалиции, за партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент и за извънпарламентарните партии и коалиции и инициативните комитети, регистрирали кандидати, при спазване принципа на равнопоставеност.

Времетраенето на излъчването за всяка отделна партия и коалиция е до една минута.

(2) Времето за излъчване на хрониките се определя по споразумение между генералните директори на Българската национална телевизия и Българското национално радио и на упълномощени представители на партиите, коалициите и инициативните комитети. **Хрониките не се заплащат.**

Чл. 144. (1) Българската национална телевизия и Българското национално радио предоставят на **инициативните комитети и на партиите и коалициите, регистрирали кандидати** за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и членове на Европейския парламент от Република България телевизионно и радиовреме за не по-малко от три диспута **по предварително съгласувани теми** с времетраене общо не по-малко от 180 минути.

(2) Най-малко половината от времето по ал. 1 се предоставя на парламентарно представените партии и коалиции, както и на партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, регистрирали кандидати, а останалата част от времето - на извънпарламентарните партии и коалиции и инициативните комитети, регистрирали кандидати по споразумение между представители на Българската национална телевизия, Българското национално радио и на партиите, коалициите и инициативните комитети. **Времето на участниците се разпределя поравно.**

(3) Диспутите могат да се проведат и с едновременното участие на кандидати и представители на всички партии, коалиции и инициативни комитети.

(4) При провеждане на втори тур при избори за президент и вицепрезидент на републиката в периода между двата тура по взаимна договореност в определеното програмно време по Българската национална телевизия и Българското национално радио кандидатите могат да

провеждат диспут с времетраене до 60 минути. Диспутът се провежда по реда на този раздел.

Чл. 145. (1) Регионалните радио- и телевизионни центрове се използват **от инициативните комитети и от партиите и коалициите** в периода на предизборните излъчвания по реда, предвиден за Българската национална телевизия и Българското национално радио.

(2) Регионалните радио- и телевизионни центрове предоставят общо не по-малко от 60 минути радио- и телевизионно време за диспути **между представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати.**

(3) Редът за участие в диспутите се определя от районните изборителни комисии, съответно от общинските изборителни комисии, по жребий не по-късно от 31 дни преди изборния ден. Ръководителите на регионалните радио- и телевизионни центрове, съвместно с представители на партиите, коалициите и инициативните комитети, **регистрирали кандидати,** определят екипите, формите и условията за реализиране на предаванията, както и темите на диспутите.

Чл. 146. (1) Предизборните предавания по Българската национална телевизия и Българското национално радио и техните регионални центрове се заплащат от партиите, коалициите и инициативните комитети по тарифа, определена от Министерския съвет, не по-късно от **40 дни** преди изборния ден, която се **изпраща незабавно на Сметната палата и на Централната изборителна комисия.** Заплащането се извършва преди излъчване на предаването.

(2) Изявите по чл. 142, ал. 3 и по чл. 144, ал. 4 не се заплащат от кандидатите.

Чл. 147. (1) Друи радио- и телевизионни оператори,

включително кабелни телевизии, могат да предоставят време за отразяване на предизборната кампания **на инициативните комитети, партиите и коалициите, регистрирали кандидати** при едни и същи условия и цени.

(2) Условията и редът за предоставяне на време за отразяване на предизборната кампания, както и тарифите се обявяват **на интернет страницата на съответния оператор най-късно 40 дни** преди изборния ден. **Заплащането се извършва предварително.**

(3) Условията, **редът и тарифите** по ал. 2 се предоставят на Централната избирателна комисия за радио - и телевизионните оператори с национален обхват и на районните избирателни комисии, съответно на общинските избирателни комисии - за радио- и телевизионните оператори с регионален и местен обхват, не по-късно от **10 дни** преди началото на предизборните излъчвания.

Чл. 148. (1) При нарушаване на реда за провеждане на предизборната кампания от радио-и телевизионните оператори партиите, коалициите и инициативните комитети - чрез лицата, които ги представляват, могат да подават жалби в срок до 24 часа след излъчване на съответното предаване.

(2) Жалбите се подават до:

1. Централната избирателна комисия за оператор с лицензия с национален обхват, както и когато нарушението е извършено в повече от един избран район;

2. Районната избирателна комисия, съответно общинската избирателна комисия, по седалището на оператора, когато операторът има лицензия с регионален или местен обхват.

(3) Когато жалбата е подадена до комисия, която не е компетентна, тя незабавно я изпраща на надлежната комисия, като уведомява жалбоподателя.

(4) Компетентната избирателна комисия разглежда жалбата в срок до 24 часа от получаването ѝ, а в изборния ден незабавно, и постановява решение, което не подлежи на

обжалване.

Вариант II:

Глава осма

ПРЕДИЗБОРНА КАМПАНИЯ

Раздел I

Откриване на предизборната кампания

Чл. 128. (1) Предизборната кампания за изборите за народни представители, членове на Европейския парламент от Република България, общински съветници и кметове се открива **30 дни** преди изборния ден.

(2) Предизборната кампания за изборите за президент и вицепрезидент на републиката се открива от деня на обнародването на имената на кандидатите в "Държавен вестник".

Раздел II

Достъп до информация

Чл. 129. Кандидатите и партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати, имат право на еднакъв достъп до източниците на информация, която им е необходима за целите на предизборната кампания.

Чл. 130. Забранява се публикуването и излъчването на анонимни материали, свързани с предизборната кампания.

Чл. 131. (1) **Доставчик на медийна услуга, с изключение на електронните медии,** публикувал материал, накърняващ правата и доброто име на кандидат или на лице,

което представлява партията, коалицията или инициативния комитет, е длъжен незабавно след получаването на отговор да го публикува. Публикуването на отговора става на същото място, със същия **размер, вид и формат шрифт** и без коментар.

(2) Отговорът се публикува безплатно до обема на материала, на който отговаря.

Чл. 132. Когато е излъчено предаване, накърняващо правата и доброто име на кандидат или на лице, което представлява партията, коалицията **или инициативния комитет**, то има право на отговор при условията на чл. 18 от Закона за радиото и телевизията. Искането до съответния радио- или телевизионен оператор може да се направи в срок до 24 часа след излъчване на предаването. Отговорът се излъчва без коментар.

Раздел III

Предизборна агитация

Чл. 133. (1) Гражданите, партиите, коалициите, инициативните комитети, кандидатите и техните застъпници имат свобода на **изразяване и агитация** в устна и писмена форма на предизборни събрания, **както и чрез доставчиците на медийни услуги.**

(2) Предизборната кампания се води на български език.

(3) Предизборните събрания са публични. За реда при провеждането им отговарят организаторите и органите на Министерството на вътрешните работи. **Събранията се организират съгласно Закона за събранията, митингите и манифестациите.**

(4) Лицата на изборна длъжност в синдикалните и работодателските организации не могат да провеждат предизборна агитация на работните си места.

(5) Не се допуска предизборна агитация **24 часа** преди

изборния ден и в изборния ден .

Чл. 134. (1) По време на предизборната кампания **кандидатите**, партиите, коалициите и инициативните комитети могат да изготвят и разпространяват плакати, реклами, обръщения и други агитационни материали. На всеки агитационен материал задължително се отбелязва от чие име се издава.

(2) Всеки агитационен материал съдържа информация, че купуването и продаването на гласове е престъпление, като информацията заема не по-малко от 10 на сто от лицевата площ на агитационния материал и е разположена в обособено поле. В аудио- и видеоагитационните материали тази информация се съдържа като недвусмислено и разбираемо послание.

(3) Агитационните материали се поставят на определени от кмета места, а на сгради, огради и витрини - с разрешение на собственика или управителя на имота.

(4) Забранява се използването на държавния и общинския транспорт за предизборна агитация.

(5) Забранява се използването на агитационни материали, които застрашават живота и здравето на гражданите, частната, общинската и държавната собственост и безопасността на движението, както и на материали, които накърняват добрите нрави, честта и доброто име на кандидатите.

(6) Забранява се унищожаването и заличаването на агитационни материали, поставени по определения в този закон ред, до края на изборния ден.

(7) Кметът на общината, района или кметството или кметският заместник по решение на районната изборителна комисия, съответно на общинската изборителна комисия, и при необходимост със съдействие на органите на Министерството на вътрешните работи премахва или изземва агитационните материали, поставени или разпространени в нарушение на този кодекс. Премахването и изземването на

такива материали в изборния ден може да става и по решение на секционните избирателни комисии.

(8) Агитационните материали, поставени или разпространени в нарушение на този кодекс на територията на повече от един изборен район или които се отнасят за повече от един изборен район, се премахват или изземват от областния управител по решение на Централната избирателна комисия.

(9) Партиите, коалициите и инициативните комитети в срок до **три дни** след датата на произвеждане на изборите премахват поставените от тях материали по ал. 1.

Чл. 135. (1) Забранява се поставянето на агитационни материали на партии, коалиции и инициативни комитети в изборните помещения, както и на разстояние по-малко от 50 метра от входа на сградата, в която е изборното помещение, през изборния ден и до края на гласуването.

(2) Когато секционната избирателна комисия установи наличие на материали по ал. 1, тя незабавно ги отстранява - при необходимост със съдействието на кмета или кметския наместник и на органите на Министерството на вътрешните работи.

Раздел IV

Резултати от допитвания. Социологически проучвания

Чл. 136. Резултати от допитвания до общественото мнение по повод на изборите не могат да се огласяват **под каквато и да е форма, включително и скрита такава (класация на песни, използване на разнообразни форми за внушение към определени партии и коалиции и други подобни)** 24 часа преди изборния ден до обявяване края на изборния ден на територията на страната.

Чл. 137. (1) Разрешения за провеждане на социологически проучвания в изборния ден се издават от

Централната изборителна комисия най-малко **7 дни** преди изборния ден.

(2) Социологически проучвания в изборния ден се извършват извън изборителните секции, чрез интервю с гласували изборители, когато това не създава затруднения за изборния процес.

(3) Резултатите от социологическите проучвания могат да се оповестят след 19,00 часа на изборния ден.

Раздел V

Предизборна кампания

Чл. 138. **Доставчиците на медийни услуги, с изключение на електронните медии,** предоставят едни и същи условия и цени на всички регистрирани за участие в изборите партии, коалиции и инициативни комитети, които се обявяват на интернет страницата им най-късно 40 дни преди изборния ден и се изпращат незабавно на Сметната палата и на Централната изборителна комисия. Заплащането се извършва предварително.

Чл. 139. (1) Предизборната кампания се отразява от Българската национална телевизия и Българското национално радио под формата на клипове, хроники, диспути и други форми, договорени при условията на ал. 4 в определено за тази цел време.

(2) Не се разрешава използването на програмите на Българската национална телевизия и Българското национално радио за целите на предизборната кампания извън времето, определено за посочените в ал. 1 форми.

(3) Българската национална телевизия и Българското национално радио са длъжни да спазват принципите за равенство и обективност при отразяване на проявите на кандидатите, **регистрирани от** партиите, коалициите и инициативните комитети в информационните си емисии. **В споразумението може да бъде предвидено предизборните**

прояви да се отразяват само в хрониките и клиповете.

(4) Екипите, формите и темите на диспутите се определят **в споразумение** съвместно от генералните директори на Българската национална телевизия и Българското национално радио и упълномощени представители на партиите, коалициите и инициативните комитети. Тези условия се одобряват от Централната избирателна комисия не по-късно от **31 дни** преди изборния ден и се **изпращат незабавно на Сметната палата.**

Чл. 140. В предизборната кампания по Българската национална телевизия и Българското национално радио се забранява използването на елементи от търговска реклама, както и участие на кандидати и представители на партиите, коалициите и инициативните комитети в излъчваните търговски реклами. **Недопустимо е в търговска реклама да се отправят политически внушения в полза или във вреда на един или друг участник в изборите.**

Чл. 141. (1) Редът на представяне на кандидатите, регистрирани от партиите, коалициите и инициативните комитети в различните форми на предизборната кампания се определя от Централната избирателна комисия чрез жребий за всяка една от тях поотделно, който се провежда в присъствие на кандидатите или упълномощени представители на партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати, и на представители на Българската национална телевизия и Българското национално радио.

(2) Определеният от жребия ред се обявява от Централната избирателна комисия по реда за обявяване на решенията ѝ не по-късно от **31 дни** преди изборния ден.

Чл. 142. (1) Предизборната кампания по Българската национална телевизия и Българското национално радио започва и завършва с клипове на партиите, коалициите и инициативните комитети с продължителност до една минута.

(2) Предизборната кампания по Българската национална телевизия и Българското национално радио при избори за президент и вицепрезидент на републиката започва и завършва с обръщения на кандидатските двойки с продължителност до три минути за всяка от тях.

(3) При провеждане на втори тур при избори за президент и вицепрезидент на републиката, кандидатите имат право да отправят обръщения по Българската национална телевизия и Българското национално радио в последния ден на предизборната кампания между двата тура в рамките на 10 минути, като поредността се определя чрез жребий по ред, определен от Централната избирателна комисия.

(4) Времето на тяхното излъчване се определят по споразумение между генералните директори на Българската национална телевизия и Българското национално радио и упълномощени представители на партиите, коалициите и инициативните комитети.

Чл. 142а. (1) Във времето на предизборната кампания могат да бъдат излъчвани и други клипове на партии, коалиции и инициативни комитети с цел тяхната популяризация и агитация към гласуване за техните кандидати.

(2) Времетраенето на клиповете, времето и броят на тяхното излъчване се определят по споразумение между генералните директори на Българската национална телевизия и Българското национално радио и упълномощени представители на партиите, коалициите и инициативните комитети.

(3) Клиповете по ал. 1 се предоставят от упълномощени представители на регистрираните за участие партии, коалиции и инициативни комитети или се изработват от екипи на Българската национална телевизия и Българското национално радио при едни и същи условия и цени, определени от техните ръководства.

Условията и цените се изпращат незабавно на Сметната палата и на Централната изборителна комисия.

Чл. 143. (1) Хрониките се излъчват ежедневно за предизборните прояви на кандидатите, регистрирани от партиите, коалициите и инициативните комитети. Те се разделят на блокове за парламентарно представените партии и коалиции, за партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент и за извънпарламентарните партии и коалиции и инициативните комитети, регистрирали кандидати, при спазване принципа на равнопоставеност. Времетраенето на излъчването за всяка отделна партия и коалиция е до една минута.

(2) Времето за излъчване на хрониките се определя по споразумение между генералните директори на Българската национална телевизия и Българското национално радио и на упълномощени представители на партиите, коалициите и инициативните комитети. Хрониките не се заплащат.

Чл. 144. (1) Българската национална телевизия и Българското национално радио предоставят на инициативните комитети и на партиите и коалициите, регистрирали кандидати за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и членове на Европейския парламент от Република България телевизионно и радиовреме за не по-малко от три диспута **по предварително съгласувани теми** с времетраене общо не по-малко от 180 минути.

(2) Най-малко половината от времето по ал. 1 се предоставя на парламентарно представените партии и коалиции, както и на партиите и коалициите, които имат членове на Европейския парламент, регистрирали кандидати, а останалата част от времето - на извънпарламентарните партии и коалиции и инициативните комитети, регистрирали кандидати по споразумение между представители на

Българската национална телевизия, Българското национално радио и на партиите, коалициите и инициативните комитети.
Времето на участниците се разпределя поравно.

(3) Диспутите могат да се проведат и с едновременното участие на кандидати и представители на всички партии, коалиции и инициативни комитети.

(4) При провеждане на втори тур при избори за президент и вицепрезидент на републиката в периода между двата тура по взаимна договореност в определеното програмно време по Българската национална телевизия и Българското национално радио кандидатите могат да провеждат диспут с времетраене до 60 минути. Диспутът се провежда по реда на този раздел.

Чл. 145. (1) Регионалните радио- и телевизионни центрове се използват от инициативните комитети и от партиите и коалициите в периода на предизборните излъчвания по реда, предвиден за Българската национална телевизия и Българското национално радио.

(2) Регионалните радио- и телевизионни центрове предоставят общо не по-малко от 60 минути радио- и телевизионно време за диспути между представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати.

(3) Редът за участие в диспутите се определя от районните изборителни комисии, съответно от общинските изборителни комисии, по жребий не по-късно от 31 дни преди изборния ден. Ръководителите на регионалните радио- и телевизионни центрове, съвместно с представители на партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати, определят екипите, формите и условията за реализиране на предаванията, както и темите на диспутите.

Чл. 146. (1) Предизборните предавания по Българската

национална телевизия и Българското национално радио и техните регионални центрове се заплащат от партиите, коалициите и инициативните комитети по тарифа, определена от Министерския съвет, не по-късно от **40 дни** преди изборния ден, която се **изпраща незабавно на Сметната палата и на Централната изборителна комисия**. Заплащането се извършва преди излъчване на предаването.

(2) Изявите по чл. 142, ал. 3 и по чл. 144, ал. 4 не се заплащат от кандидатите.

Чл. 147. (1) Електронните медии, с изключение на **Българската национална телевизия и Българското национално радио и техните регионални центрове**, могат да предоставят време за отразяване на предизборната кампания на партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати при едни и същи условия и цени.

(2) Условията и редът за предоставяне на време за отразяване на предизборната кампания, както и тарифите се обявяват **на интернет страницата на съответната медия по ал. 1 най-късно 40 дни** преди изборния ден. **Заплащането се извършва предварително.**

(3) Условията, **редът и тарифите** по ал. 2 се предоставят на Централната изборителна комисия за **електронна медия** с национален обхват и на районните изборителни комисии, съответно на общинските изборителни комисии, **за електронна медия** с регионален и местен обхват, не по-късно от **10 дни** преди началото на предизборните излъчвания.

Чл. 148. (1) При нарушаване на реда за провеждане на предизборната кампания от **доставчиците на медийни услуги** партиите, коалициите и инициативните комитети - чрез лицата, които ги представляват, могат да подават жалби в срок до 24 часа след излъчване на съответното предаване.

(2) Жалбите се подават до:

1. Централната изборителна комисия за **доставчик** с

лицензия с национален обхват, както и когато нарушението е извършено в повече от един избран район;

2. Районната избирателна комисия, съответно общинската избирателна комисия, по седалището **на доставчика**, когато **доставчикът** има лицензия с регионален или местен обхват.

(3) Когато жалбата е подадена до комисия, която не е компетентна, тя незабавно я изпраща на надлежната комисия, като уведомява жалбоподателя.

(4) Компетентната избирателна комисия разглежда жалбата в срок до 24 часа от получаването ѝ, а в изборния ден незабавно, и постановява решение, което не подлежи на обжалване.

Раздел VI

Финансиране на предизборната кампания

Чл. 149. (1) Предизборната кампания се финансира със **собствени средства на кандидатите, със средства на партиите и коалициите, регистрирали кандидатски листи**, както и с дарения от физически лица, **като общият размер на сумите за финансиране не може да надхвърля размера по чл. 150.**

(2) Даренията по ал. 1 не могат да бъдат повече от 10 000 лв. от едно физическо лице **за всеки вид избор.**

(3) Забранява се финансиране на предизборната кампания със средства от:

- 1. анонимни дарения;**
2. юридически лица и от еднолични търговци;
3. чуждестранни физически лица, с изключение на лицата, които са граждани на държава - членка на Европейския съюз и имат право да избират;
4. религиозни институции;

5. чужди правителства или от чуждестранни държавни предприятия, чуждестранни търговски дружества или чуждестранни организации с идеална цел.

(4) Дарителите представят декларация за произхода на дарените средства.

(5) Когато кампанията се финансира със собствени средства на кандидата, той представя декларация за произхода на средствата.

(6) Приходите и разходите, свързани с предизборната кампания, на стойност **над 5000 лв.** се извършват по банков път.

(7) **Партиите, коалициите и инициативните комитети създават публичен регистър, в който се вписват дарителите на предизборните им кампании, както и собствените средства, с които кандидатът е финансирал кампанията. Регистърът се поддържа най-малко 6 месеца след произвеждането на изборите.**

Чл. 150. (1) При избори за народни представители финансирането не може да надхвърля общо:

1. за партия или коалиция - 4 000 000 лв.;

2. за инициативен комитет – 100 000 лв.

(2) При избори за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България общата сума за финансиране на предизборната кампания на една кандидатска листа не може да надхвърля 4 000 000 лв.

(3) При избори за общински съветници **за кандидат** за общински съветник може да се разходва за предизборна агитация не повече от 5000 лв.

(4) При избори за кметове на общини **за кандидат** за кмет на община може да се разходва за предизборна агитация:

1. за община с население до 30 000 жители - до 25 000 лв.;

2. за община с население до 60 000 жители - до 50 000 лв.;

3. за община с население до 100 000 жители - до 100 000 лв.;
4. за община с население до 200 000 жители - до 250 000 лв.;
5. за община с население до 500 000 жители - до 500 000 лв.;
6. за община с население над 500 000 жители - до 1 000 000 лв.;
7. за Столичната община – до 1 500 000 лв.

(5) При избори за кметове на кметства за кандидат за кмет на кметство може да се разходва за предизборна агитация:

1. за кметство с население до 1000 жители - до 5000 лв.;
2. за кметство с население над 1000 жители - до 10 000 лв.

Чл. 151. При произвеждане на различни видове избори в една календарна година изискванията на чл. 149 и 150 се прилагат за всеки вид избор.

Чл. 152. (1) Партиите, коалициите и инициативните комитети в срок до 5 дни от регистрацията си за участие в съответния вид избори представят пред Сметната палата данни за банковите си сметки по обслужването на предизборната кампания.

(2) Коалициите посочват като банкови сметки по ал. 1 сметки на една или повече от включените в състава им политически партии, а инициативните комитети посочват сметки на едно или повече от включените в състава им физически лица.

Чл. 153. (1) В срок до един месец от приключване на изборния ден партиите, коалициите и инициативните комитети представят пред Сметната палата на хартиен и електронен носител отчет за приходите, разходите и поетите задължения във връзка с предизборната кампания, придружен с извлечения от банковите сметки по чл. 152,

ал. 1.

(2) Отчетите по ал. 1 се изготвят и представят по образец, утвърден от Сметната палата.

(3) Сметната палата публикува отчетите на партиите, коалициите и инициативните комитети по ал. 1 в 15-дневен срок от изтичане срока за представянето им.

(4) Сметната палата проверява за съответствие декларираните приходи и реално извършените разходи във връзка с предизборната кампания.

Чл. 154. За неуредените в този раздел въпроси се прилага Закона за политическите партии.

Глава девета Г Л А С У В А Н Е

Раздел I Бюлетини. Общи разпоредби

Чл. 155. (1) Гласуването при произвеждане на всички видове избори се извършва с бюлетини по образец, утвърден от Централната избирателна комисия.

(2) Бюлетините по ал. 1 са бели и са защитени с полиграфическа защита, отпечатана на обратната им страна (на гърба).

(3) Бюлетините по ал. 1 не могат да съдържат реквизити извън изброените в този кодекс.

(4) Броят на отпечатаните бюлетини е равен на броя на избирателите увеличен с 10 на сто.

Чл. 156. Избирателните кутии са прозрачни.

Чл. 156а. При произвеждане едновременно на различни видове избори на бюлетините се отбелязва за кой вид избор се отнасят.

Раздел II

Бюлетини за гласуване за народни представители

Чл. 157. Гласуването за народни представители се извършва с бюлетини и пликове по образец, утвърден от Централната избирателна комисия.

Чл. 158. (1) Бюлетините съдържат:

1. наименованието и номера на изборния район;
 2. пълното или съкратено наименование на партията или коалицията, посочено в заявлението ѝ за регистрация или наименованието “Инициативен комитет”;
 3. имената на кандидатите от съответната кандидатска листа на партия или коалиция или името на независимия кандидат;
 4. малко квадратче пред името на всеки кандидат за поставяне на знак, отразяващ предпочитанието (преференцията) на избирателя за конкретен кандидат; в това квадратче се изписва и поредният номер на кандидата в листата;
- празен ред между имената на кандидатите.

(2) В горния ляв ъгъл на отделен ред с увеличен и удебелен шрифт се отпечатва в каре номерът на бюлетината на съответната партия, коалиция или независим кандидат.

(3) Номерът по ал. 2 се определя от Централната избирателна комисия чрез жребий, проведен в присъствието на представители на партиите и коалициите не по-късно от **30** дни преди изборния ден. Тегленето на жребия се извършва публично и на него могат да присъстват и регистрираните кандидати и представители на средствата за масова информация. Определеният номер е еднакъв за цялата страна и за гласуването извън страната. Резултатът от жребия се обявява от Централната избирателна комисия с решение по реда на чл. 26, ал. 6.

(4) Номерата на независимите кандидати следват

номерата на партиите и коалициите съгласно поредността на регистрацията на независимия кандидат от районната избирателна комисия.

(5) Наименованието и номерът на изборния район при произвеждане на избори за народни представители се изписва на най-горния ред на бюлетината. Реквизитите по ал. 1, т. 2, 3 и 4 се изписват отляво надясно на отделен хоризонтален ред. **В бюлетините за гласуване извън страната наименованието и номерът на изборния район се заместват с текста „Бюлетина за гласуване извън страната“.**

(6) Извън страната се гласува само с бюлетини за партии или коалиции, които не съдържат реквизитите по ал. 1, т. 3 и 4.

Раздел III

Бюлетини за гласуване за президент и вицепрезидент на републиката

Чл. 159. (1) Гласуването се извършва с обща бюлетина.

(2) На лицевата страна бюлетината съдържа:

1. поле в най-горната част, в което с центриран текст с главни букви се изписват наименованието и номерът на района по чл. 72, ал. 2; **в бюлетините за гласуване извън страната наименованието и номерът на района се заместват с текста „Бюлетина за гласуване извън страната“.**

2. поле което съдържа:

а) квадратче, в което е изписан номерът на съответната кандидатска листа, определен чрез жребий от Централната избирателна комисия;

б) имената на кандидата за президент и имената на кандидата за вицепрезидент на отделни редове в полето на съответната кандидатска листа;

в) пълното или съкратено наименование на партията или коалицията, посочено в заявлението ѝ за регистрация или коалицията или наименованието “Инициативен комитет”;

празен ред между всяко от полетата по т. 2.

(3) Реквизитите по ал. 2, т. 2 се изписват последователно отляво на дясно на отделен хоризонтален ред за всяка кандидатска листа.

(4) Редовете на отделните кандидатски листи се отделят един от друг с празен ред и плътна черна хоризонтална линия.

(5) На гърба на бюлетината се отбелязват две места за поставяне на печата на съответната секционна избирателна комисия.

(6) Извън страната се гласува с бюлетини за партии или коалиции, които съдържат реквизитите по ал. 2, т. 2, буква „б“.

Чл. 160. (1) Поредният номер на кандидатските листи се определя от Централната избирателна комисия чрез жребий, проведен в присъствието на представители на партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати не по-късно от **30** дни преди изборния ден. Тегленето на жребия се извършва публично и на него могат да присъстват и регистрираните кандидати и представители на средствата за масова информация.

(2) Определеният номер е еднакъв за цялата страна и за гласуването извън страната.

(3) Резултатът от жребия по ал. 1 се обявява с решение от Централната избирателна комисия по реда на чл. 26, ал. 6.

Раздел IV

Бюлетини за гласуване за членове на Европейския парламент от Република България

Чл. 161. Гласуването за членове на Европейския парламент от Република България се извършва с бюлетини и пликове по образец, утвърден от Централната избирателна комисия.

Чл. 162. (1) Бюлетините съдържат:

1. наименованието и номера на района по чл. 73, ал. 2;

2. пълното или съкратено наименование на партията или коалицията, посочено в заявлението ѝ за регистрация или наименованието “Инициативен комитет”;

3. имената на кандидатите от съответната кандидатска листа на партия или коалиция или името на независимия кандидат; имената на гражданите на държава – членка на Европейския съюз, които не са български граждани, но са регистрирани като кандидати за членове на Европейския парламент от Република България, се изписват на кирилица по начина, по който са изписани в заявлението за участие в изборите според личната карта или паспорта;

4. малко квадратче пред името на всеки кандидат за поставяне на знак, отразяващ предпочитанието (преференцията) на избирателя за конкретен кандидат; в това квадратче се изписва и поредният номер на кандидата в листата;

празен ред между имената на кандидатите.

(2) В горния ляв ъгъл на отделен ред с увеличен и удебелен шрифт се отпечатва в каре номерът на бюлетината на съответната партия, коалиция или независим кандидат.

(3) Номерът по ал. 2 се определя от Централната избирателна комисия чрез жребий, проведен в присъствието на представители на партиите, коалициите и инициативните комитети не по-късно от **30** дни преди изборния ден. Тегленето на жребия се извършва публично и на него могат да присъстват и регистрираните кандидати и представители на средствата за масова информация. Определеният номер е еднакъв за цялата страна и за гласуването извън страната. Резултатът от жребия се обявява от Централната избирателна комисия с решение по реда на чл. 26, ал. 6.

(4) Наименованието и номерът на района по чл. 73, ал. 2 се изписва на най-горния ред на бюлетината. Реквизитите по ал. 1, т. 2, 3 и 4 се изписват отляво надясно на отделен хоризонтален ред. **В бюлетините за гласуване извън**

страната наименованието и номерът на района се заместват с текста „Бюлетина за гласуване извън страната”.

(5) Извън страната се гласува с бюлетини за партии или коалиции, които съдържат реквизитите по ал. 1, т. 3 и 4.

Раздел V

Бюлетини за гласуване за общински съветници, кметове на общини и кметове на кметства

Чл. 163. (1) Гласуването се извършва с общи бюлетини за:

1. общински съветници;
2. кмет на община;
3. кмет на кметство, ако се произвежда такъв избор.

(2) Отделните видове бюлетини са с различни размери.

(3) На гърба на бюлетините по ал. 1 се отбелязват две места за поставяне на печата на съответната секционна избирателна комисия.

Чл. 164. (1) Бюлетината за общински съветници съдържа:

1. името на общината и номера на изборния район;
2. наименованието “Бюлетина за общински съветници”;
3. квадратче за отразяване на волята на избирателя, в което е изписан поредния номер на партията, коалицията или независимия кандидат;
4. пълното или съкратеното наименование на партията или коалицията, посочено в заявлението ѝ за регистрация или наименованието “Инициативен комитет”;
5. имената на кандидатите, заемащи първите три места в кандидатската листа на партията или коалицията.

(2) Бюлетината за кмет съдържа:

1. името на общината или кметството и номера на съответния избран район;
2. наименованието “Бюлетина за кмет на община” или

“Бюлетина за кмет на кметство”;

3. квадратче за отразяване волята на избирателя, в което е изписан поредния номер на партията, коалицията или независимия кандидат;

4. наименованието на партията или коалицията или наименованието “Инициативен комитет”;

5. имената на кандидата за кмет.

(3) Името на общината и номерът на изборния район се изписват най-отгоре на бюлетината над наименованието „Бюлетина за общински съветници”, „Бюлетина за кмет на община” или “Бюлетина за кмет на кметство”.

(4) Реквизитите по ал. 1 т. 3, 4 и 5 и ал. 2 т. 3, 4 и 5 се изписват последователно отляво надясно на отделен хоризонтален ред за всяка партия, коалиция или независим кандидат. След имената на независимия кандидат се изписва означението “независим”.

(5) Редовете на отделните партии, коалиции и инициативни комитети се отделят един от друг с празен ред и плътна черна хоризонтална линия.

(6) Поредните номера на партиите и коалициите се определят чрез жребий от общинската избирателна комисия, проведен в присъствието на представители на партиите и коалициите не по-късно от **30 дни** преди изборния ден. Тегленето на жребия се извършва публично и на него могат да присъстват и регистрираните кандидати и представители на средствата за масова информация. При идентичност на партиите и коалициите, регистрирали кандидати за съветници или кметове в общинската избирателна комисия, същите имат еднакъв номер на бюлетините за всеки вид избор, за който са регистрирали кандидати на територията на общината.

(7) Резултатът от жребия по ал. 6 се обявява с решение от общинската избирателна комисия по реда на чл. 32, ал. 2.

(8) Когато партия или коалиция не е регистрирала кандидатска листа в някой от изборните райони на

територията на общината, в бюлетината за този вид избор не се изписва нейния номер и за нея не се оставя празен ред.

(9) Номерата на независимите кандидати следват номерата на партиите и коалициите съгласно поредността на регистрацията на независимия кандидат от общинската изборителна комисия.

Раздел VI

Общи правила при гласуване

Чл. 165. Гласуването се извършва по изборителни секции в предназначени за тази цел изборни помещения, в които има кабинни за гласуване.

Чл. 166. (1) Не по-късно от **7 дни** преди датата на произвеждане на изборите районната изборителна комисия или общинската изборителна комисия оповестява по подходящ начин чрез средствата за масова информация мерките, позволяващи на изборителите с физическо увреждане на опорно-двигателния апарата или с увреждане на зрението да се придвижват и да гласуват в изборния ден.

(2) В обявленията по ал. 1 се посочват телефон и адрес, на които могат да се правят заявки за помощ в изборния ден.

Чл. 167. (1) Изборителите по чл. 77, ал. 3, които желаят да гласуват с подвижна изборителна кутия, заявяват желанието си не по-късно от **14 дни** преди изборния ден в писмена форма чрез саморъчно подписано заявление – подадено чрез писмо, факс или електронна форма до органите по чл. 41, ал. 1 по постоянния адрес или настоящия си адрес, когато е направено искане по чл. 55, ал. 1, чл. 61, ал. 1 или чл. 67, ал. 1. В заявлението се посочват имената на изборителя, единният му граждански номер (личен номер), постоянният адрес (адрес на пребиваване) или настоящият адрес, когато е направено искане по чл. чл. 55, ал. 1, чл. 61, ал. 1 или чл. 67, ал. 1 и се прилага копие от документ на ТЕЛК (НЕЛК).

(2) Имената на избирателя, направил искане по ал. 1, се заличават от избирателния списък и се вписват от органа по чл. 41, ал. 1 в отделен списък за гласуване с подвижна избирателна кутия, който е неразделна част от избирателния списък на съответната избирателна секция.

Чл. 168. Забранява се предварителното раздаване на изборни книжа и материали.

Чл. 169. Забранява се изнасянето на избирателните кутии, избирателните списъци, бюлетините и пликовете извън изборното помещение след приемането им от секционната избирателна комисия в предизборния ден, по време на гласуването и преброяването на гласовете и предпочитанията (преференциите), освен материалите и книгата за гласуване с подвижна избирателна кутия, ако има такава.

Чл. 170. Забранява се гласуване извън изборното помещение освен в случаите на чл. 10 **и при гласуване по електронен път чрез интернет.**

Чл. 171. (1) Забранява се след попълване на бюлетината и преди пускането ѝ в избирателната кутия избирателят да показва бюлетината си.

(2) При нарушаване на забраната по ал. 1 комисията незабавно обявява бюлетината за недействителна и отбелязва това обстоятелство в графа “Забележки” на избирателния списък. Избирателят не се допуска повторно до гласуване.

(3) Бюлетината по ал. 2 се брой за недействителна, унищожава се с надпис “Недействителна по чл. 14” и се вписва на отделен ред в секционния протокол.

Чл. 172. (1) Забранява се използването на мобилни телефони, фотоапарати или друга възпроизвеждаща техника с цел заснемане на начина на гласуване.

(2) Забранява се изнасянето на бюлетини от избиратели извън изборното помещение.

Чл. 173. Не се разрешава присъствие на други лица, освен гласуващи в момента избиратели, на разстояние, по-малко от три метра от кабината за гласуване, когато в нея има избирател.

Чл. 174. (1) Когато избирателната кутия се напълни с пликосе или бюлетини, в зависимост от вида избор, върху нейния отвор се залепва хартиена лента с подписите на членовете на комисията, така че да не може да бъде използвана повече. Пълната кутия остава на масата за гласуване.

(2) Председателят проверява изправността на втората кутия и дали тя е празна. Кутията се затваря и запечатва с хартиени ленти, подписани от членовете на комисията и гласуването продължава. Това обстоятелство се вписва в протокола с изборните резултати.

(3) Двете кутии се отварят едновременно след приключване на гласуването и намерените в тях пликосе и бюлетини при избори за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България или бюлетини при избори за президент и вицепрезидент на републиката и за общински съветници и кметове се броят заедно.

Чл. 175. (1) Избирателите гласуват от 6.00 часа до 19.00 часа. Извън страната изборният ден започва в 6.00 часа местно време и приключва в 19.00 часа местно време. Когато в 19.00 часа пред изборното помещение има негласували избиратели, председателят и секретарят на секционната избирателна комисия установяват техния брой и самоличност.

(2) Негласувалите избиратели предават документите си за самоличност на комисията, а избирателите - граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, и

удостоверението си за пребиваване. Само тези избиратели се допускат до гласуване след 19.00 часа, но не по-късно от 20.00 часа.

Чл. 176. (1) Секционната избирателна комисия може да преустанови гласуването, когато са налице съществени нарушения на изборния процес. След тяхното отстраняване гласуването продължава.

(2) Решението за преустановяване на гласуването се съобщава незабавно на Централната избирателна комисия чрез районната или общинската избирателна комисия.

(3) Обстоятелствата по ал. 1 и 2 се отразяват в протокола на секционната избирателна комисия с изборните резултати.

(4) При необходимост за възстановяване на реда и по решение на секционната избирателна комисия председателят може да потърси съдействието на кмета или кметския наместник и на органите на Министерство на вътрешните работи. Тези обстоятелства се отразяват в протокола с изборните резултати.

Чл. 177. (1) В изборното помещение не се допускат лица с поведение, накърняващо добрите нрави, както и лица, носещи предмети, опасни за живота и здравето на гражданите.

(2) В изборното помещение не се допускат въоръжени лица, освен в случаите на чл. 176, ал. 4.

Раздел VII

Предизборен ден

Чл. 178. (1) Преди изборния ден секционната избирателна комисия получава от общинската администрация и от районната избирателна комисия или общинската избирателна комисия:

1. избирателни кутии;
2. бюлетини за гласуване;

3. избирателни списъци;

4. пликове за гласуване при избори за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България;

5. формуляр на секционния протокол; **фабричният номер на протокола се описва при предаването му в протокола по ал. 2; ако има разлика във фабричните номера на отделните листи на протокола това обстоятелство се описва;**

6. бланки-чернови за отразяване резултатите от преброяването на предпочитанията (преференциите) за кандидатите на партиите и коалициите при избори за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България;

7. формуляри на извлечения и чернови на секционния протокол;

8. печат на секционната избирателна комисия при избори за президент и вицепрезидент на републиканта и при избори за общински съветници и кметове, както и допълнителен печат, когато има подвижна избирателна кутия;

9. образци на декларациите, които се подават за съответния вид избор;

10. други помощни технически материали.

(2) Председателят на секционната избирателна комисия, определен от районната или общинската избирателна комисия неин член, и кмета на общината, района или кметството или определено от него с нарочна заповед длъжностно лице от общинската администрация, подписват протокол за предаването и приемането изборните книжа и материали по ал. 1. В случай на неявяване на председателя на секционната избирателна комисия книжата и материалите се получават и протоколът се подписва от заместник-председателя на секционната избирателна комисия.

(3) Печатът на секционната избирателна комисия по ал. 1, т. 8 се предава в запечатан плик, който се подписва от лицата по ал. 2 в момента на получаването му и се отваря при

откриването на изборния ден в секцията. След приключване на гласуването печатът се поставя и затваря в плик, който се подписва от председателя и секретаря на комисията.

(4) След подписване на протокола отговорността за опазване на книжата и материалите носи председателят на секционната изборителна комисия.

Чл. 179. Капитаните на плавателните съдове под българско знаме, които напускат страната до началото на изборния ден, получават изборните книжа и материали по чл. 178, ал. 1 от районната изборителна комисия по местопребиваването на кораба до 19 часа преди изборния ден.

Чл. 180. Председателят и секретарят на секционна изборителна комисия извън страната получават изборните книжа и материали по чл. 178, ал. 1 от ръководителя на българското дипломатическо или консулско представителство или от оправомощен от него представител.

Чл. 181. (1) Пред изборното помещение се поставят образци на бюлетините за гласуване, а при избори за общински съветници и кметове и списъците с кандидатите за общински съветници на партиите, коалициите и инициативните комитети.

(2) В изборното помещение се поставят кабинни за гласуване така, че да се осигури тайната на гласуването. Кабините трябва да осигуряват гласуването на избиратели с физически или зрителни увреждания. При избори за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България в кабините се подреждат бюлетините на партиите и коалициите и за независимите кандидати по възходящ ред от ляво на дясно.

(3) След приключване на подготовката за гласуването помещението се заключава и запечатва с хартиена лента, подписана от присъстващите членове на секционната изборителна комисия.

(4) Изборните помещения се охраняват отвън от служители на Министерството на вътрешните работи.

Раздел VIII

Изборен ден. Гласуване

Чл. 182. (1) Изборното помещение са разпечатва и изборният ден се открива от председателя на секционната избирателна комисия в 6,00 часа, ако присъстват повече от половината от членовете на комисията. При липсата на кворум се уведомява районната или общинската избирателна комисия. Ако в 6.00 ч. са се явили повече от половината от членовете на комисията, но не се е явил председателят, изборното помещение се разпечатва и изборният ден се открива от заместник-председателя, което обстоятелство се вписва в протокола на комисията с изборните резултати.

(2) Когато до един час не се явят достатъчно членове на секционната избирателна комисия, районната или общинската избирателна комисия назначава необходимия брой членове от резервите на мястото на неявилите се членове.

(3) Когато председателят на секционната избирателна комисия отсъства, районната или общинската избирателна комисия назначава заместник-председателя за председател, а член на секционната избирателна комисия за заместник-председател. Когато отсъства заместник-председателят или секретарят на секционната избирателна комисия, районната или общинската избирателна комисия назначава член на секционната избирателна комисия за заместник-председател или секретар.

(4) Когато председателят, заместник-председателят и секретарят на секционната избирателна комисия отсъстват, районната или общинската избирателна комисия назначава председател, заместник-председател и секретар измежду членовете и резервите.

(5) Централната избирателна комисия по предложение

на районната, или общинската изборителна комисия може да разреши гласуването в някои секции да започне в 5.00 часа.

Чл. 183. (1) При откриване на изборния ден в изборните помещения могат да присъстват кандидати, застъпници, представители на партии, коалиции и инициативни комитети, наблюдатели, журналисти и изборители.

(2) Председателят на секционната изборителна комисия проверява наличието на книгата и материалите по чл. 178, ал. 1, изправността на изборителната кутия и дали тя е празна. След проверката кутията се затваря и се запечатва с хартиени ленти, подписани от присъстващите членове на комисията.

(3) При избори за президент и вицепрезидент на републиканта и при избори за общински съветници и кметове председателят на секционната изборителна комисия маркира при откриване на изборния ден по уникален начин печата на секционната изборителна комисия, с който се подпечатват изборните книжа. За маркирането се съставя протокол, подписан от членовете на комисията, който съдържа не по-малко от три отпечатъка от маркирания печат.

(4) След извършване на действията по ал. 2 и по ал. 3 - при избори за президент и вицепрезидент на републиканта и при избори за общински съветници и кметове, председателят на секционната изборителна комисия обявява изборния ден за открит.

Чл. 184. По време на гласуването в изборното помещение може да присъства само един от застъпниците на листата или на кандидатите, както и могат да присъстват представители на партии, коалиции и инициативни комитети, наблюдатели и журналисти без да пречат на гласуването.

Чл. 185. Лицата, служебно заети в произвеждането на изборите за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и членове на Европейския

парламент от Република България като членове на секционна избирателна комисия или охрана на съответната секция, могат да упражнят правото си на глас след вписване в допълнителната страница на основния избирателен списък ако отговарят на изискванията на чл. 3 и в декларация по образец декларират, че не са гласували и няма да гласуват на друго място. Декларацията е неразделна част от списъка.

Чл. 186. (1) Избирателите удостоверяват самоличността си пред председателя или член на комисията, определен с нейно решение преди откриването на изборния ден, с лична карта или личен (зелен) паспорт за страната – само за избирателите ползващи се от разпоредбата на § 9а от преходните и заключителни разпоредби на Закона за българските лични документи.

(2) Избирателите, граждани на други държава-членка на Европейския съюз, при избори за членове на Европейския парламент от Република България и при избори за общински съветници и кметове, удостоверяват самоличността си с лична карта или паспорт и с удостоверение за пребиваване.

(3) Избирателите, които гласуват извън Република България удостоверяват самоличността си с паспорт, лична карта или военна карта съгласно чл. 13, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за българските лични документи. В случай, че срокът за валидност на паспорта или личната карта е изтекъл, той се допуска до гласуване ако представи удостоверение, издадено от дипломатическото или консулското представителство на Република България, че е подал заявление за продължаване на срока на валидност или за издаване на нов паспорт или лична карта.

(4) Избирателите, гласуващи на корабите под българско знаме удостоверяват самоличността си:

- а) пасажерите с паспорт или лична карта;
- б) членовете на екипажа с моряшки паспорт.

(5) Учениците и студентите по чл. 197 при произвеждане

на избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и членове на Европейския парламент от Република България освен документа си за самоличност предоставят на секционната изборителна комисия и ученическа или студентска книжка.

Чл. 187. Българските граждани, живеещи в друга държава - членка на Европейския съюз, когато гласуват в дипломатическите и консулските представителства на Република България или в населените места по чл. 78, ал. 1, т....., представят декларация по образец, че не са гласували на същите избори за Европейския парламент в държавата членка, в която пребивават.

Чл. 188. (1) Председателят или определен с решение на комисията член сверява данните от документа за самоличност на избирателя с тези от избирателния списък и вписва в избирателния списък единния граждански номер и вида и номера на документа за самоличност и допуска избирателя до гласуване.

(2) При избори за членове на Европейския парламент от Република България и за общински съветници и кметове избирателят – гражданин на друга държава-членка на Европейския съюз се допуска до гласуване след вписване в избирателния списък на личния му номер и на номера на личната му карта или паспорт. Избирателят декларира и че не е гласувал в същите избори за членове на Европейския парламент.

(3) Когато се установи разлика в някое от имената на избирателя, гражданин на Република България, в списъка и според документа за самоличност при съвпадане на постоянния адрес имената на избирателя от документа за самоличност се записват в графата "Забележки" на избирателния списък.

(4) Когато при избори за членове на Европейския парламент от Република България и за общински съветници и

кметове се установи разлика в някое от имената на избирателя, гражданин на друга държава- членка на Европейския съюз, и данните от удостоверение за пребиваване, вписани в списъка и според личната карта или паспорта, съответно удостоверението за пребиваване, при съвпадане на адреса за пребиваване данните от личната карта или паспорта, съответно от удостоверението за пребиваване се записват в графата "Забележки" на избирателния списък.

(5) Документът за самоличност, съответно и удостоверението за пребиваване на гражданина на друга държава- членка на Европейския съюз, остава в председателя, съответно в члена на секционната избирателна комисия, до полагането на подпис от избирателя в избирателния списък.

(6) Ако избирателят не е вписан в избирателния списък, но има право да гласува, всички негови данни се попълват в избирателния списък, след което избирателя се допуска до гласуване.

Чл. 189. (1) При избори за народни представители и за членове на Европейски парламент от Република България избирателят получава от член на секционната избирателна комисия празен плик за гласуване, след което отива в кабината да гласува.

(2) В кабината може да се намира само един избирател.

(3) Избирателя гласува като:

1. взема бюлетината на избраната от него партия или коалиция или за независим кандидат;

2. ако желае, поставя в едно от малките квадратчета пред имената на избран от него кандидат на партия или коалиция знак, показващ по еднозначен начин неговото предпочитание (преференция) за съответния кандидат;

3. поставя бюлетината за избраната от него кандидатска листа в плика и го затваря;

4. излиза от кабината и пуска плика в избирателната кутия;

полага подпис срещу името си в избирателния списък.

(4) Вписването в бюлетината на специални символи като букви и цифри, както и поставянето в плика на други предмети, освен бюлетината, които позволяват да се разкрие самоличността на избирателя, правят гласа недействителен.

(5) След гласуването избирателят получава обратно документите си и напуска помещението.

(6) Членовете на секционната избирателна комисия и представители на партиите, коалициите и инициативните комитети периодично проверяват наличието на бюлетини за всяка кандидатска листа, когато в кабината за гласуване няма избирател.

(7) Председателят на секционната избирателна комисия при поискване разрешава на застъпниците на кандидатите и наблюдателите да проверят наличието на бюлетини в избирателната кабина.

Чл. 190. (1) При избори за президент и вицепрезидент на републиката избирателят получава от член на секционната избирателна комисия бюлетина бюлетина, която се подпечатва с печата на комисията в момента на получаването ѝ, след което отива в кабината да гласува.

(2) В кабината може да се намира само един избирател.

(3) Гласуването се извършва чрез:

1. поставяне на знак върху квадратчето с номера на избраната кандидатска листа; знак, който излиза или е поставен извън квадратчето, но в полето на съответната листа не прави вота недействителен при условие, че не навлиза в полето на друга листа; при наличието на повече от един знак в различни полета, воят е недействителен;

2. сгъва бюлетината по начин непозволяващ да се вижда отбелязаното маркиране на партия, коалиция или инициативен комитет;

3. излиза от кабината и подава сгънатата бюлетина на член на комисията, който я подпечатва повторно с печата на комисията;

4. пуска бюлетината в избирателната кутия;

5. полага подпис в избирателния списък.

(4) След гласуването избирателят получава обратно документа си за самоличност и напуска помещението.

(5) Вписването върху бюлетината на специални символи като букви и цифри, които позволяват да се разкрие самоличността на избирателя правят гласа недействителен.

Чл. 191. (1) При избори за общински съветници и кметове избирателят получава от член на секционната избирателна комисия бюлетини за гласуване за всеки вид избор, които се подпечатват с печата на комисията в момента на получаването им, след което отива в кабината да гласува.

(2) В кабината може да се намира само един избирател.

(3) Избирателят гласува като:

1. поставя в квадратчето пред наименованието на избраната от него партия, коалиция или инициативен комитет, знак изразяващ по еднозначен начин неговия вот; знак, който излиза, или е поставен извън квадратчето, но в полето на същата листа, не прави вота недействителен, при условие, че не навлиза в полето на друга листа; при наличието на повече от един знак в различни полета воят е недействителен;

2. сгъва бюлетините по начин непозволяващ да се вижда отбелязаното маркиране за партия, коалиция или инициативен комитет;

3. излиза от кабината и подава сгънатите бюлетини на член на комисията, който ги подпечатва повторно с печата на комисията;

4. пуска бюлетините в избирателната кутия;

5. полага подпис в избирателния списък.

(4) След гласуването избирателят получава обратно документите си и напуска помещението.

(5) Вписването в бюлетината на специални символи като букви и цифри, които позволяват да се разкрие самоличността на избирателя правят гласа недействителен.

Чл. 192. Гласуването е лично.

Раздел IX

Гласуване на избиратели с физическо увреждане на опорно-двигателния апарат или с увреждане на зрението.

Гласуване с подвижна избирателна кутия

Чл. 193. (1) Избирател с физическо увреждане на опорно-двигателния апарат или с увреждане на зрението удостоверява самоличността си с документ за самоличност пред секционната избирателна комисия в секцията по чл. 77, ал. 1.

(2) Избирател с увреждане по ал. 1 може да гласува и в избрана от него подходяща секция.

(3) Избирател по ал. 2 се вписва в допълнителния избирателен списък в секцията след като представи декларация по образец, че не е гласувал и няма да гласува на друго място. Декларацията се прилага към допълнителния избирателен списък и е неразделна част от него.

В допълнителния избирателен списък се вписват всички данни на избирателя и списъкът се подписва от председателя и секретаря.

Чл. 194. (1) Когато избирателят е с физическо увреждане на опорно-двигателния апарат или с увреждане на зрението, което не му позволява да извърши сам необходимите действия при гласуването, председателят на комисията, въз основа на документ на ТЕЛК (НЕЛК), удостоверяващ увреждането, може да разреши гласуването да се извърши с помощта на придружител, посочен от избирателя. При оспорване на решението на председателя от член на комисията спорът се решава окончателно от секционната избирателна комисия. Имената и единния граждански номер на придружителя се вписват в графа “Забележки” на избирателния списък срещу името на

избирателя от член на комисията. Копие от документа на ТЕЛК (НЕЛК). се прилага към допълнителния избирателен списък и е неразделна част от него.

(2) Когато увреждането по ал. 1 не позволява на избирателя да се подпише, в полето за подпис член на комисията отбелязва "гласувал". Това обстоятелство се отбелязва в графата "Забележки" и в протокола на комисията.

(3) Неграмотността не е основание за гласуване с придружител.

(4) Едно лице не може да бъде придружител на повече от двама избиратели.

(5) Член на комисията, застъпник или наблюдател не може да бъде придружител.

Чл. 195. (1) За гласуването с подвижна избирателна кутия са изготвя отделен избирателен списък по реда на чл. 167.

(2) Секционната избирателна комисия в секция, за която има съставен списък за гласуване с подвижна избирателна кутия, определя двама от членовете си, посочени от различни партии и коалиции, които ще я обслужват.

(3) Членовете на секционната избирателна комисия, които обслужват подвижната избирателна кутия, получават от председателя на секционната избирателна комисия списъкът по чл. 167, ал. 2, празна, запечатана избирателна кутия, бюлетини за гласуване за съответния вид избор и печат, когато се гласува с обща бюлетина. Броят на бюлетините е равен на броя на избирателите, вписани в списъка за гласуване с подвижна избирателна кутия, увеличен с **10 на сто**.

(4) Печатът за гласуване с подвижна избирателна кутия се маркира, за което се съставя протокол, който съдържа най-малко три отпечатъка от маркирания печат и се подписва от всички членове на секционната избирателна комисия.

(5) При гласуването с подвижна избирателна кутия в помещението с избирателя не могат да присъстват други

лица, освен ако избирателя не може да извърши сам необходимите действия и се налага гласуване с придружител. Имената и единния граждански номер на придружителя, както и причината за гласуване с придружител се вписват в графа “Забележки” на избирателния списък срещу името на избирателя от члена на комисията.

(6) След приключване на гласуването с подвижната избирателна кутия, върху нейния отвор се залепва хартиена лента, подписана от членовете на секционната избирателна комисия, които обслужват кутията. Подвижната избирателна кутия се връща в секцията и се поставя на масата за гласуване.

(7) Подвижната избирателна кутия се изсипва и бюлетините се преброяват едновременно с основната избирателна кутия на избирателната секция.

Раздел X

Гласуване с удостоверение за гласуване на друго място и на ученици и студенти

Чл. 196. (1) Избирателите с удостоверение за гласуване на друго място се вписват от секционната избирателна комисия по местопребиваването им в деня на изборите в допълнителния избирателен списък. Удостоверението за гласуване на друго място се предава на комисията, която проверява данните в него и го прилага към допълнителния избирателен списък. Удостоверението е неразделна част от допълнителния избирателен списък.

(2) Избирател с удостоверение за гласуване на друго място може да гласува и в секцията по постоянния си адрес (адрес на пребиваване). Комисията го вписва в допълнителния избирателен списък, към който се прилага и удостоверението за гласуване на друго място.

(3) В допълнителния избирателен списък по ал. 1 и 2 се вписват всички данни на избирателя и списъкът се подписва от председателя и секретаря.

Чл. 197. (1) Избирател, който е ученик или студент – **редовно обучение**, може да гласува при произвеждане на избори за народни представители, за членове на Европейския парламент от Република България и за президент и вицепрезидент на републиката в избирателна секция по избор в населеното място, **където е седалището на учебното заведение**, когато то е различно от населеното място по постоянен адрес, след представяне на:

1. документ за самоличност;

2. надлежно заверена от съответното учебно заведение за съответната учебна година ученическа книжка или надлежно заверена за съответния семестър студентска книжка;

3. декларация по образец, че не е гласувал и няма да гласува на друго място.

(2) В ученическата или студентската книжка се вписва датата на изборите **и се отбелязва, че ученикът или студентът е гласувал**. Книжката се подписва от председателя или секретаря и от един член на секционната избирателна комисия.

(3) Избирателя се вписва в допълнителния избирателен списък. **В допълнителния избирателен списък се вписват всички данни на избирателя и списъкът се подписва от председателя и секретаря.**

(4) Декларацията по ал. 1, т. 3 се прилага към допълнителния избирателен списък и е неразделна част от него.

(5) Ученическата или студентската книжка се задържа от секционната избирателна комисия докато трае гласуването, заедно с документа за самоличност на избирателя ученик или студент.

(6) След полагането на подпис в избирателния списък, председателя или секретаря и член на комисията отбелязва датата на изборите и полагат подписи в ученическата или студентската книжка и я връщат заедно с документа за самоличност след което избирателя напуска изборното

помещение.

Чл. 198. Избирателите, които са ученици и студенти, при избори за общински съветници и кметове **в населеното място, в което имат право да гласуват съгласно чл. 3, ал. 4 или 5,** се освобождават от учебни занятия един ден преди, по време на изборния ден и един ден след него.

Раздел XI

Гласуване по електронен път

Чл. 199. (1) Избирател може да гласува и по електронен път чрез автоматизирани системи, оборудвани с визуализиращ екран, четящо устройство за магнитните карти и оптичен показалец за гласуване по електронен път.

(2) Избирателят получава от председателя на секционната изборителна комисия магнитна карта за гласуване, като в графа “Забележки” на изборителния списък се записва, че изборителят е гласувал по електронен път.

(3) За гласуването по ал. 1 се създават специални електронни бюлетини, върху които изборителят отбелязва по еднозначен начин своя вот за избраната от него кандидатска листа.

(4) След гласуването изборителят връща магнитната карта на председателя на секционната изборителна комисия.

(5) Гласуването по електронен път се отчита от районната или общинската изборителна комисия.

(6) Гласуването по електронен път се извършва в секции, определени за електронно гласуване от Централната изборителна комисия.

Чл. 200. (1) Изборителят може да гласува по електронен път и чрез интернет.

(2) Гласуването чрез интернет се извършва дистанционно.

(3) Електронното гласуване се извършва на специално подготвената за тази цел интернет страница на Централната

избирателна комисия за електронно гласуване чрез интернет.

(4) Електронното гласуване е лично.

(5) Гласоподавателят се идентифицира по начин, който позволява уникално цифрово разпознаване на лицето.

(6) След идентификацията на екрана на компютъра на избирателя се появява интегрална бюлетина.

(7) Избирателят отбелязва чрез оптичен показалец за гласуване еднозначно своята воля в квадратчето за гласуване пред избраната от него партия, коалиция или независим кандидат, както и своята преференция за избрания от него кандидат на партия или коалиция в изборите за народни представители или членове на Европейски парламент от Република България. Потвърждава своя избор с помощта на сертификат, позволяващ електронно подписване върху документа за идентичност.

(8) Избирателят може да промени своето гласуване по електронен път чрез повторно гласуване в рамките на ... минути.

Глава десета ПРЕБРОЯВАНЕ НА ГЛАСОВЕТЕ

Раздел I Общ разпоредби

Чл. 201. (1) След изтичане на изборния ден председателят на секционната избирателна комисия обявява гласуването за приключило.

(2) Неизползваните и сгрешените бюлетини при всички видове избори и пликовете при изборите за народни представители и членове на Европейския парламент от Република България се опаковат поотделно, запечатват се и се отстраняват от мястото за броене.

Чл. 202. При отваряне на избирателните кутии и при

установяване на резултатите от гласуването в изборното помещение могат да присъстват кандидати, застъпници, представители на партии, коалиции и инициативни комитети, наблюдатели и журналисти..

Чл. 203. (1) Секционната изборителна комисия установява резултатите от гласуването и ги отразява в протокол.

(2) Протоколът на секционната изборителна комисия е в три идентични екземпляра и е изработен на трипластова индигирана хартия.

(3) В случай че при попълването протоколът се сгреша секционната изборителна комисия го унищожява с надпис „сгрешен”, подписва се от председателя и секретаря и член на секционната изборителна комисия и се връща в районната или общинската изборителна комисия след сверяване на фабричните им номера с номерата на протоколите, получени по реда на чл. 178, ал. 1, т. 5.

(4) В случаите по ал. 3 секционната изборителна комисия получава нов протокол. Това обстоятелство се вписва в протокола за предаването и приемането на изборните книжа и материали, като се описва фабричният номер на новия протокол и се подписва от определен от районната или общинската изборителна комисия неин член и от председателя на секционната изборителна комисия.

Чл. 204. (1) След съставянето му протоколът се подписва от всички членове на секционната изборителна комисия. След подписването председателят обявява резултатите от гласуването по партии, коалиции и независими кандидати за всички видове избори, както и броя на предпочитанията (преференциите) за всеки кандидат на партия или коалиция при избори за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България.

(2) Поправки в протокола след подписването му могат да се правят преди обявяване на резултатите от гласуването. Поправката се подписва от всички членове на комисията, като отстрани се пише "поправка". Очевидни фактически грешки могат да се поправят и след обявяване на резултата.

(3) Член на комисията не може да откаже да подпише протокола. Член, който не е съгласен с отразеното в протокола, го подписва с особено мнение, като посочва в какво се изразява особеното мнение. **Мотивите се излагат в писмена форма на отделен лист и се прилагат като неразделна част от протокола.**

(4) Когато член на комисията е възпрепятстван по уважителни причини да подпише протокола, това се отбелязва, като се посочват и причините.

(5) При неподписване на протокола, извън случаите по ал. 4, се носи административнонаказателна отговорност по чл. 289.

(6) Неподписването на протокола от член на комисията не го прави недействителен.

(7) Извлечение от протокола се поставя на видно място пред секцията.

(8) Кандидатите, застъпниците, представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети и наблюдателите при поискване получават извлечение от протокола.

Чл. 205. (1) Преди отваряне на избирателната кутия в протокола се вписват:

1. данните за избирателната секция, включително имената на членовете на комисията и на присъствалите други лица;

2. часът на откриване на изборния ден и на приключване на гласуването;

3. общият брой на избирателите според избирателните списъци;

4. броят на избирателите според избирателния списък;

при избори за членове на Европейския парламент от Република България и за общински съветници и кметове в протокола се вписва и броят на избирателите според части I и II на списъка;

5. броят на избирателите в допълнителния избирателен списък;

6. броят на регистрираните кандидатски листи при всички видове избори, съответно кандидати за кметове при избори за общински съветници и кметове;

7. броят на гласувалите избиратели според положените в избирателните списъци подписи;

8. броят на удостоверенията за гласуване на друго място и на декларациите по чл. 197, ал. 1;

9. броят на декларациите по чл.

(2) Данните в протокола по ал. 1, т. 3 - 9 се вписват с думи и числа.

Чл. 206. (1) Преди отваряне на избирателната кутия от масата се отстраняват всички вещи с изключение на черновите.

(2) Само един член по решение на комисията има достъп до бюлетините при избори за президент и вицепрезидент на републиката и за общински съветници и кметове и до пликите и бюлетините при избори за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България под наблюдението и контрола на останалите членове.

Чл. 206а. (1) При определяне на изборните резултати подвижната избирателна кутия се отваря след изчерпване на бюлетините от избирателните кутии, с които е гласувано в избирателната секция.

(2) Броят на избирателите, включени в списъка за гласуване с подвижна избирателна кутия, се прибавя към броя на избирателите по чл. 205, ал. 1, т. 4.

Раздел II
Преброяване на гласовете при избори за народни
представители и за членове на Европейския парламент от
Република България

Чл. 207. (1) При установяване на резултатите от гласуването един плик съответства на един глас, който може да е действителен или недействителен.

(2) Гласът е действителен, когато:

1. бюлетината е по установения образец;

2. в бюлетината няма вписани специални символи като букви и цифри, както и в плика няма поставени други предмети освен бюлетината, позволяващи да се разкрие самоличността на избирателя;

3. пликът, съдържа една или повече бюлетини по установения образец за една и съща кандидатска листа и еднакви предпочитания (преференции) – този плик съответства на един действителен глас;

4. пликът, съдържа повече от една бюлетина за една и съща кандидатска листа, но с отбелязани различни предпочитания (преференции) или повече от едно предпочитание (преференция) – смята се, че е подаден глас само за избраната кандидатска листа;

5. пликът съдържа една бюлетина по образец, но с повече от едно предпочитание (преференция) - смята се, че е подаден глас само за избраната кандидатска листа;

6. пликът съдържа една бюлетина по образец без предпочитание (преференция) – смята се, че е подаден глас само за избраната кандидатска листа;

7. пликът съдържа повече от една бюлетина по образец за една и съща листа без предпочитание (преференция) – смята се, че е подаден глас само за избраната кандидатска листа.

(3) Гласът по ал. 2 е действителен и когато в бюлетината има отклонения, дължащи се на дефекти и грешки при

производството, или когато върху нея има механични увреждания и зацапвания.

(4) Гласът е недействителен, когато:

а) пликът е празен;

б) пликът не съдържа бюлетини по установения образец или съдържа бюлетини по установения образец за различни кандидатски листи;

в) пликът, съдържа една или повече бюлетини с вписани върху тях специални символи като букви и цифри, позволяващи да се разкрие самоличността на избирателя;

г) в плика има поставени други предмети освен бюлетината, позволяващи да са разкрие самоличността на избирателя.

(5) Броят на гласувалите избиратели е равен на броя на намерените в избирателните кутии пликове.

(6) Бюлетини, намерени в избирателната кутия без пликове, не се отчитат при установяване на изборните резултати. Тези бюлетини се надписват с думите "без плик" и се опаковат отделно.

(7) Бюлетината може да съдържа едно предпочитание (преференция) за посочен от избирателя кандидат. Предпочитанието (преференцията) се зачита и когато знакът в малкото квадратче пред името на кандидата излиза извън очертанията му без да засяга другите малки квадратчета. Когато бюлетината съдържа две или повече предпочитания (преференции), приема се, че тя не съдържа такива, като гласът се смята, че е подаден само за избраната кандидатска листа.

Чл. 208. (1) Избирателната кутия се отваря, пликите се изваждат един по един, поставят се с лицевата страна надолу и се броят.

(2) Когато в гласуването е била включена втора избирателна кутия, тя се отваря след изчерпване на пликите от първата кутия и изваждането и броенето на пликите

продължава.

(3) След преброяване на пликите те последователно се отварят и съдържанието им се изважда.

(4) Пликите и бюлетините се подреждат на купчинки, както следва:

1. купчинка от пликите, които не съдържат бюлетини по установения образец, включително празните пликите;

2. купчинка от пликите, които съдържат бюлетини с вписани в тях специални символи като букви и цифри, както и поставени други предмети освен бюлетините, позволяващи да се разкрие самоличността на избирателя;

3. купчинка от пликите, които съдържат бюлетини по установения образец за различни кандидатски листи; тези бюлетини се унищожават с надпис "унищожена" и се поставят обратно в плика;

4. купчинки от бюлетини за кандидатски листи от пликите по чл. 207, ал. 2, т. 3, 4, 5, 6 и 7; когато пликът съдържа две или повече бюлетини по установения образец за една и съща кандидатска листа, една от тях се разпределя в купчинката за съответната листа; останалите бюлетини се анулират с надпис "анулирана" и се поставят обратно в плика;

5. купчинка от пликите по чл. 207, ал. 2, т. 3, 4, 5, 6 и 7 и 6.

(5) Когато действителността на някой глас е оспорена, след решение на комисията случаят се описва в протокол. Протоколът се прилага към протокола на секционната избирателна комисия, като на гърба на бюлетината се отбелязва номерът на решението.

(6) След преброяване на гласовете бюлетините за партиите и коалициите се преглеждат отново една по една за преброяване на предпочитанията (преференциите) за отделните кандидати.

Чл. 209. Секционната избирателна комисия преброява подадените гласове и предпочитания (преференции), като:

1. броят на недействителните гласове е равен на сумата от броя на пликовете по чл. 208, ал. 2, т. 1, 2 и 3;

2. броят на действителните гласове е равен на броя на числото по чл. 208, ал. 2, т. 5;

3. броят на гласовете за всяка кандидатска листа е равен на броя на бюлетините в съответната купчинка по чл. 208, ал. 2, т. 4;

4. броят на предпочитанията (преференциите) за кандидат на партия или коалиция е равен на общия брой на отбелязаните със знак малки квадратчета срещу името на кандидата.

Чл. 210. (1) Всеки екземпляр на протокола на секционната избирателна комисия е на два листа с обособени страници.

(2) На първия лист се вписват общите данни за гласуването в секцията и гласовете за партиите, коалициите и независимите кандидати.

(3) На втория лист се вписват предпочитанията (преференциите) за кандидатите на партиите и коалициите.

(4) Преди попълване на протокола се съставя чернова на два листа, която по форма и съдържание е еднаква с него.

Чл. 211. (1) След отваряне на избирателната кутия и преброяване на гласовете на първия лист в протокола на секционната избирателна комисия последователно се вписват:

1. броят на намерените в избирателните кутии пликове;

2. броят на недействителните гласове;

3. броят на действителните гласове;

4. броят на гласовете, подадени за всяка кандидатска листа;

5. броят на бюлетините по чл. 207, ал. 6;

6. броят на подадените заявления, възражения, жалби и взетите по тях решения.

(2) На втория лист в протокол се вписва общият брой на предпочитанията (преференциите) за всеки от кандидатите.

(3) Данните в протокола по ал. 1 и 2 се вписват с думи и числа.

Раздел III

Преброяване на гласовете при избори за президент и вицепрезидент на републиката

Чл. 212. (1) При установяване на резултатите от гласуването една бюлетина съответства на един глас, който може да е действителен или недействителен.

(2) Гласът е действителен, когато:

1. бюлетината е по установения образец;
2. бюлетината съдържа два броя печати на съответната секционна избирателна комисия, и
3. само в едно от квадратчетата за гласуване има поставен знак, изразяващ по еднозначен начин вота на избирателя.

(3) Гласът по ал. 2 е действителен и когато:

а) в бюлетината има отклонения, дължащи се на дефекти и грешки при производството, или когато върху нея има саморъчно механични увреждания или зацапвания, от които не може да се разкрие самоличността на избирателя;

б) поставеният от избирателя знак излиза или е поставен извън квадратчето, но в полето на съответната кандидатска листа и не навлиза в полето на друга листа;

в) в бюлетината няма вписани специални символи като букви и цифри, позволяващи да се разкрие самоличността на избирателя.

(4) Гласът е недействителен, когато:

а) няма поставен знак в нито едно от квадратчетата за гласуване;

б) има поставен знак в повече от едно квадратче за гласуване;

в) поставеният знак засяга повече от едно квадратче за гласуване и не може да се установи еднозначно волята на

избирателя;

г) бюлетината не съдържа два печата на съответната секционна избирателна комисия;

д) бюлетината не е по установения образец;

е) върху бюлетината има изписани специални символи като букви и цифри, позволяващи да се разкрие самоличността на избирателя.

(5) Броят на гласувалите избиратели е равен на броя на намерените в избирателните кутии бюлетини.

Чл. 213. (1) Избирателната кутия се отваря, бюлетините се изваждат една по една, поставят се с лицевата страна надолу и се броят.

(2) Когато в гласуването е била включена втора избирателна кутия, тя се отваря след изчерпване на бюлетините от първата кутия и изваждането и броенето на бюлетините продължава.

(3) Бюлетините се подреждат на купчинки, както следва:

1. купчинка от бюлетини, които не са по установения образец;

2. купчинка от бюлетини с вписани в тях специални символи като букви и цифри, позволяващи да се разкрие самоличността на избирателя;

3. купчинка от бюлетини по установения образец, в които не е отразен вотът на избирателя;

4. купчинка от бюлетини по установения образец:

а) с отбелязан вот за две или повече кандидатски листи, или

б) които не съдържат два броя печати на съответната секционна избирателна комисия;

тези бюлетини се унищожават с надпис "унищожена" върху всяка бюлетина;

5. купчинки от бюлетини по установения образец с отбелязан вот за една кандидатска листа, които съдържат два броя печати на съответната секционна избирателна комисия.

(4) Когато действителността на някой глас е оспорена, след решение на комисията случаят се описва в протокол. Протоколът се прилага към протокола на секционната избирателна комисия, като на гърба на бюлетината се отбелязва номерът на решението.

Чл. 214. (1) Секционната избирателна комисия преброява подадените в секцията гласове.

(2) Броят на недействителните гласове е равен на сумата от броя на бюлетините по чл. 213, ал. 3, т. 1, 2, 3 и 4.

(3) Броят на действителните гласове е равен на броя на бюлетините по чл. 213, ал. 3, т. 5.

Чл. 215. (1) След отваряне на избирателната кутия и преброяване на гласовете в протокола на секционната избирателна комисия последователно се вписват:

1. броят на намерените в избирателните кутии бюлетини;

2. броят на недействителните гласове;

3. броят на действителните гласове;

4. броят на гласовете, подадени за всяка партия, коалиция или независим кандидат;

5. броят на подадените заявления, възражения, жалби и взетите по тях решения.

(2) Данните в протокола по ал. 1 се вписват с думи и числа.

(3) Всеки екземпляр на протокола е на един лист с обособени страници. Преди попълване на протокола се съставя чернова, която по форма и съдържание е еднаква с него.

Раздел IV

Преброяване на гласовете при при избори за общински съветници и кметове

Чл. 216. (1) При установяване на резултатите от гласуването за всеки вид избор една бюлетина съответства на

един глас, който може да е действителен или недействителен.

(2) Гласът е действителен, когато:

1. бюлетината е по установения образец;
2. бюлетината съдържа два броя печати на съответната секционна изборителна комисия, и
3. само в едно от квадратчетата за гласуване има поставен знак, изразяващ по еднозначен начин вота на изборителя.

(3) Гласът по ал. 2 е действителен и когато:

а) в бюлетината има отклонения, дължащи се на дефекти и грешки при производството, или когато върху нея има механични увреждания или зацапвания, от които не може да се разкрие самоличността на изборителя;

б) поставеният от изборителя знак излиза или е поставен извън квадратчето, но в полето на съответната кандидатска листа и не навлиза в полето на друга листа;

в) в бюлетината няма вписани специални символи като букви и цифри, позволяващи да се разкрие самоличността на изборителя.

(4) Гласът е недействителен, когато:

а) няма поставен знак в нито едно от квадратчетата за гласуване;

б) има поставен знак в повече от едно квадратче за гласуване;

в) поставеният знак засяга повече от едно квадратче за гласуване и не може да се установи еднозначно волята на изборителя;

г) бюлетината не съдържа два печата на съответната секционна изборителна комисия;

д) бюлетината не е по установения образец;

е) върху бюлетината има изписани специални символи като букви и цифри, позволяващи да се разкрие самоличността на изборителя.

(5) Броят на гласувалите изборители за всеки вид избор е равен на броя на намерените в изборителните кутии

бюлетини за съответния вид избор.

Чл. 217. (1) Избирателната кутия се отваря, бюлетините се изваждат една по една, поставят се с лицевата страна надолу и се броят.

(2) Когато в гласуването е била включена втора избирателна кутия, тя се отваря след изчерпване на бюлетините от първата кутия и изваждането и броенето на бюлетините продължава.

(3) Бюлетините за всеки вид избор се подреждат на купчинки, както следва:

1. купчинка от бюлетини за всеки вид избор, които не са по установения образец;

2. купчинка от бюлетини за всеки вид избор с вписани в тях специални символи като букви и цифри, позволяващи да се разкрие самоличността на избирателя;

3. купчинка от бюлетини за всеки вид избор по установения образец, в които не е отразен вотът на избирателя;

4. купчинка от бюлетини за всеки вид избор по установения образец:

а) с отбелязан вот за две или повече кандидатски листи или за двама или повече кандидати за кметове, или

б) които не съдържат два броя печати на съответната секционна избирателна комисия;

тези бюлетини се унищожават с надпис "унищожена" върху всяка бюлетина;

5. купчинки от бюлетини за всеки вид избор по установения образец с отбелязан вот за една кандидатска листа или за един кандидат за кмет, които съдържат два броя печати на съответната секционна избирателна комисия.

(4) Когато действителността на някой глас е оспорена, след решение на комисията случаят се описва в протокол. Протоколът се прилага към съответния протокол на секционната избирателна комисия, като на гърба на бюлетината се отбелязва номерът на решението.

Чл. 218. (1) Секционната избирателна комисия преброява подадените в секцията гласове за всеки вид избор.

(2) Броят на недействителните гласове за всеки вид избор е равен на сумата от броя на бюлетините по чл. 217, ал. 3, т. 1, 2, 3 и 4.

(3) Броят на действителните гласове за всеки вид избор е равен на броя на бюлетините по чл. 217, ал. 3, т. 5.

Чл. 219. (1) Секционната избирателна комисия съставя следните протоколи за отчитане резултатите от гласуването:

1. за избиране на общински съветници;
2. за избиране на кмет на общината;
3. за избиране на кмет на кметство, ако се произвежда такъв избор.

(2) Всеки екземпляр на протоколите по ал. 1 е на един лист с обособени страници. Преди попълване на протоколите се съставя чернова, която по форма и съдържание е еднаква с него.

Чл. 220. (1) След отваряне на избирателната кутия и преброяване на гласовете в протоколите на секционната избирателна комисия последователно се вписват:

1. броят на намерените в избирателните кутии бюлетини за всеки вид избор;
2. броят на недействителните гласове за всеки вид избор;
3. броят на действителните гласове за всеки вид избор;
4. броят на гласовете за всеки вид избор, подадени за всяка партия, коалиция или независим кандидат;
5. броят на подадените заявления, възражения, жалби и взетите по тях решения.

(2) Данните по ал. 1 в протоколите се вписват с думи и числа.

Глава единадесета

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗБОРНИТЕ РЕЗУЛТАТИ

Раздел I

Определяне на изборните резултати от районната избирателна комисия

Чл. 221. (1) Екземплярите от протокола за районната избирателна комисия и за Централната избирателна комисия се предават от председателя или заместник-председателя, секретаря и член на секционната избирателна комисия на районната избирателна комисия. Останалите книжа и материали се предават на съответната общинска администрация за съхранение до следващите избори.

(2) След обявяване на резултатите от гласуването в секцията и за предаването по ал. 1 изборните книжа и материали се поставят, както следва:

а) в плик, предварително подпечатан с печат на секционната избирателна комисия, с надпис “За РИК” – **НЕРАЗПЛАСТЕН СЕКЦИОНЕН ПРОТОКОЛ**”;

б) в плик с надпис „Избирателни списъци”- избирателните списъци, включително избирателния списък от гласуването с подвижна избирателна кутия, ако е произведено такова. Избирателните списъци не се поставят в торбата (капронов чувал), а се предават на общинската администрация самостоятелно във връзка с последваща проверка за незаконно гласуване;

в) в пакети с надпис – “За общината”- бюлетини, с които е извършено гласуването (всяка купчинка, опакована и надписана поотделно), общо опаковани в опаковъчна хартия. Неизползваните бюлетини и другите материали от изборите се предават също опаковани в съответната община. Пакетите се поставят в торбата (капронов чувал);

г) опакованият печат на секционната избирателна комисия (в отделен запечатан плик, подписан от председателя и секретаря на комисията) и опакованият

омастилен тампон (ако има такъв) се поставят в торбата (капроновия чувал). В секции, в които е проведено гласуване с подвижна избирателна кутия в плика се поставя и допълнителният печат, което обстоятелство се отбелязва върху плика.

(3) Всички пакети и пликът, съдържащ неразпластения секционен протокол (запечатан), се подписват от председателя и секретаря на секционната избирателна комисия.

(4) Книжата и материалите се транспортират от секцията (изборното помещение) до общината и районната избирателна комисия. Забранява се на членовете на секционната избирателна комисия да пренасят бюлетините, изборните книжа, протоколите и други материали по домовете си или на други места. Транспортното средство се осигурява от кмета на общината, а за градовете с районно деление от кмета на района. Няколко съседни секционни избирателни комисии могат да бъдат обслужени от едно транспортно средство.

(5) Шофьорът на транспортното средство трябва да бъде снабден с писмо, подписано от кмета на общината или населеното място или от друго упълномощено от кмета длъжностно лице, отговорно за организационно-техническата подготовка на изборите. В писмото се отбелязват имената и единния граждански номер на шофьора, регистрационният номер на транспортното средство и целта на пътуването.

Чл. 222. (1) Районната избирателна комисия приема и проверява протоколите на секционните избирателни комисии. Протоколите на секционните избирателни комисии се предават в районната избирателна комисия неразпластени. Председателят или заместник-председателят, секретарят и член на секционната избирателна комисия проследяват точността на въвеждане на данните от протокола в изчислителния пункт (ИП) на районната избирателна

комисия.

(2) При предаване на протоколите от секционните изборителни комисии районната изборителна комисия сверява фабричния им номер с номера на протоколите, получени по реда на чл. 178, ал. 1, т. 5.

(3) Когато районната изборителна комисия установи несъответствие между получените и предадените протоколи от секционната изборителна комисия

(4) Когато районната изборителна комисия установи очевидни фактически грешки в протокол, тя го връща на секционната изборителна комисия за отстраняването им.

(5) При приемане на протокола районната изборителна комисия издава подписана разписка, която съдържа числовите данни от протокола. След завръщането си в района на секцията членовете на секционната изборителна комисия по чл. 221 поставят тази разписка до извлеченията от протокола.

Чл. 223. (1) Въз основа на данните от протоколите на секционните изборителни комисии районната изборителна комисия отчита резултатите от гласуването в изборния район по чл. 71, ал. 1 или в района по чл. 72, ал. 2 и чл. 73, ал. 2 и съставя протокол.

(2) Гласовете от плавателните съдове, на които е образувана изборителна секция, се прибавят с решение на районната изборителна комисия към гласовете за кандидатски листи на изборния район по чл. 71, ал. 1 или на района по чл. 72, ал. 2 и чл. 73, ал. 2.

(3) Районната изборителна комисия определя избраните независими кандидати в района с използване на районна изборителна квота въз основа на подадените там действителни гласове.

(4) Независим кандидат при избори за народни представители се смята за избран, ако е получил районната изборителна квота от гласовете в изборния район. **Гласовете на независимите кандидати не участват в последващото разпределяне на мандатите.**

Чл. 224. (1) Протоколът на районната изборителна комисия е в два идентични екземпляра и е изработен на двупластова индигирана хартия. Преди попълване на протокола се съставя чернова, която по форма и съдържание е еднаква с него.

(2) При избори за народни представители и членове на Европейския парламент от Република България всеки екземпляр на протокола е на два листа с обособени страници, а при избори за президент и вицепрезидент на републиката всеки екземпляр е на един лист с обособени страници.

Чл. 225. В протоколите на районната изборителна комисия се вписват секционните изборителни комисии, представили протоколи за гласуването, както и данните по чл. 205, ал. 1 и по чл. 211, ал. 1 при избори за народни представители и членове на Европейския парламент от Република България или по чл. 215, ал. 1 при избори за президент и вицепрезидент на републиката.

Чл. 226. Районната изборителна комисия взема решение за прибавяне на резултатите от гласуването по електронен път в изборния район по чл....., разчетени в РИК (ако има такава), към резултатите, получени при общото гласуване, което съдържа данните от секционния протокол, касаещи електронното гласуване, включително и разпределението на гласовете по кандидатски листи.

Числата, получени при разчитане на устройствата за електронно гласуване на територията на РИК, се прибавят към съответните числа на вече създадената база данни от общото гласуване, след което се пристъпва към изготвяне на проект за протокол и решение на РИК.

Чл. 227. (1) Протоколът на районната избирателна комисия се подписва от всички членове на комисията.

(2) При констатиране на очевидна фактическа грешка в протокола могат да се извършват поправки. Поправката се подписва от всички членове на комисията, като отстрани се пише "поправка".

(3) Член на комисията не може да откаже да подпише протокола. Член, който не е съгласен с отразеното в протокола, го подписва с особено мнение, като посочва в какво се изразява особеното мнение. **Мотивите се излагат в писмена форма на отделен лист и се прилагат като неразделна част от протокола.**

(4) Когато член на комисията е възпрепятстван по уважителни причини да подпише протокола, това се отбелязва, като се посочват и причините.

(5) При неподписване на протокола, извън случаите по ал. 4, се носи административнонаказателна отговорност по чл. 289.

(6) Неподписването на протокола от член на комисията не го прави недействителен.

Чл. 228. (1) Извлечение от протокола по чл. 223, ал. 1 се поставя на видно място пред сградата, в която се помещава съответната районна избирателна комисия.

(2) Кандидатите, застъпниците, представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети и наблюдателите при поискване получават извлечение от протокола.

Чл. 229. Районните избирателни комисии създават база данни чрез компютърна обработка на протоколите на секционните избирателни комисии в изборния район по чл. 71, ал. 1 или в района по чл. 72, ал. 2 и чл. 73, ал. 2 и на протокол - грамите от чужбина и от плавателните съдове под българско знаме.

Раздел II

Определяне на изборните резултати от общинската изборителна комисия

Чл. 230.(1) Първият екземпляр от протоколите при избор на общински съветници, кмет на община или кметство за общинската изборителна комисия и третият екземпляр от протоколите за Централната изборителна комисия се предават от председателя или заместник-председателя, секретаря и член на секционната изборителна комисия на общинската изборителна комисия. Вторият екземпляр от протоколите заедно с всички останалите книжа и материали се предават на съответната общинска администрация за съхранение до следващите избори.

(2) След обявяване на резултатите от гласуването в секцията и за предаването по ал. 1 изборните книжа и материали се поставят, както следва:

а) в плик, предварително подпечатан с печат на секционната изборителна комисия, с надпис “За ОИК” – **НЕРАЗПЛАСТЕНИ СЕКЦИОННИ ПРОТОКОЛИ**”;

б) в плик с надпис „Изборителни списъци”- изборителните списъци, включително изборителния списък от гласуването с подвижна изборителна кутия, ако е произведено такова. Изборителните списъци не се поставят в торбата (капронов чувал), а се предават на общинската администрация самостоятелно във връзка с последваща проверка за незаконно гласуване;

в) в пакети с надпис – “За общината”- бюлетини, с които е извършено гласуването (всяка купчинка, опакована и надписана поотделно), общо опаковани в опаковъчна хартия. Неизползваните бюлетини и другите материали от изборите се предават също опаковани в съответната община. Пакетите се поставят в торбата (капронов чувал);

г) опакованият печат на секционната изборителна

комисия (в отделен запечатан плик, подписан от председателя и секретаря на комисията) и опакованият омаститен тампон (ако има такъв) се поставят в торбата (капроновия чувал). В секции, в които е проведено гласуване с подвижна избирателна кутия в плика се поставя и допълнителният печат, което обстоятелство се отбелязва върху плика.

(3) Всички пакети и пликът, съдържащ неразпластения секционен протокол (запечатан), се подписват от председателя и секретаря на секционната избирателна комисия.

(4) Книжата и материалите се транспортират от секцията (изборното помещение) до общината и общинската избирателна комисия. Забранява се на членовете на секционната избирателна комисия да пренасят бюлетините, изборните книжа, протоколите и други материали по домовете си или на други места. Транспортното средство се осигурява от кмета на общината, а за градовете с районно деление от кмета на района. Няколко съседни секционни избирателни комисии могат да бъдат обслужени от едно транспортно средство.

(5) Шофьорът на транспортното средство трябва да бъде снабден с писмо, подписано от кмета на общината или населеното място или от друго упълномощено от кмета длъжностно лице, отговорно за организационно-техническата подготовка на изборите. В писмото се отбелязват трите имена и ЕГН на шофьора, регистрационният номер на транспортното средство и целта на пътуването.

Чл. 231. (1) Общинската избирателна комисия приема и проверява протоколите на секционните избирателни комисии. Протоколите на секционните избирателни комисии се предават в общинската избирателна комисия неразпластени. Председателят или заместник-

председателят, секретарят и член на секционната избирателна комисия проследяват точността на въвеждане на данните от протокола в изчислителния пункт (ИП) на общинската избирателна комисия.

(2) При предаване на протоколите от секционните избирателни комисии общинската избирателна комисия сверява фабричния им номер с номера на протоколите, получени по реда на чл. 178, ал. 1, т. 5.

(3) Когато общинската избирателна комисия установи несъответствие между получените и предадените протоколи от секционната избирателна комисия

(4) Когато общинската избирателна комисия установи очевидни фактически грешки в протокола, тя го връща на секционната избирателна комисия за отстраняването им.

(5) При приемане на протокола общинската избирателна комисия издава подписана разписка, която съдържа числовите данни от протокола. След завръщането си в района на секцията членовете на секционната избирателна комисия по чл. 230 поставят тази разписка до извлеченията от протокола.

Чл. 232. (1) Въз основа на данните от протоколите на секционните избирателни комисии общинската избирателна комисия съставя протоколи:

а) за избор на общински съветници;
б) за избор на кмет на общината;
в) за избор на кмет на кметство; ако кметствата са повече от едно, за избора във всяко кметство се съставя отделен протокол.

(2) Протоколите на общинската избирателна комисия са в два идентични екземпляра и са изработени на двупластова индигирана хартия. Всеки екземпляр е на един лист с обособени страници. Първият екземпляр се предава в Централната избирателна комисия. Вторият екземпляр заедно с изборните книжа се предава в общината.

(3) Преди попълване на районния протокол се съставя чернова, която по форма и съдържание е еднаква с него.

Чл. 233. (1) В протоколите на общинската изборителна комисия се вписват:

1. секционните изборителни комисии;
2. секционните изборителни комисии, представили протоколи за гласуването;
3. изборителите в общината или кметството според изборителния списък и вписаните допълнително изборители в изборния ден;
4. регистрираните кандидатски листи, съответно кандидати за кметове;
5. гласувалите изборители според подписите в изборителния списък;
6. намерените в изборителните кутии бюлетини;
7. общият брой на действителните бюлетини, подадени в избора за кмет;
8. действителните бюлетини, подадени за всеки кандидат за кмет;
9. действителните бюлетини, подадени за съответната кандидатска листа;
10. недействителните бюлетини;
11. подадените заявления, възражения, жалби и взетите по тях решения.

(2) Данните в протоколите се вписват с думи и числа.

Чл. 234. (1) Протоколите на общинската изборителна комисия се подписват от всички членове на комисията.

(2) При констатиране на очевидна фактическа грешка в протокол могат да се извършват поправки. Поправката се подписва от всички членове на комисията, като отстрани се пише "поправка".

(3) Член на комисията не може да откаже да подпише протоколите на общинската изборителна комисия. Член, който не е съгласен с отразеното в протокол, го подписва с

особено мнение, като посочва в какво се изразява особеното мнение. **Мотивите се излагат в писмена форма на отделен лист и се прилагат като неразделна част от протокола**

(4) Когато член на комисията е възпрепятстван по уважителни причини да подпише протоколите, това се отбелязва, като се посочват и причините.

(5) При неподписване на протокол на общинската изборителна комисия, извън случаите по ал. 4, се носи административнонаказателна отговорност по чл. 289.

(6) Неподписването на протокол от член на комисията не го прави недействителен.

Чл. 235. (1) На основата на получените данни съответната общинска изборителна комисия определя изборния резултат, който се отразява в протоколите на общинската изборителна комисия.

(2) Избран за кмет е кандидатът, получил повече от половината от действителните гласове. Председателят на общинската изборителна комисия издава на спечелилия кандидат удостоверение за избирането му за кмет.

(3) Когато на първия тур никой от кандидатите за кмет не е избран, втори тур на изборите се провежда до **7 дни** от датата на произвеждането на първия тур в неработен ден.

(4) Ако в изборния район са били регистрирани повече от двама кандидати и никой не е избран, на втория тур в избора могат да участват само първите двама, получили най-много от действителните гласове. Ако трима или повече кандидати са получили най-много, но равен брой гласове, те всички се допускат за участие на втория тур. Ако един кандидат е получил най-много гласове, а след него се нареждат двама или повече кандидати с равен брой гласове, те всички се допускат за участие на втория тур.

(5) На втория тур на изборите за избран се смята кандидатът, получил най-много действителни гласове. При

равен брой гласове, поради което няма избран кмет, президентът на републиката по предложение на Централната избирателна комисия за насрочва нов избор за кмет.

(6) Когато до втори тур са допуснати да участват двама кандидати и между двата тура един от тях почине, се произвежда нов избор.

(7) Когато до втори тур са допуснати да участват двама кандидати и между двата тура един от тях се откаже в срок до **24 часа** от обявяването на резултатите от първия тур, на втория тур участва следващият кандидат, получил най-много гласове.

Чл. 236. (1) Определянето на резултатите от гласуването за общински съветници и кметове се извършва съгласно методиката по чл. 26, ал. 1, т. 24.

(2) Резултатите от гласуването за общински съветници в изборите по пропорционалната система се определят по метода на Хеър-Ниймайер.

(3) Независим кандидат е избран, ако е получил гласове не по-малко от общинската избирателна квота.

(4) Броят на мандатите, които се разпределят между партиите и коалициите, получили гласове не по-малко от общинската избирателна квота, е равен на броя на членовете на общинския съвет, намален с броя на избраните независими кандидати.

(5) Общинската избирателна комисия обявява резултатите от гласуването за общински съветници и кметове по партии, коалиции и независими кандидати и издава удостоверения на избраните кметове и общински съветници.

Чл. 237. (1) Извлечение от протоколите по чл. 232, ал. 1 се поставя на видно място пред сградата, в която се помещава общинската избирателна комисия.

(2) Кандидатите, застъпниците, представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети и наблюдателите при поискване получават извлечение от

протоколите.

Чл. 238. Общинската избирателна комисии създават база данни чрез компютърна обработка на секционните протоколи в изборния район по чл. 74.

Чл. 238а (1) Общинската избирателна комисия предава в Централната избирателна комисия не по-късно от 48 часа от получаване на секционните протоколи:

а) протоколите и решенията на общинската избирателна комисия за всеки избор (неразпластени);

б) третите екземпляри от протоколите на секционните избирателни комисии;

в) разписките от компютърната обработка на протоколите на секционните избирателни комисии, прикачени към съответните секционни протоколи;

г) копие от компютърната разпечатка на данните за протокола и решението на общинската избирателна комисия за всеки избор (списък на получените секционни протоколи с кодовете на разписките им и компютърното предложение за протокол и решение на общинската избирателна комисия), предоставени от изчислителния пункт;

д) два броя оптични носители с числовите данни от обработката на протоколите на секционните избирателни комисии. (2) След проверка на книгата по ал. 1 Централната избирателна комисия издава разписка на общинската избирателна комисия и се подписва приемно-предавателен протокол между представителите на Централната избирателна комисия и общинската избирателна комисия в два идентични екземпляра.

(3) В Централната избирателна комисия се извършва повторно въвеждане на данните от протоколите на секционните избирателни комисии. Извършва се компютърно сравняване на данните от протоколите на секционните избирателни комисии, въведени в общинската

избирателна комисия и Централната избирателна комисия и се разпечатват различията.

(4) При наличие на разлики, както и при установяване на очевидни фактически грешки, Централната избирателна комисия се произнася с решение за окончателните числови данни по всеки от случаите, което се отразява при издаването на бюлетина на Централната избирателна комисия за резултатите от изборите и в базата данни на общинската избирателна комисия по чл.238.

(5) В изчислителния пункт на Централната избирателна комисия се извършва повторно контролно разпределение на мандатите за общински съветници по метода на Хеър - Ниймайер за всяка община, което се сравнява с решението на общинската избирателна комисия. В изчислителния пункт на Централната избирателна комисия се извършва и сравняване на получените резултати от повторното въвеждане на протоколите за избор на кметове със съответното решение на общинската избирателна комисия.

Раздел III

Определяне на изборните резултати от Централната избирателна комисия

Чл. 239. (1) При избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България председателят или заместник-председателят, секретарят и член на районната избирателна комисия предават на Централната избирателна комисия първия екземпляр на районния протокол, първите екземпляри от секционните протоколи и копия на разписките по чл. 222, ал. 6 не по-късно от **48 часа след получаване на последния секционен протокол в района. **Протоколите на районните избирателни комисии се предават в Централната избирателна комисия неразпластени.****

(2) С протоколите и книжата по ал. 1 районната избирателна комисия предава в Централната избирателна комисия и:

а) копие от компютърната разпечатка на данните за протокола и решението на районната избирателна комисия (списък на получените секционни протоколи с кодовете на разписките им и компютърното предложение за протокол и решение на районната избирателна комисия), предоставени от изчислителния пункт;

б) два броя технически носители с числовите данни от обработката на протоколите на секционните избирателни комисии;

в) решението на районната избирателна комисия за прибавяне на резултатите от електронното гласуване към резултатите от гласуването по общия ред.

(3) След проверка на книжата по ал. 1 и 2 Централната избирателна комисия издава разписка на районната избирателна комисия и се подписва приемно-предавателен протокол между представителите на Централната избирателна комисия и районната избирателна комисия в два идентични екземпляра.

(4) Книжата и материалите на районната избирателна комисия, с изключение на предназначените за Централната избирателна комисия, се предават на областната администрация, на чиято територия е разположена тази комисия.

(5) Изборните книжа и материали се съхраняват от областните администрации до следващите избори.

(6) Секционните избирателни комисии извън страната изпращат незабавно резултатите от гласуването в Централната избирателна комисия, чрез протокол-грама и сканиран екземпляр от протокола.

(7) Изборните книжа и материали от гласуването извън страната се изпращат от секционните избирателни комисии извън страната чрез дипломатическото или консулското

представителство по първата дипломатическа поща до Министерството на външните работи за предаването им в Централната изборителна комисия, където се съхраняват до следващите избори.

(8) Изборните книжа и материали от гласуването на плавателни съдове под българско знаме при избори за президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България се изпращат на Централната изборителна комисия, а при избори за народни представители на общината по чл. 179 и се съхраняват до следващите избори.

Чл. 240. (1) При избори за народни представители общият брой спечелени мандати за всяка партия и коалиция се определя от Централната изборителна комисия въз основа на броя на избраните кандидати, определен от сумата на подадените за нея действителни гласове в страната и извън страната по метода на Хеър-Ниймайер според методиката по [HYPERLINK "javascript:;" ~~чл.26, ал. 1, т. 24.~~](#)

(2) Гласовете извън страната за партиите и коалициите се прибавят към гласовете за партиите и коалициите от страната според методиката по [HYPERLINK "javascript:;" ~~чл. 26, ал. 1, т. 24.~~](#)

(3) Броят на мандатите на партии и коалиции в многомандатните изборни райони се определя по метода на Хеър-Ниймайер въз основа на съотношението на гласовете за тях, подадени от страната.

Чл. 241. При избори за народни представители разпределянето на мандатите по кандидатските листи на партиите и коалициите в многомандатните изборни райони става съгласно методиката по [HYPERLINK "javascript:;" ~~чл. 26, ал. 1, т. 24.~~](#)

(2) Предпочитанията (преференциите), подадени за

отделните кандидати, се вземат предвид, ако броят на гласовете, получени за кандидата, **възлиза най-малко на на сто от районната избирателна квота.**

(3) Подреждането на кандидатите по ал. 2 се определя според броя на преференциалните гласове, получени от всеки кандидат, като се започне с най-високия брой преференциални гласове. Когато двама или повече кандидати са получили еднакъв брой предпочитания (преференции), решаващо значение има редът, по който те са подредени в кандидатската листа.

(4) В рамките на мандатите, получени от партии или коалиции, с предимство се включват кандидатите с преференциални гласове по ал. 2. Когато броят на мандатите, получен от съответната политическа партия или коалиция, е по-голям или равен на броя на кандидатите с преференциални гласове по ал. 2, окончателното подреждане на кандидатите в листата се извършва в обратен ред - като кандидатите, получили мандат на основание преференциални гласове, изместват съответния брой кандидати от първоначалното подреждане на листата.

(5) Правилото на ал. 4, изречение второ, не се прилага за кандидати, получили преференциални гласове и заемащи по-предни позиции в кандидатската листа. В този случай те заемат мястото, което имат в кандидатската листа.

(6) Когато мандатите, спечелени от партии и коалиции не могат да бъдат разпределени въз основа на преференциалните гласове, кандидатите се подреждат в реда, в който са поставени в кандидатската листа.

Чл. 242. (1) При избори за народни представители право на участие при разпределяне на мандатите на национално ниво имат партиите и коалициите, получили не по-малко от четири на сто от действителните гласове в цялата страна и извън страната.

(2) Броят на мандатите, които се разпределят между партиите и коалициите по ал. 1, е равен на броя на народните

представители в Народното събрание, намален с броя на избраните независими кандидати.

Чл. 243. (1) Когато кандидатът за народен представител, издигнат от партия или коалиция, е избран в два многомандатни избирателни района, той е длъжен в едnodневен срок от узнаването писмено да заяви в Централната избирателна комисия в коя листа желае да остане избран.

(2) В случаите по ал. 1 Централната избирателна комисия обявява за избран първия по ред неизбран кандидат в листата, от която кандидатът за народен представител се е отказал.

Чл. 244. (1) Централната избирателна комисия обявява резултатите от изборите за президент и вицепрезидент на републиката веднага след тяхното определяне, но не по-късно от **48 часа** от обявяване на изборния ден за приключен.

(2) Когато никой от кандидатите не е избран, Централната избирателна комисия определя първите двама кандидати по листи, получили най-много гласове, и произвежда нов избор в срока по чл. 93, ал. 4 от Конституцията.

(3) Предизборната кампания по ал. 2 започва от определяне на кандидатите и продължава до **24 часа** преди изборния ден.

Чл. 245. (1) Когато някой от кандидатите за президент и вицепрезидент, получили най-много гласове, откаже да участва в новия избор, в избора участват кандидатите от следващата по броя на гласовете листи, определени от Централната избирателна комисия.

(2) При смърт или тежко заболяване на някой от кандидатите от листите, получили най-много гласове, Централната избирателна комисия отлага избора и насрочва нов избор 14 дни след датата на втория избор. В тридневен срок от датата на решението на Централната избирателна комисия централното ръководство на съответната партия или

коалиция може да регистрира нов кандидат по реда на чл. 113.

Чл. 246. (1) Окончателните резултати от изборите за президент и вицепрезидент се обявяват от Централната избирателна комисия в три-дневен срок от изборния ден и се обнародват в "Държавен вестник" не по-късно от **7 дни** след произвеждането на изборите.

(2) Обявяването на резултатите се извършва по листи за всички кандидати. Когато е проведен нов избор, обявяват се и резултатите от първия избор.

Чл. 247. Новоизбраните президент и вицепрезидент полагат клетва по чл. 76, ал. 2 от Конституцията на Република България три дни преди изтичането на пълномощията на действащите президент и вицепрезидент. Те встъпват в длъжност от деня на изтичане на пълномощията на действащите президент и вицепрезидент.

Чл. 248. (1) Броят на членовете на Европейския парламент от Република България се определя съгласно процедурата, предвидена в чл. 14, параграф 2 от Договора за Европейския съюз.

(2) Общият брой мандати за всяка партия и коалиция при избори за членове на Европейския парламент от Република България се определя от Централната избирателна комисия пропорционално на подадените за тях действителни гласове в цялата страна и извън страната.

Чл. 249. (1) При избори за членове на Европейския парламент от Република България Централната избирателна комисия определя спечелените мандати от партиите, коалициите и независимите кандидати според получените за тях гласове на национално ниво.

(2) Независим кандидат е избран, ако е получил гласове не по-малко от националната избирателна квота.

(3) Броят на мандатите, които се разпределят между партиите и коалициите, получили гласове не по-малко от националната изборителна квота, е равен на броя на членовете на Европейския парламент от Република България, намален с броя на избраните независими кандидати.

(4) Разпределянето на мандатите по кандидатските листи на партиите и коалициите се извършва съгласно методиката по чл. 26, ал. 1, т. 24.

(5) Преференциалните гласове, подадени за отделните кандидати, се вземат предвид, ако броят на гласовете, получени за кандидата, **възлиза най-малко на 15% от действителните гласове, подадени за съответната кандидатска листа.**

(6) Подреждането на кандидатите по ал. 5 се определя според броя на преференциалните гласове, получени от всеки кандидат, като се започне с най-високия брой преференциални гласове. Когато двама или повече кандидати са получили еднакъв брой предпочитания (преференции), решаващо значение има редът, по който те са подредени в кандидатската листа.

(7) В рамките на мандатите, получени от партиите или коалициите, с предимство се включват кандидатите с преференциални гласове по ал. 5. Когато броят на мандатите, получен от съответната партия или коалиция, е по-голям или равен на броя на кандидатите с преференциални гласове по ал. 5, окончателното подреждане на кандидатите в листата се извършва в обратен ред - като кандидатите, получили мандат на основание преференциални гласове, изместват съответния брой кандидати от първоначалното подреждане на листата.

(8) Правилото на ал. 7, изречение второ, не се прилага за кандидати, получили преференциални гласове и заемащи по-предни позиции в кандидатската листа. В този случай те заемат мястото, което имат в кандидатската листа.

(9) Когато мандатите, спечелени от партии и коалиции не могат да бъдат разпределени въз основа на преференциални гласове, кандидатите се подреждат в реда, в който те са

поставени в кандидатската листа.

Чл. 250. (1) Централната избирателна комисия обявява резултатите от гласуването, както следва:

1. получените гласове и разпределението на мандатите между партиите и коалициите - не по-късно от **4 дни** след изборния ден - при избори за избори за народни представители;

2. получените гласове и разпределението на мандатите между партиите и коалициите - не по-късно от **три дни** след изборния ден – при избори за членове на Европейския парламент от Република България;

3. имената на избраните народни представители - не по-късно от седем дни след изборния ден.

4. имената на избраните членове на Европейския парламент от Република България - не по-късно от 5 дни след изборния ден.

(2) Резултатите от гласуването при избори за членове на Европейския парламент от Република България се обявяват след обявяването на приключването на изборния ден във всички държави - членки на Европейския съюз, в рамките на изборния период, определен от Съвета на Европейския съюз.

Чл. 251. След отчитането и официалното обявяване на изборните резултати председателят на Народното събрание уведомява председателя на Европейския парламент за избраните членове на Европейския парламент от Република България.

Вариант I:

Чл. 252. При избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България Централната избирателна комисия създава база данни чрез компютърна обработка на протоколите на секционните

избирателни комисии от страната и протокол-грамите **извън страната.**

Вариант II:

Чл. 252. (1) При избори за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България Централната избирателна комисия създава база данни чрез компютърна обработка на протоколите на секционните избирателни комисии от страната, сканираните екземпляри от протоколите и протокол-грамите на секционните избирателни комисии извън страната.

(2) В Централната избирателна комисия се извършва повторно въвеждане на данните от протоколите на секционните избирателни комисии по ал.1. Извършва се компютърно сравняване на данните от протоколите на секционните избирателни комисии, въведени в районните избирателни комисии и Централната избирателна комисия и се разпечатват различията.

(3) Извършва се въвеждане и повторно въвеждане на постъпилите протокол-грами с резултатите от гласуването извън страната. Получените гласове за отделните кандидатски листи и преференциалните гласове за кандидатите от всяка листа се прибавят към получените гласове за съответната листа и преференциални гласове за отделни кандидати от страната.

(4) При наличие на разлики, както и при установяване на очевидни фактически грешки, Централната избирателна комисия се произнася с решение за окончателните числови данни по всеки от случаите и актуализира базата данни.

(5) Резултатите от изборите се определят според актуализираната база данни.

(6) Когато разликите или грешките по ал. 4 са от естество да променят изборния резултат, Централната избирателна комисия съобщава за тях на заинтересуваните кандидати, партии и коалиции.

(7) Бюлетинът на Централната изборителна комисия се публикува според актуализираната база данни.

(8) Актуализираната база данни на Централната изборителна комисия на технически носител се предоставя на президента на републиката, **на председателя на Народното събрание**, на Министерския съвет, на партиите, коалициите и инициативните комитети, участвали в изборите, на социологически агенции, на библиотеки, на университети, на Българската академия на науките и на други организации.

(9) Базата данни по **ал. 8** не може да се променя и разпространява без разрешение на Централната изборителна комисия.

Глава дванадесета **ОСПОРВАНЕ НА ИЗБОРНИТЕ РЕЗУЛТАТИ**

Раздел I

Оспорване на изборните резултати от изборите за народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България

Чл. 253. Споровете относно законността на избора на народни представители, президент и вицепрезидент на републиката и за членове на Европейския парламент от Република България се решават от Конституционния съд.

Вариант I:

Чл. 254. (1) Кандидатите за народни представители и за членове на Европейския парламент от Република България и централните ръководства на партиите и коалициите, участвали в изборите, могат да оспорят законността на изборите за народни представители или избора на народен

представител пред органите по чл. 150 ал. 1 от Конституцията на Република България в срок **до 7 дни** от обявяването на решението с изборните резултати от Централната избирателна комисия. /Чл.112 от ЗИИП и чл.118 от ЗИЧЕП/

(2) Органите по чл. 150 ал. 1 от Конституцията на Република България могат да сезират Конституционния съд с мотивирано искане да се произнесе по законността на изборите за народни представители или на избора на народен представител в срок **до 15 дни** от обявяването на решението с изборните резултати от Централната избирателна комисия.

Втори вариант II:

Чл. 254. (1) Кандидатите за народни представители и членове на Европейския парламент от Република България и централните ръководства на партиите и коалициите, участвали в изборите, могат да оспорят законността на изборите за народни представители или законността на избора на народен представител пред главния прокурор и пред Върховния административен съд в срок **до 7 дни** от обявяването на решението с изборните резултати от Централната избирателна комисия.

(2) Главният прокурор и Върховният административен съд могат да сезират Конституционния съд с мотивирано искане да се произнесе по законността на изборите за народни представители или законността на избора на народен представител в срок **до 15 дни** от обявяването на решението с изборните резултати от Централната избирателна комисия.

(3) Искането се разглежда при условията и по реда на Закона за Конституционния съд и правилника за организацията и дейността му.

(4) Решението за незаконност на изборите за народни представители или на избора на народен представител се изпраща на Народното събрание, Централната избирателна

комисия и на заинтересованите лица.

(5) При обявяване на незаконност на изборите за народни представители се насрочва нов избор за Народно събрание в срок от месеца.

(6) При обявяване на незаконност на избора на народен представител Централната избирателна комисия, в съответствие с методиката за определяне на изборните резултати и разпределение на мандатите, с решение обявява действителния резултат и избраните народни представители.

Вариант I:

Чл. 255. (1) Кандидатите за президент и вицепрезидент на републиката и централните ръководства на партията и коалициите, участвали в изборите, могат да оспорят законността на избора на президент и вицепрезидент пред органите по чл. 150, ал. 1 от Конституцията на Република България в срок до 7 дни от обявяването на решението с изборните резултати от Централната избирателна комисия

(2) Органите по чл. 150 ал. 1 от Конституцията на Република България могат да сезират Конституционния съд с мотивирано искане да се произнесе по законността на избора на президент и вицепрезидент на републиката в срок до 15 дни от обявяване на решението с изборния резултат от Централната избирателна комисия.

Втори вариант II:

Чл. 255. (1) Кандидатите за президент и вицепрезидент на републиката и централните ръководства на партиите и коалициите, участвали в изборите, могат да оспорят законността на избора на президент и вицепрезидент на републиката пред Главния прокурор и пред Върховния административен съд в срок от 7 дни от обявяването на решението с изборните резултати от Централната избирателна

комисия.

(2) Главният прокурор и Върховният административен съд могат да сезират Конституционния съд с мотивирано искане да се произнесе по законността на избора на президент и вицепрезидент на републиката в срок до 15 дни от обявяване на решението с изборните резултати от Централната изборителна комисия.

(3) Искането се разглежда при условията и по реда на Закона за Конституционния съд и правилника за организацията и дейността му.

(4) Конституционният съд разглежда искането и се произнася в срок до един месец от обявяване на изборните резултати.

(5) Решението за незаконност на избора на президент и вицепрезидент на републиката се изпраща на Народното събрание, Централната изборителна комисия и заинтересованите лица.

(6) При обявяване на незаконност на избора на президент и вицепрезидент на републиката се насрочва нов избор в срок от месеца.

Чл. 256. Жалбата не спира изпълнението на решението на Централната изборителна комисия.

Раздел II

Оспорване на изборните резултати от местните избори

Чл. 257. (1) Всеки кандидат за съветник или кмет и централните ръководства на партиите и коалициите, участвали в местните избори могат да оспорват решението на общинската изборителна комисия за определяне на изборните резултати пред съответния административен съд в срок до 7 дни от обявяването им.

(2) Жалбата се подава чрез общинската изборителна комисия в два екземпляра. Жалбата трябва да е написана на

български език и да съдържа имената и адреса, телефон, факс или електронен адрес.

(3) Общинската изборителна комисия изпраца жалбата на съответния административен съд в срок до **три дни** от получаването ѝ, заедно с оспорваното решение.

(4) Жалбата не спира изпълнението на решението, освен ако съдът постанови друго.

(5) Съдът насрочва открито заседание в 7-дневен срок от постъпването на жалбата.

(6) Сроковете за призоваване по Административно процесуалния кодекс не се прилагат.

(7) По делото се призовават заинтересованите кандидати, партии и коалиции и общинската изборителна комисия. Призоваването става по посочения адрес и по телефон, факс или електронен адрес. Ако жалбоподателят не бъде открит на посочения адрес и по телефон, факс или електронен адрес делото се разглежда в негово отсъствие.

(8) Съдът се произнася по законосъобразността на решението на общинската изборителна комисия в 14-дневен срок от подаване на жалбата.

(9) Решението на съда по ал. 7 може да бъде оспорено с касационна жалба в срок до **7 дни** от обявяването му.

(10) Върховния административен съд се произнася по жалбата в срок до **14 дни** от постъпването ѝ в съда.

(11) Съдът може да потвърди решението на общинската изборителна комисия или да обяви избора за недействителен.

(12) Производството пред административните съдилища и Върховния административен съд приключва в срок до три месеца от подаването на жалбата.

Чл. 258. Влезлите в сила решения на административните съдилища и Върховния административен съд не подлежат на отмяна.

Чл. 259. Когато съдът е спрял изпълнението на решението или е обявил изборния резултат за недействителен,

кметът, чийто срок на пълномощия е изтекъл, когато не е бил регистриран като кандидат, а в останалите случаи – временно изпълняващия длъжността кмет, продължават да изпълняват функциите си до полагане на клетва от новоизбрания кмет.

Чл. 260. (1) Когато съдът е обявил изборния резултат за недействителен по отношение на кмет се произвежда нов избор.

(2) Когато съдът е обявил изборния резултат за недействителен по отношение на кандидат за общински съветник, издигнат от партия или коалиция, мястото му се заема от следващия в листата кандидат. Когато в листата няма повече кандидати, мястото остава незаето до края на мандата.

(3) Когато съдът е обявил изборния резултат за недействителен по отношение на независим кандидат за общински съветник, мястото остава незаето до края на мандата.

Глава тринадесета

ПРЕДСРОЧНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПЪЛНОМОЩИЯ

Чл. 261. Пълномощията на народен представител се прекратяват предсрочно при условията на чл. 72 от Конституцията на Република България.

Чл. 262. (1) При предсрочно прекратяване на пълномощията на народен представител Централната избирателна комисия обявява за народен представител следващия в съответната листа кандидат.

(2) В случаите, когато народен представител, избран с кандидатска листа на партия или коалиция, бъде избран за министър, той се замества от следващия в листата кандидат за времето, през което изпълнява функциите на министър.

(3) Когато в листата няма повече кандидати, мястото

остава незаето до края на пълномощията на Народното събрание.

(4) При предсрочно прекратяване на пълномощията на народен представител, избран като независим кандидат, мястото му остава незаето до края на пълномощията на Народното събрание.

Чл. 263. Пълномощията на президента и на вицепрезидента се прекратяват предсрочно при условията на чл. 97 от Конституцията на Република България.

Чл. 264. Пълномощията на член на Европейския парламент от Република България се прекратяват предсрочно при подаване на оставка пред Европейския парламент, при смърт и при несъвместимост по чл. 121.

Чл. 265. (1) При предсрочно прекратяване на пълномощията на член на Европейския парламент от Република България, избран от листата на партия или коалиция, Централната избирателна комисия обявява за представител следващия в листата кандидат.

(2) Когато в листата няма повече кандидати, мястото остава незаето до края на мандата на Европейския парламент.

(3) Когато има кандидат, получил преференциални гласове подадени за отделните кандидати най-малко **15%** от действителните гласове, подадени за съответната кандидатска листа, но не е обявен за избран, в случаите по ал. 1 той заема мястото на члена на Европейския парламент от Република България, чиито пълномощия са прекратени.

(4) При предсрочно прекратяване на пълномощията на член на Европейския парламент от Република България, избран като независим кандидат, мястото му се заема от партията или коалицията, представена в Европейския парламент с най-голям неоползотворен остатък. При

еднакви остатъци мястото се заема след жребий.

Чл. 266. Пълномощията на общински съветник се прекратяват предсрочно при условията на чл. 30, ал. 4 от Закона за местното самоуправление и местната администрация.

Чл. 267. (1) Когато пълномощията на общински съветник са предсрочно прекратени, общинската изборителна комисия обявява за съветник следващия в съответната листа кандидат.

(2) Когато броят на кандидатите е изчерпан, мястото остава незаето до края на мандата.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и 2 се прилагат и в случаите, когато пълномощията на общинския съвет са прекратени предсрочно, когато до края на мандата остават по-малко от една година.

(4) При предсрочно прекратяване на пълномощията на общински съветник, избран като независим кандидат, мястото му остава незаето до края на пълномощията на общинския съвет.

Чл. 268. Пълномощията на кметовете се прекратяват предсрочно при условията на чл. 42 от Закона за местното самоуправление и местната администрация.

Чл. 269. (1) Когато пълномощията на кмет са прекратени предсрочно, президентът на Република България по предложение на Централната изборителна комисия за местни избори насрочва частичен избор в срок **40 дни**.

(2) В случаите по ал. 1, когато до края на мандата остават по-малко от една година, частични избори не се произвеждат.

Глава четирнадесета

ЧАСТИЧНИ И НОВИ ИЗБОРИ

Раздел I

Частични избори

Насрочване на частичен избор

Чл. 270. (1) При предсрочно прекратяване на пълномощията на кмет се насрочва частичен избор.

(2) В срок до **7 дни** от предсрочното прекратяване на пълномощията на кмет, общинската избирателна комисия взема решение, с което уведомява Централната избирателна комисия за това обстоятелство.

(3) Решението на общинската избирателна комисия се изпраща на Централната избирателна комисия в срок до **три дни** от приемането му, заедно с документа, установяващ основанието за прекратяване на пълномощията на кмет.

(4) В срок до **7/10 дни** от получаване на решението на общинската избирателна комисия Централната избирателна комисия предлага на президента на републиката да насрочи частичния избор.

(5) Президентът на републиката, в срок до **14 дни**, насрочва частичния избор за кмет най-късно **40 дни** преди изборния ден.

(6) В случаите по ал. 1, когато до края на мандата остава по-малко от една година частичен избор не се произвежда.

Произвеждане на частичен избор

Чл. 271. Частичният избор се произвежда по общия ред при спазване разпоредбите на този кодекс със следните изключения:

1. частичният избор се насрочва не по-късно от **40/45 дни**

преди изборния ден;

2. извършената в Централната избирателна комисия регистрация на партии и коалиции за участие в общите местни избори запазва действието си; за да могат да участват в частичния избор партиите и коалициите подават заявление до Централната избирателна комисия не по-късно от **35 дни** преди изборния ден; към заявлението, се прилага удостоверение от Сметната палата по чл. 93, ал. 3, т. 6 и удостоверение за актуално правно състояние на партията или партиите от коалицията от Софийски градски съд по чл. 93, ал. 3, т. 2; когато една или повече партии излязат от коалицията, тя запазва регистрацията си, ако в нея са останали поне две партии; партиите излезли от коалицията, ако искат да участват в изборите следва да се регистрират отново в срок от **35 дни** преди изборния ден за участие в частични избори пред Централната избирателна комисия по реда на т. 4;

3. партиите и коалициите, променили оправомощените да ги представляват лица или регистрирали други промени в устава си или решението за създаване на коалицията, имащи отношение към изборите, уведомяват за тези промени Централната избирателна комисия и представят предвидените в чл. 93-95 документи в срока по т. 2;

4. нерегистрираните за участие в общите местни избори партии се регистрират в Централната избирателна комисия не по-късно от 40 дни преди изборния ден, а коалициите се регистрират не по-късно от 35 дни преди изборния ден; към заявлението се прилагат документите по чл. 93-95;

5. партиите и коалициите, които ще участват в частичния избор се регистрират в общинската избирателна комисия не по-късно от **30 дни** преди изборния ден;

6. кандидатите се регистрират в общинската избирателна комисия не по-късно от **25 дни** преди изборния ден и се обявяват не по-късно от **20/22 дни** преди изборния ден;

7. избирателните секции се образуват не по-късно от **25/30 дни** преди изборния ден;

8. избирателните списъци се обявяват не по-късно от **20** дни преди изборния ден;

9. общинската избирателна комисия назначава секционните комисии не по-късно от **25 дни** преди изборния ден по предложение на кмета на общината, направено след консултации с парламентарно представените политически сили проведени не по-късно от **28 дни** преди изборния ден;

10. разходите по организационно-техническата подготовка на частичния избор са за сметка на общинския бюджет.

11. възнагражденията на членовете на общинската избирателна комисия и за членовете на секционните избирателни комисии за произвеждането на частичния избор се определят с отделно решение на Централната избирателна комисия.

Раздел II

Нови избори

Насрочване на нови избори

Чл. 272. Нови избори се произвеждат:

1. когато при произвеждане на избори за кмет на втори тур няма избран кмет;

2. при създаване на нова община, кметство или район;

3. когато изборът за съветници и/или кметове е обявен за недействителен;

4. когато в общините или кметствата след извършване на административно-териториални промени от съответен вид се стигне до намаляване на тяхната територия под 50 на сто или на населението им над 30 на сто спрямо първоначалната им територия и население, в тях се произвежда нов избор за общински съветници и кметове по чл. 274.

Чл. 273. (1) В 14-дневен срок от узнаване на обстоятелствата по чл. 3 Централната избирателна комисия предлага на президента на републиката да насрочи нов избор.

(2) Президентът на републиката в срок от 14 дни насрочва нов избор за общински съветници или кметове най-късно **60 дни** преди изборния ден.

Чл. 274. (1) При създаване на нови общини или кметства се произвежда нов избор за общински съветници и кметове в тримесечен срок от обнародването в “Държавен вестник” на решението за създаване на нова община или кметство.

(2) Общините или кметствата от чиято територия се отделят новите административно-териториални единици запазват своето съществуване. В тях не се произвеждат нови избори за местни органи на власт до края на текущия мандат.

(3) Когато се стигне до намаляване на територията на общината или кметството вследствие на извършените административно-териториални промени с над 50 на сто или населението им се намали с над 30 на сто, в тях се произвеждат нови избори за местни органи на власт в срока по ал. 1.

(4) Право да гласуват имат избирателите, които отговарят на изискванията на чл. 3, ал. 4 и 5 и имат постоянен или настоящ адрес на територията на новосъздадената община или кметство към дата 10 (12) месеца преди датата на произвеждане на изборите.

Чл. 275. Новият избор се произвежда по общия ред при спазване разпоредбите на този кодекс.

Чл. 276. (1) Извършената в Централната избирателна комисия регистрация на партии и коалиции за участие в общите местни избори запазва действието си.

(2) За да могат да участват в новия избор партиите и коалициите подават заявление до Централната избирателна комисия не по-късно от дни преди изборния ден. Към заявлението се прилага удостоверение от сметната палата по чл. ... от този кодекс и удостоверение за актуалното състояние

на партията или партиите от коалицията от Софийски градски съд.

(3) Партиите или коалициите, променили оправомощените да ги представляват лица, или осъществили други промени в устава си или решението за създаване на коалицията, имащи отношение към изборите, уведомяват за това Централната изборителна комисия писмено, и представят предвидените в този кодекс документи в срока за регистрация на партиите и коалициите, предвиден в чл. от кодекса.

(4) Нерегистрираните за участие в общите местни избори партии и коалиции се регистрират в Централната изборителна комисия в сроковете и при условията и реда за регистрацията за участие в общи местни избори.

Чл. 277. Възнагражденията на членовете на общинската изборителна комисия и на членовете на секционните изборителни комисии се определят с отделно решение на Централната изборителна комисия.

Чл. 278. Разходите по организационно-техническата подготовка на новия избор са за сметка на държавния бюджет.

Глава петнадесета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 279. (1) Който наруши разпоредба на този закон, се наказва с глоба от **500 до 5000 лв.**

(2) Когато нарушението е извършено от длъжностно лице, се налага глоба от **1000 до 10 000 лв.**

(3) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от **500 до 10 000 лв.**

Чл. 280. Кмет на община, който не изпълни задължение

по чл. 56, ал. 2, чл. 62, ал. 2 или чл. 69, ал. 3, се наказва с глоба **ОТ.....**

Чл. 281. Длъжностно лице, което не изпълни задължение по чл. 45, ал. 6, чл. 56, ал. 3, чл. 62, ал. 4 или чл. 69, ал. 4, се наказва с глоба **ОТ.....ЛВ.**

Чл. 282. Длъжностно лице, което не изпрати сканиран екземпляр от протокола на секционната изборителна комисия по чл. 38, ал. 1, т. 5, се наказва с глоба **ОТЛВ.**

Чл. 283. При неизпълнение на задължението по чл. 149, ал. 7 на лицата, които представляват партията или коалицията или на членовете на инициативния комитет, се налага глоба **ОТЛВ.**

Чл. 284. При нарушение на изискванията за набиране на средства по чл. 149, ал. 1-6 на лицата, които представляват партията или коалицията или на членовете на инициативния комитет, се налага глоба **ОТЛВ.**

Чл. 285. За нарушение на разпоредбата на чл. 150 на лицата, които представляват партията или коалицията или на членовете на инициативния комитет, се налага глоба **ОТЛВ.**

Чл. 286. При непредставяне в срок на банковите сметки по обслужването на предизборната кампания на лицата, които представляват партията или коалицията или на членовете на инициативния комитет, се налага глоба **ОТЛВ.**

Чл. 287. При непредставяне на финансов отчет по чл. 153, ал. 1 на лицата, които представляват партията или

коалицията или на членовете на инициативния комитет, се налага глоба отлв.

Чл. 288. Който наруши разпоредбата на чл. 169, се наказва с глоба отлв.

Чл. 289. Член на изборителна комисия, който откаже да подпише протокола на комисията, се наказва с глоба от **10 000 лв.**

Чл. 290. (1) Актове за установяване на нарушенията по чл. 279, 280, 281, 282, 287, 288 и 289 се съставят от председателите на Централната изборителна комисия и на районните изборителни или общинските изборителни комисии по решение на съответната комисия в срок до три дни от получаване на сигнала или жалбата за нарушението.

(2) Наказателните постановления се издават от областните управители по местоизвършване на нарушението в срок до три от получаване на преписката. Ако актът е срещу областния управител, наказателното постановление се издава от

Чл. 291. (1) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 283-286 се съставят от длъжностните лица, оправомощени от председателя на Сметната палата.

(2) Наказателните постановления се издават от председателя на Сметната палата.

Чл. 292. Установяването на нарушенията, съставянето на актовете, издаването и обжалването на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този кодекс:

1. „Живял последните пет години в страната“ е български гражданин, който фактически и трайно е пребивавал на територията на страната през повече от половината за всяка от петте години, предхождащи датата на избора.

За живеене в страната се приема и престоят в чужбина за времето, в което български гражданин е изпратен там от българската държава.

2. "Живял най-малко през последните три месеца в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз" е:

а) български гражданин, който има адресна регистрация по постоянен и настоящ адрес на територията на Република България или адрес на пребиваване в друга държава - членка на Европейския съюз;

б) гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който има адрес на пребиваване на територията на Република България или на друга държава - членка на Европейския съюз,

в) най-малко 60 дни от последните три месеца към датата на произвеждане на изборите.

За живеене в страната се приема и престоят извън Република България за времето, в което български гражданин е изпратен там от българската държава.

3. "Живял най-малко през последните две години в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз" е:

а) български гражданин, който има адресна регистрация по постоянен и настоящ адрес на територията на Република България или адрес на пребиваване в друга държава - членка на Европейския съюз;

б) гражданин на държава - членка на Европейския съюз, който има адрес на пребиваване на територията на Република България или на друга държава - членка на Европейския съюз,

най-малко една година и четири месеца към датата на произвеждане на изборите.

За живеене в страната се приема и престоят извън Република България за времето, в което български гражданин е изпратен там от българската държава.

4. „Живял най-малко през последните **10 (12)** месеца в съответното населено място” е:

а) български гражданин, който има адресна регистрация по постоянен и настоящ адрес на територията на съответната община или кметство, включително и който има постоянен и настоящ адрес в различни общини или кметства на територията на Република България;

б) гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, който има адрес на пребиваване на територията на съответната община или кметство,

към дата **10 (12)** месеца преди датата на произвеждане на изборите, като променилите адресната си регистрация след тази дата имат право да гласуват по предишната си адресна регистрация, където са включени в избирателните списъци.

5. "Адрес на пребиваване" е адресът, на който лицето е регистрирано при престоя си в Република България или в друга държава - членка на Европейския съюз.

6. "Статут на продължително и постоянно пребиваване" е статут, придобит при условията и по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства.

7. "Документ за самоличност" е:

а) лична карта;

б) личен (зелен) паспорт само за граждани, ползващи се от разпоредбата на § 9а от преходните и заключителните

разпоредби на Закона за българските лични документи;

в) паспорт (задграничен) на гражданин, намиращ се в деня на изборите извън Република България;

г) моряшки паспорт на гражданин, намиращ се в деня на изборите на плавателен съд под българско знаме;

д) военна карта на кадрови военнослужещ, намиращ се в деня на изборите извън Република България.

8. "Коалиция" е предизборна коалиция на политически партии.

9. „Местна коалиция” е предизборна коалиция за участие в избори за общински съветници или кметове в съответната община, образувана от регистрирани в Централната изборителна комисия партии или коалиции.

10. „Парламентарно представени” са партиите и коалициите, които са участвали на последните избори за народни представители и имат парламентарна група в Народното събрание.

11. „Видно място” е място на територията на изборителната секция, извън общинската администрация, което е общодостъпно и е защитено от атмосферни влияния и посегателства с цел физическото им запазване.

12. „Служебно заети” са кандидатите, техните застъпници и наблюдателите.

13. "Преференциално гласуване" е гласуване, при което изборителят може да изрази своето предпочитание (преференция) относно реда на подреждане на кандидатите от кандидатската листа, за която гласува.

14. "Национална изборителна квота" е частното от

деленето на общия брой на действителните гласове на национално ниво на броя на членовете на Европейския парламент от Република България; когато частното не е цяло число, националната избирателна квота е най-близкото до това частно по-голямо цяло число.

15. "Районна избирателна квота" е частното от деленето на общия брой на действителните гласове, подадени в многомандатния изборен район, на броя на определените за този район мандати; когато частното не е цяло число, районната избирателна квота е най-близкото до това частно по-голямо цяло число.

16. „Общинска избирателна квота” е частното от деленето на общия брой на действителните гласове, подадени за общински съветници в общината, на броя на членовете на общинския съвет; когато частно не е цяло число, общинската избирателна квота е най-близкото по-голямо цяло число.

17. "Наблюдатели" са:

а) представители на чуждестранни парламенти, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на чуждестранни партии и движения, както и лица, посочени от партии и коалиции, участващи в изборите, и поканени чрез Министерството на външните работи;

б) упълномощени членове на български неправителствени организации.

18. “Заинтересовани участници в изборите” са кандидатите, чийто избор се оспорва и издигналата ги партия, коалиция или инициативен комитет.

19. „Медийна услуга” е периодичното създаване и разпространение на информация и съдържание, предназначени за значителна част от публиката и с ясно

въздействие върху нея, независимо от средствата и технологията, използвани за предаването им. Медийни услуги са:

а) печатните медии (вестници, периодични издания);

б) медии, разпространявани от електронни съобщителни мрежи – електронни медии (радио, телевизия и линейни аудио-визуални медийни услуги); онлайн новинарски услуги (като онлайн издания на вестници и списания, информационни бюлетини или уебсайтове с подобно съдържание); нелинейни аудио-визуални медийни услуги (като телевизия по поръчка).

Не са медийни услуги частните уебсайтове, социалните мрежи и блоговете.

20. „Доставчик на медийна услуга” е физическо лице - едноличен търговец, или юридическо лице, което носи редакционна отговорност за избора на съдържанието на медийната услуга и определя начина, по който тя е организирана. Редакционна отговорност е упражняването на ефективен контрол върху съдържанието, програмните схеми и каталога на предоставяните услуги. Редакционната отговорност изключва немодерираните форуми и платформи за създадено от потребителите съдържание.

21. „Електронни медии» са радиото, телевизията и други линейни аудио-визуални услуги, разпространявани от електронни съобщителни мрежи

§ 2. Разпоредбите на Закона за обществените поръчки за сроковете на процедурите не се прилагат при възлагането на конкурс за компютърната обработка на данните от гласуването и издаването на бюлетин с резултатите от изборите, както и по отношение на изработването и отпечатването на изборните книжа и материали.

§ 3. При произвеждане на всички видове избори разпоредбата на чл. 76, ал. 3 от Закона за Министерството на вътрешните работи не се прилага.

§ 4. При произвеждане на два или повече вида избори по едно и също време се прилагат разпоредбите на този кодекс, със следните изключения:

1. при произвеждане едновременно на избори за народни представители или за президент и вицепрезидент на републиката или за членове на Европейския парламент от Република България се назначава една обща районна изборителна комисия за всеки район.

2. при произвеждане на избори за общински съветници и кметове едновременно с избори за президент и вицепрезидент на републиката или за членове на Европейския парламент от Република България органите по чл. 30 осъществяват функциите на органи по чл. 27.

3. партиите и коалиции, регистрирани за участие и в изборите за народни представители или за президент и вицепрезидент на републиката или за членове на Европейския парламент от Република България, получават един и същи номер на бюлетините си, ако са регистрирани по еднакъв начин пред Централната изборителна комисия; жребий за определяне на номерата се тегли само веднъж.

5. бюлетините за отделните видове избори на обратната страна (на гърба) са с различен цвят на полиграфическата защита, определен от Централната изборителна комисия.

6. бюлетините за съответните видове избори се пускат в отделни изборителни кутии.

7. разпоредбите относно застъпниците се прилагат:

а) по чл. 102, ал. 2 за всеки отделен вид избори;

б) по чл. 184 и за двата вида избори.

§ 5. (1) Членовете на Европейския парламент от Република България при изпълнение на правомощията си имат право на достъп до държавните и общинските органи и организации.

(2) Държавните и общинските органи и техните администрации са длъжни да оказват съдействие на членовете на Европейския парламент от Република България и да им предоставят при поискване сведения и документи във връзка с изпълнение на правомощията им.

(3) Членовете на Европейския парламент от Република България декларират своето имущество, доходи и разходи в страната и извън страната по реда на Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности.

§ 6. Този закон въвежда изискванията на:

1. Директива 93/109/ЕО на Съвета от 6 декември 1993 г. за определяне на условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в избори за Европейски парламент от граждани на Съюза, пребиваващи в държава-членка, на която не са граждани.

2. Директива 94/80/ЕО на Съвета от 19 декември 1994 г. за определяне на условията и реда за упражняване на правото да избират и да бъдат избирани в общински избори от гражданите на Съюза, пребиваващи в държава-членка, на която не са граждани.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 7. Този кодекс отменя:

1. Закона за избиране на народни представители ((обн.,

ДВ, бр. 37 от 2001 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 2001 г. - бр. 44 от 2001 г.; изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 28, 32 и 38 от 2005 г., бр. 24, 30, 63 и 95 от 2006 г., бр. 57 от 2007 г., бр. 31 от 2009, Решение № 1 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 36 от 2009 г. и бр. 82 от 2009 г.).

2. Закона за избиране на президент и вицепрезидент на републиката (обн, ДВ, бр. 82 от 1991 г.; изм., бр. 98 от 1991 г., бр. 44 от 1996 г., бр. 59 от 1998 г., бр. 24, 80 и 90 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 28 от 2005 г., бр. 24, 63 и 95 от 2006 г. и бр. 85 от 2007 г.).

3. Закона за избиране на членове на Европейския парламент от Република България (обн., ДВ, бр. 20 от 2007 г.; изм., бр. 19 от 2008 г., бр. 25, 31, 47 и 82 от 2009 г.).

4. Закона за местните избори (обн. ДВ, бр. 66 от 1995г., попр., бр. 68 от 1995г., изм., бр. 85 от 1995г., бр. 33 от 1996 г., бр. 22 от 1997г., бр. 11 и 59 от 1998 г., бр. 69 и 85 от 1999г., бр. 29 от 2000 г., бр. 24 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 69 и 93 от 2003 г., бр. 28 от 2005 г., бр. 17, бр. 24, 30, 69 и 95 от 2006 г., бр. 49, 63 и 78 от 2007 г. и бр. 82 от 2009 г.).

§ 8. (1) Изборите за президент и вицепрезидент на републиката и изборите за общински съветници и кметове през 2011 г. се произвеждат на една и съща дата.

(2) Изборите по ал. 1 се насрочват не по-късно от 90 дни преди изборния ден.

(3) При произвеждане на изборите по ал. 1 гласуването по електронен път е експериментално и се извършва при условията, по реда и в обхвата, определен от Централната избирателна комисия.

§ 9. (1) Всрок от влизането в сила на този кодекс президентът на републиката назначава членовете на Централната избирателна комисия след консултации и по предложение на парламентарно представените партии и коалиции и на партиите и коалициите, които имат членове на

Европейския парламент, но не са парламентарно представени.

(2) До назначаването на членовете на Централната изборителна комисия досегашните членове на Централната изборителна комисия по Закона за изборане на народни представители, на Централната изборителна комисия по Закона за изборане на президент и вицепрезидент на републиката, на Централната изборителна комисия по Закона за изборане на членове на Европейския парламент от Република България и на Централната изборителна комисия за местни избори продължават да осъществяват правомощията си.

§ 10. При предсрочно прекратяване на пълномощията на мажоритарно избран народен представител от четиридесет и първото Народно събрание, издигнат в едномандатен изборен район от партия или коалиция, Централната изборителна комисия обявява за народен представител следващия в листата на същата партия или коалиция кандидат от съответния многомандатен изборен район.

§ 11. Централната изборителна комисия в срок до три месеца от назначаването ѝ приема и обнародва в "Държавен вестник" методика за определяне на резултатите от гласуването.

§ 12. Избори за кметове на кметства се произвеждат само в тези кметства, които към датата на обнародване на указа на президента за насрочване на избори за общински съветници и кметове през 2011 г. отговарят на изискванията на чл. 16, т. 1 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България.

§ 13. Кметовете на райони, избрани по реда на отменения Закон за местните избори (обн. ДВ, бр. 66 от 1995г., попр., бр. 68 от 1995г., изм., бр. 85 от 1995г., бр. 33 от 1996 г., бр. 22 от 1997г., бр. 11 и 59 от 1998 г., бр. 69 и 85 от

1999г., бр. 29 от 2000 г., бр. 24 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 69 и 93 от 2003 г., бр. 28 от 2005 г., бр. 17, бр. 24, 30, 69 и 95 от 2006 г., бр. 49, 63 и 78 от 2007 г. и бр. 82 от 2009 г.) продължават да осъществяват правомощията си до избирането на кметове на райони от новоизбрания общински съвет.

§ 14. В Закона за административно-териториалното устройство на Република България (обн., ДВ, бр. 63 от 1995 г.; Решение № 8 от 1996 г. на Конституционния съд на РБ - бр. 51 от 1996 г.; изм., бр. 27, 33 и 154 от 1998 г., бр. 10 и 69 от 1999 г., бр. 57 от 2000 г., бр. 67 и 80 от 2003 г., бр. 46 от 2005 г., бр. 63 от 2007 г. и бр. 36 от 2008 г.) в чл. 16, т. 1 думите **“150 души” се заменят с “.... души”**.

§ 15. В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г., изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, бр. 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и бр. 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 30:

а), ал. 4 се създава т. 12:

„12. при установяване на неизбираемост.”;

б) в ал. 6 думите „чл. 104 от Закона за местните избори” се заменят с „чл..... от Изборния кодекс”.

2. В чл. 38:

а) в ал. 2 думите “райони и” се заличават;

б) в ал. 5 думите “за кмет на район” се заличават.

3. Създава се нов чл. 39а:

„Чл. 39а. (1) Кметовете на райони в Столичната община и в градовете с районно деление се избират с тайно гласуване от общинския съвет по предложение на кмета на общината за срока на пълномощията на общинския съвет.

(2) Заседанието за избиране на кметовете на райони се провежда в 14-дневен срок след първото заседание на новоизбрания общински съвет.

(3) Избран е кандидатът, за който са гласували повече от половината от общия брой на общинските съветници. Ако някой от кандидатите не бъде избран, председателят на общинския съвет свиква ново заседание в 14-дневен срок.

(4) Кметът на общината може да направи ново предложение не по-късно от 7 дни преди заседанието. Новото предложение може да бъде и за кандидат, който не е бил избран на първото заседание. Избран е кандидатът, за който са гласували повече от половината от присъстващите съветници.

(5) Когато и на второто заседание някой от кандидатите, предложени от кмета на общината, отново не бъде избран или кметът не е направил предложение в срока по ал. 4, кмет на съответния район се избира по предложение на общински съветник, направено по време на заседанието.

(6) В случаите по ал. 5 изборът се произвежда на същото или на следващи заседания на общинския съвет, ако отново някой от кандидатите, предложен от общински съветник, не бъде избран. Нови предложения за кандидати за кмет на район могат да се правят от общински съветник в срока по ал. 4. Избран е кандидатът, за който са гласували повече от половината от присъстващите съветници.

(7) Кметовете на райони полагат клетвата по чл. 32, ал. 1 на заседанието на общинския съвет, на което са избрани.”

4. В чл. 42:

а) в ал. 1:

аа) в текста преди т. 1 след думата „кметовете” се добавя „на общини или кметства”;

бб) в т. 6 “района” се заличава;

вв) създава се т. 11:

„11. при установяване на неизбираемост.”;

б) в ал. 3:

аа) в изречение второ думата „правомощията” се заменя с „пълномощията”;

бб) в изречение трето думите „чл. 104 от Закона за местните избори” се заменят с „чл..... от Изборния кодекс”;

вв) в изречение четвърто думите „за местни избори” се заличават;

в) В ал. 4:

аа) в изречение първо думите след думите „на кмет” се добавя “на община или на кметство”, а след думите „длъжността кмет” се добавя “на общината, съответно временно изпълняващ длъжността кмет на кметството”.

бб) в изречение второ думите „или кмет на района” и думите „на общината, съответно на района” се заличават;

вв) в изречение трето думите „или кмет на района” се заличават;

г) в ал. 5:

аа) в изречение първо след думите „на кмет” се добавя “на община или на кмет на кметство”;

бб) в изречения второ “кмет на района” се заличават;

д) в ал. 6:

аа) в изречение първо думите “кмет на район” и “кмет на района” се заличават, а думите „местните избори” се заменят с „общински съветници или кметове”;

бб) в изречение второ думите “или кмет на района” се заличават;

е) в ал. 7 думите „кмет на район” се заличават, а думите „местните избори” се заменят с „общински съветник или кмет”;

ж) в ал. 8 думите “кмет на район” се заличават.

5. Създава се нов чл. 42а:

„Чл. 42а. (1) Пълномощията на кметовете на райони се прекратяват предсрочно:

1. при подаване на оставка до общинския съвет;

2. при извършване на административно-териториални промени, водещи до закриване на района;
3. при влизане в сила на присъда, с която е наложено наказание лишаване от свобода за престъпление от общ характер;
4. при смърт;
5. при неизпълнение на задължението по чл. 41, ал. 3;
6. при нарушаване на забраната по чл. 41, ал. 1;
7. по предложение на кмета на общината или на половината от общия брой на общинските съветници.
(2) Предсрочното прекратяване на пълномощията по ал. 1, т. 1 - 4 се обявява от председателя на общинския съвет на първото заседание на съвета след настъпването или узнаването на съответните обстоятелства, а по ал. 1, т. 5 - 7 - с решение на общинския съвет, прието с мнозинство:
1. по ал. 1, т. 5 и 6 - повече от половината от присъстващите общински съветници;
2. по ал. 1, т. 7 - повече от половината от общия брой на общинските съветници.
(3) Когато пълномощията на кмет на район са прекратени предсрочно, както и за срока след изтичане на мандата на общинския съвет, кметът на общината определя един от заместник-кметовете на района, който изпълнява длъжността до полагането на клетва от новоизбрания кмет на район. В едномесечен срок от предсрочното прекратяване на пълномощията на кмет на район общинският съвет избира нов кмет на района по реда на чл. 39а.”

§ 16. В Закона за политическите партии (обн., ДВ, бр. 28 от 2005 г.; изм., бр. 102 от 2005 г., бр. 17 и 73 от 2006 г., бр. 59 и 78 от 2007 г., бр. 6 от 2009 г. и бр. 54 от 2010 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 37, ал. 1 думата „три” се заменя с „две”.
2. Член 37а се отменя.

§ 17. В Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление (ДВ, бр. 44 от 2009 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 8, ал. 2 думите „прилагат съответно Законът за избиране на народни представители и Законът за местните избори” се заменят с „прилага Изборния кодекс”

2. В чл. 16, ал. 1 думите „съответно Законът за избиране на народни представители” се заменят с „Изборния кодекс”.

3. В § 2 от преходните и заключителните разпоредби думите „относно произвеждането на национален референдум се прилагат разпоредбите на Закона за избиране на народни представители, а по въпросите относно произвеждането на местен референдум - разпоредбите на Закона за местните избори” се заменят с „се прилагат разпоредбите на Изборния кодекс”.

§ 18. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 17 от 2006 г.; изм., бр. 30, 102 и 105 от 2006 г., бр. 11, 31, 41, 46, 57, 64 и 109 от 2007 г. и бр. 28, 43, 94 и 98 от 2008 г., бр. 27, 42, 74, 82 и 93 от 2009 г.) в чл. 212, ал. 1, т. 9 думите „чл. 52, ал. 1 - 3 от Закона за избиране на народни представители и чл. 47 от Закона за местните избори” се заменят с „чл. 105, ал. 1-3 от Изборния кодекс”.

§ 19. **Параграф 15, т. 3, 4 и 5 влиза в сила от деня, следващ датата на произвеждане на изборите за общински съветници и кметове през 2011 г.**

PAGE

PAGE 155

Чл. 1 ЗИНП; чл. 1 ЗИПВ; чл. 1 ЗИЧЕП; чл. 1 ЗМИ
Чл. 1 ЗИНП; чл. 1 ЗИЧЕП.
Чл. 2 и чл. 4 ЗИНП; чл. 3 и чл. 4, ал. 3 ЗИЧЕП; чл. 2 и чл. 5 ЗМИ
Чл. 3, ал.1 ЗИНП
Чл. 4, ал.1 ЗИЧЕП
Чл. 4, ал.2 ЗИЧЕП
Чл. 3, ал. 1 ЗМИ
Чл. 3а ЗМИ
Чл. 3, ал.2 ЗИНП
Чл. 4 ЗИПВ и чл. 3, ал.2 ЗИНП, чл. 93, ал. 2 Конституцията
Чл.5, ал. 1 ЗИЧЕП
Чл. 5, ал. 2 ЗИЧЕП
Чл. 4 ЗМИ
Чл. 4а ЗМИ
Чл. 6 ЗИНП
Чл. 2 ЗИПВ
Чл. 9 ЗИЧЕП
Чл. 6 ЗМИ
Чл. 5, ал.2 ЗИНП; Чл. 7, ал. 3 ЗИЧЕП; Чл. 7, ал. 1 ЗМИ
Чл. 5 , ал. 1 ЗИПВ
Чл. 5, ал.2 ЗИНП; Чл. 7, ал. 3 ЗИЧЕП; Чл. 7, ал. 1 ЗМИ
Чл. 5, ал.1 ЗИНП; чл.2, ал. 1 ЗИПВ; чл. 7, ал. 1 ЗИЧЕП; чл. 7, ал.3 ЗМИ

чл. 7, ал. 2 ЗИЧЕП

Този текст да се разглежда едновременно със заключителната разпоредба.
Чл.5, ал. 3 ЗИНП; Чл. 7, ал. 4 ЗИЧЕП; чл. 7, ал. 2 ЗМИ
Този текст да се разглежда едновременно със заключителната разпоредба.
Чл.5, ал. 3 ЗИНП; Чл. 7, ал. 4 ЗИЧЕП; чл. 7, ал. 2 ЗМИ
Чл. 7, ал.1 ЗИНП; чл. 2а, ал.1 ЗИПВ; чл.10, ал.1 ЗИЧЕП; чл. 8, ал. 1 ЗМИ
Чл. 7, ал.2 и ал.3 ЗИНП; чл. 2а, ал. 2 и ал. 4 ЗИПВ; чл. 10, ал.2 ЗИЧЕП; чл. 8, ал. 2 и чл. 9, ал.1 ЗМИ
Чл. 7, ал. 4 ЗИНП; чл.2а, ал. 3 ЗИПВ; чл.10 , ал.3 ЗИЧЕП; чл. 9, ал. 2 ЗМИ
Чл. 10, ал. 4 ЗИЧЕП; чл. 9, ал. 3 ЗМИ
Чл.11,т.2 ЗИЧЕП
Чл.12,ал.3 ЗИЧЕП; чл.10,ал.1 ЗИНП;
Чл.21,ал.1 ЗИЧЕП; чл.20,ал.1 ЗИНП;
Чл.24,ал.5 ЗМИ
Чл.10,ал.2 ЗИНП; чл.22 ЗИЧЕП; чл.24,ал.7 ЗИНП
Чл.24, ал.7 и чл.32,ал.2 ЗМИ
Чл.21 ЗИНП; чл.23 ЗИЧЕП;чл.33,ал.3 ЗМИ
Чл.34, ал.3 ЗМИ
Чл.24,ал.4 ЗИЧЕП
Чл.24а ЗМИ; чл.16 ЗИНП; чл. 18 ЗИЧЕП/ без секционните комисии/
Чл.17 ЗИНП;чл.19 ЗИЧЕП, чл.26, ал.6 ЗМИ
Чл.25, ал.4 ЗМИ
Такива са размерите, определяни досега с указа на президента
Чл.25,ал.1,т.3 ЗМИ; чл.23, ал.1,т.1 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.1 ЗИЧЕП, чл.10н,т.3 ЗИПВР
Чл.25,ал.1,т.2 ЗИЧЕП; чл.23,ал.1,т.2 ЗИНП; чл.10н,ал.1,т.4 ЗИПВР;

Чл.23,ал.1,т.4 ЗИНП
Чл. 10н,ал.1,т.17 ЗИПВР; чл.23,ал.1,т.5 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.5 ЗИЧЕП
чл.23,ал.1,т.6 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.6 ЗИЧЕП
Чл.25,ал.1,т.12 ЗИЧЕП; чл.23,ал.1,т.9 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.7 ЗМИ
Чл.25,ал.1,т.5 ЗМИ; чл.23,ал.1,т.7 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.7 ЗИЧЕП; чл.10н,ал.1,т.23 ЗИПВР
Чл.25,ал.1,т.8 ЗИЧЕП

Чл.23,ал.1,т.8 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.10 ЗИЧЕП; чл. 25,ал.1,т.16 ЗМИ; чл.10н,ал.1,т.18 ЗИПВР
Чл.10н,ал.1,т.11 ЗИПВР

Чл.25,ал.1,т.19 ЗИЧЕП; чл.74,ал.9 ЗИНП

Чл.25,ал.1,т.14 ЗИЧЕП; чл.10н,ал.1,т.7 ЗИПВР
Чл.25,ал.1,т.15 ЗИЧЕП; чл.25,ал.1,т.20 ЗМИ;чл.10н,ал.1,т.8 ЗИПВР
Чл.25,ал.1,т.21 ЗИЧЕП; чл.23,ал.1,т.16 ЗИНП; Чл.25,АЛ.1,Т.24 ЗМИ
10н,ал.1,т.20 ЗИПВР; чл.25,ал.1,т.13 ЗМИ; чл. 23,ал.1,т.26 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.31 ЗИЧЕП
Чл. 25,ал.1,т.13 ЗИЧЕП; чл.23,ал.1,т.10 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.11 ЗМИ; чл.10н,ал.1,т.6 ЗИПВР
Чл.23,ал.1,т.13 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.17 ЗИЧЕП
Чл.23,ал.1,т.14 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.18 ЗИЧЕП; чл.25,ал.1,т.18 ЗМИ; чл.10н,ал.1,т.10 ЗИПВР
Чл.25,ал.1,т.27 ЗИЧЕП; чл.23, ал.1,т. 21 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.23 ЗМИ;
Чл.25,ал.1,т.11 ЗИЧЕП; чл.23, ал.1,т. 22 ЗИНП; чл.10н,ал.1,т.19 ЗИПВР
Чл.25,ал.1,т.29 ЗИЧЕП; чл.23,ал.1,т.24 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.9 ЗМИ;
Чл.10н,ал.1,т.12 ЗИПВР; чл. Чл.25,ал.1,т.22 ЗИЧЕП
Чл.25,ал.1,т.30 ЗИЧЕП; чл. 23,ал.1,т.25 ЗИНП; чл.25,ал.1,т.25 ЗМИ;
Чл. 23,ал.1,т.28 ЗИНП
Във връзка Чл.7, ал.8 от гл.VIII на проекта
Чл.23,ал.1,т.12 ЗИНП
Чл.23,ал.1,т.17 ЗИНП
Чл.23,ал.1,т.17 ЗИНП

Чл.115,ал.1 ЗИНП
Чл.10н,ал.1,т.13 ЗИПВР

Чл.10н,ал.1,т.14 ЗИПВР

Чл.23,ал.1,т.17 ЗИНП
Чл.10н,ал.1,т.15 ЗИПВР

Чл.25,ал.1,т.34 ЗИЧЕП

Чл.25,ал.1,т.32 ЗИЧЕП

Чл.25,ал.1,т.23 ЗИЧЕП

Чл.25,ал.1,т.24 ЗИЧЕП

Чл.25,ал.1,т.33 ЗИЧЕП

Чл.25,ал.1,т.10 ЗМИ
Чл.25,ал.1,т.14 ЗМИ

Чл.25,ал.1,т.26 ЗМИ

Чл.10л,ал.4 ЗИПВР; чл.12 ЗИНП; чл.13 ЗИЧЕП
Чл. 26,ал.1 т.1 ЗИЧЕП; чл.24, ал.1,т.1 ЗИНП; чл.10н,ал.3,т.1 ЗИПВР
Чл. 24,ал.1,т.3 ЗИНП; чл.26,ал.1,т.2,3,4,5 ЗИЧЕП; чл.10н,ал.3,т.2,3,4 ЗИПВР
Чл.27, ал.1,т.6 ЗМИ като терминологията е като в ЗИНП и ЗИЧЕП
Чл.24, ал.1,т.6,7 ЗИНП

Чл.24,ал.1,т.8 ЗИНП
Чл.26,ал.1,т.8 ЗИЧЕП; чл.24, ал.1,т.10 ЗИНП
Чл.24,ал.1,т.11 ЗИНП

Чл.24,ал.1,т.12 ЗИНП

Чл.26,ал.1 ЗМИ
Чл.24, ал.12 ЗМИ
Чл.27,ал.1 ЗМИ
Чл.27, ал.1,т.4 ЗМИ
Чл.27, ал.1,т.6 ЗМИ като терминологията е като в ЗИНП и ЗИЧЕП
Чл.25,ал.1,т.19 ЗИЧЕП; чл.74,ал.9 ЗИНП

Чл.27, ал.1,т.8 ЗМИ
Чл.24,ал.1,т.11 ЗИНП

Чл.27, ал.1,т.12 ЗМИ
Чл.115,ал.1 ЗИНП
Чл.15 ЗИЧЕП; чл. 29 ЗМИ; чл.18 ЗИНП
Чл.25,ал.1 ЗИНП; чл.10н, ал.5 ЗИПВР
Чл.27, ал.1,т.6 ЗМИ като терминологията е като в ЗИНП и ЗИЧЕП
Решение на ЦИК №НС-18/10.05.09
Чл.27, ал.1,т.6 ЗМИ като терминологията е като в ЗИНП и ЗИЧЕП
Чл.106,ал.5 ЗИНП
Чл. 26, ал. 1 ЗИНП, чл. 10 б ЗИПВ, чл. 28, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 10, ал. 1 ЗМИ
Чл. 26, ал. 2 ЗИНП, чл. 28, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 10, ал. 2 ЗМИ

Чл. 27, ал. 1 ЗИНП, чл. 29, ал. 8 ЗИЧЕП

Чл. 27, ал. 2 ЗИНП, чл. 29, ал. 1 ЗИЧЕП

Чл. 27, ал. 5 ЗИНП, чл. 29, ал. 4 ЗИЧЕП

Чл. 33, ал. 1 ЗИНП, чл. 36, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 13а, ал. 1 ЗМИ

Чл.33, ал. 2 ЗИНП, чл. 36, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 13а, ал. 2 ЗМИ

Чл. 33, ал. 1 ЗИНП, чл. 36, ал. 1 ЗИЧЕП

Чл. 33, ал. 2 ЗИНП, чл. 36, ал. 2 ЗИЧЕП

Чл. 37, ал. 1 ЗИНП, чл. 42 ЗИЧЕП

Чл. 37, ал. 1 ЗИНП, чл. 42 ЗИЧЕП

Чл. 29, ал.1 ЗИНП
Чл. 37, ал. 1 ЗИНП, чл. 42 ЗИЧЕП

Чл. 34 ЗИНП, чл. 37 ЗИЧЕП

Чл. 34 ЗИНП, чл. 37 ЗИЧЕП

Чл. 28, ал. 1 ЗИНП, чл. 31, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 13, ал. 1 ЗМИ

Чл. 28, ал. 3 ЗИНП, чл. 31, ал. 3 ЗИЧЕП, чл. 13, ал. 2 ЗМИ

Чл. 28, ал. 4 ЗИНП,чл. 31, ал. 4 ЗИЧЕП, чл. 13, ал. 3 ЗМИ

Чл. 28, ал. 5 ЗИНП, чл. 31, ал. 5 ЗИЧЕП, чл. 13, ал. 4 ЗМИ

Чл. 28, ал. 7 ЗИНП, чл. 31, ал. 7 ЗИЧЕП, чл. 13, ал. 5 ЗМИ

Чл. 28, ал. 8 ЗИНП, чл. 31, ал. 8 ЗИЧЕП, чл. 13, ал. 6 ЗМИ

Чл. 29, ал. 9 ЗИНП, чл. 31, ал. 9 ЗИЧЕП, чл. 13, ал. 7 ЗМИ

Чл. 15, ал. 1 ЗМИ

Чл. 36, ал. 1 ЗИНП, чл. 10 б, ал. 3 ЗИПВ, чл. 39, ал. 1 ЗИЧЕП

Чл. 36, ал. 2 ЗИНП, чл. 39, ал. 2 ЗИЧЕП

Чл. 36, ал. 3 ЗИНП, чл. 39, ал. 3 ЗИЧЕП

Чл. 36, ал. 4 ЗИНП, чл. 10 б, ал. 4 ЗИПВ, чл. 39, ал. 4 ЗИЧЕП

Чл. 36, ал. 5 ЗИНП, чл. 10 б, ал. 5 ЗИПВ, чл. 39, ал. 5 ЗИЧЕП

Чл. 36, ал. 6 ЗИНП, чл. 10 б, ал. 6 ЗИПВ, чл. 39, ал. 6 ЗИЧЕП

Чл. 36, ал. 7 ЗИНП, чл. 10 б, ал. 7 ЗИПВ, чл. 39, ал. 7 ЗИЧЕП

чл. 10 б, ал. 8 ЗИПВ, чл. 39, ал. 8 ЗИЧЕП

Чл. 36, ал. 8 ЗИНП, чл. 10 б, ал. 9 ЗИПВ/не по-късно от 7 дни/, чл. 39, ал. 9 ЗИЧЕП /не по-късно от 7 дни/

Чл. 32, ал. 1 ЗИНП

Чл. 35, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 17, ал. 1 ЗМИ

Чл. 32, ал. 2 ЗИНП, чл. 35, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 17, ал. 2 ЗМИ

Чл. 32, ал. 3 ЗИНП, чл. 35, ал. 3 ЗИЧЕП, чл. 17, ал. 3 ЗМИ

Чл. 32, ал. 4 ЗИНП, чл. 35, ал. 4 ЗИЧЕП, чл. 17, ал. 4 ЗМИ

Чл. 38, ал. 1 ЗИНП, чл. 43, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 18, ал. 1 ЗМИ

Чл. 38, ал. 2 ЗИНП, чл. 43, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 18, ал. 2 ЗМИ

Чл. 27, ал. 3 ЗИНП

Чл. 27, ал. 4 ЗИНП

Чл. 27, ал. 1, изреч. 2 ЗИНП

Чл. 28, ал. 2 ЗИНП

Чл. 28, ал. 6 ЗИНП

Чл. 35, ал. 2 ЗИНП

Чл. 35, ал. 1 ЗИНП

Чл. 36а, ал. 1 ЗИНП

Чл. 36а, ал. 2 ЗИНП

Чл. 29, ал. 1 ЗИНП

Чл. 29, ал. 2 ЗИЧЕП

Чл. 29, ал. 3 ЗИЧЕП

Чл. 29, ал. 6 ЗИЧЕП

Чл. 29, ал. 7 ЗИЧЕП

Чл. 29, ал. 8 ЗИЧЕП

Чл. 30 ЗИЧЕП

Чл. 31, ал. 2 ЗИЧЕП

Чл. 31, ал. 6 ЗИЧЕП

Чл. 38 ЗИЧЕП

Чл. 40, ал. 1 ЗИЧЕП

Чл. 40, ал. 2 ЗИЧЕП
Чл. 32, ал. 1 ЗИЧЕП
Чл. 32, ал. 2 ЗИЧЕП
Чл. 41 ЗИЧЕП
Чл. 11, ал. 1 ЗМИ
Чл. 11, ал. 2 ЗМИ
Чл. 10, ал. 3 ЗМИ

Чл. 11, ал. 5 ЗМИ
Чл. 11, ал. 6 ЗМИ
Чл. 11, ал. 7 ЗМИ

Чл. 11, ал. 8 ЗМИ

Чл. 11, ал. 9 ЗМИ

Чл. 12 ЗМИ

Чл. 15, ал. 2 ЗМИ
Чл. 15, ал. 3 ЗМИ
Чл. 14 ЗМИ
Чл. 16, ал. 1 ЗМИ
Чл. 16, ал. 2 ЗМИ
Чл. 39, ал. 1 от ЗИНП
Чл. 39, ал. 3 от ЗИНП
Чл. 39, ал. 4 от ЗИНП

Чл. 10и от ЗИПВ

Чл. 44 от ЗИЧЕП

Чл. 21, ал. 1 от ЗМИ

Чл. 21, ал. 3 от ЗМИ

Чл. 40, ал. 1 ЗИНП; чл. 45, ал. 1 ЗИЧЕП; чл. 10б, ал. 2 ЗИПВ

Чл. 40, ал. 2 ЗИНП; чл. 45, ал. 3 ЗИЧЕП; чл. 22, ал. 1 от ЗМИ

Чл. 40, ал. 4 ЗИНП; чл. 45, ал. 4 ЗИЧЕП; чл. 22, ал. 2 от ЗМИ

Чл. 22, ал. 3 ЗМИ

Чл. 22, ал. 4 ЗМИ

Чл. 41, ал. 1 ЗИНП; чл. 46, ал. 1 ЗИЧЕП

Чл. 41, ал. 2 ЗИНП; чл. 46, ал. 2 ЗИЧЕП

Чл. 41, ал. 3 ЗИНП; чл. 46, ал. 3 ЗИЧЕП

Чл. 41, ал. 4 ЗИНП; чл. 46, ал. 4 ЗИЧЕП

Чл. 41, ал. 5 ЗИНП; чл. 46, ал. 5 ЗИЧЕП; . МОЖЕ БИ ТЕКСТА ЗА СЕКЦИИ НА ПЛАВ.СЪДОВЕ ДА СЕ ПРЕМЕСТИ ПРИ ИЗБ.СЕКЦИИ ИЗВЪН СТРАНАТА

чл. 23, ал. 3 ЗМИ

чл. 41, ал. 6 ЗИНП; чл. 46, ал. 6 ЗИЧЕП

чл. 41, ал. 7 ЗИНП; чл. 46, ал. 7 ЗИЧЕП

чл. 78а ЗИНП; чл. 83 ЗИЧЕП; чл. 81 ЗМИ

чл. 78б ЗИНП

чл. 10б, ал. 2 ЗИПВ; чл. 46, ал. 8 ЗИЧЕП; чл. 41, ал. 8 ЗИНП

чл. 46, ал. 8, т. 1 ЗИЧЕП; в чл. 41, ал. 8, т. 1 ЗИНП няма изискване за поне 20 избиратели

чл. 46, ал. 8, т. 2 ЗИЧЕП

чл. 41, ал. 9 ЗИНП; чл. 46, ал. 12 ЗИЧЕП

(чл. 39 ЗМИ, чл. 49 ЗИНП, чл. 51 ЗИЧЕП)

(чл. 41а ЗМИ, чл. 56 ЗИЧЕП, чл. 50а ЗИНП)

(чл. 49а, ал. 1 ЗИНП, чл. 52, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 6а, ал. 1 ЗИПВ)

(чл. 52, ал. 4 ЗИЧЕП, § 1а ЗИНП)

(чл. 3, ал. 4 ЗИПВ, чл. 40, ал. 1 ЗМИ, чл. 53, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 50, ал. 2 ЗИНП)

(чл. 50, ал. 1, 2 и 3 ЗИНП, чл. 40, ал. 2 ЗМИ, чл. 50, ал. 3 ЗИНП, чл. 3, ал. 4, т. 1 ЗИПВ)

(чл. 40, ал. 3 ЗМИ, чл. 50, ал. 10 ЗИНП)

(чл. 48 ЗМИ)

(чл. 46, ал. 3 ЗИНП, чл. 3, ал. 4, т. 3 ЗИПВ, чл. 35, ал. 3 ЗМИ-инициативен комитет от трима до пет избиратели, чл. 50, ал. 3 ЗИЧЕП)

(чл. 3, ал. 2 ЗИПВ, чл. 48, ал. 1 и 3 от ЗИЧЕП, чл. 35, ал. 1 ЗМИ)

(чл. 35, ал. 1 ЗМИ, чл. 48, ал. 2, 4 и 5, чл. 43 ЗИНП)

Чл. 50, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 46, ал. 2 ЗИНП

(чл. 35, ал. 4 от ЗМИ)

(чл. 48 ЗМИ, чл. 53, ал. 2 и 3 ЗИНП, чл. 59, ал. 2 и 3 ЗИЧЕП)

(чл. 47 ЗМИ, чл. 58 ЗИЧЕП, чл. 52 ЗИНП)

(чл. 43, ал. 1, 4 и 5 ЗИНП)

(чл. 44 ЗИНП)

(чл. 45 ЗИНП)

Чл. 42, ал. 3 ЗМИ

(чл. 46 ЗИНП)

(чл. 47 ЗИНП)

(чл. 48 ЗИНП)

(чл. 6 ЗИПВ)

(чл. 8 ЗИПВ)

(чл. 13 ЗИПВ)

(чл. 48, ал. 2, 5 и 6 ЗИЧЕП)

(чл. 49 ЗИЧЕП)

(чл. 54, ал. 2 ЗИЧЕП -35 дни, редакция 2008г.)

(чл. 54 ЗИЧЕП)

(чл. 50 ЗИЧЕП)

(чл. 55 ЗИЧЕП)

(чл. 2 ЗИЧЕП)

(чл. 37 ЗМИ)

(чл. 39, ал. 2 ЗМИ)

(чл. 38 ЗМИ)

(чл. 35 ЗМИ)

(чл. 36 ЗМИ)

(чл. 42 ЗМИ)

(чл. 43 и 44 ЗМИ)

/чл. 50, ал. 1 от ЗМИ/

/чл. 10о от ЗИПВ/

/чл. 51 от ЗМИ; чл. 56 от ЗИНП/

/чл. 64, ал. 1 от ЗМИ; чл. 57, ал. 1 от ЗИНП; чл. 63, ал. 1 от ЗИЧЕП /

/чл. 64, ал. 3 от ЗМИ; чл. 57, ал. 3 от ЗИНП; чл. 63, ал. 3 от ЗИЧЕП/

/чл. 61а от ЗМИ; чл. 11г, ал. 5 от ЗИПВ; чл. 69 от ЗИНП; чл. 74 от ЗИЧЕП/

/чл. 50, ал. 2 от ЗМИ; чл. 55, ал. 1 от ЗИНП; чл. 61, ал. 1 от ЗИЧЕП/

/чл. 50, ал. 3 от ЗМИ; чл. 55, ал. 2 от ЗИНП; чл. 61, ал. 2 от ЗИЧЕП/

/чл. 50, ал. 4 от ЗМИ; чл. 55, ал. 3 от ЗИНП; чл. 61, ал. 3 от ЗИЧЕП/

/чл. 55, ал. 4 от ЗИНП; чл. 61, ал. 5 от ЗИЧЕП/

/чл. 66, ал. 2 от ЗМИ; чл. 65, ал. 1 от ЗИЧЕП/

*/чл. 65, ал. 1 от ЗМИ; чл. 58, ал.1 от ЗИНП; чл. 64, ал. 1 от ЗИЧЕП/
/чл. 58,ал.2 от ЗИНП; чл. 64, ал. 2 от ЗИЧЕП/*

/чл. 65, ал. 2 от ЗМИ; чл.58, ал. 3 от ЗИНП; чл. 64, ал. 3 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 5 от ЗМИ; чл.58, ал. 4 от ЗИНП; чл. 64, ал. 4 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 4 от ЗМИ; чл.58, ал. 5 от ЗИНП; чл. 64, ал. 5 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 3 от ЗМИ; чл.58, ал. 6 от ЗИНП; чл. 64, ал. 6 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 6 от ЗМИ; чл.58, ал. 7 от ЗИНП; чл. 64, ал. 9 от ЗИЧЕП/

*/чл. 65, ал. 7 от ЗМИ; чл.58, ал. 8 от ЗИНП; чл. 64, ал. 10 от
ЗИЧЕП/*

/чл. 65а, ал. 1 от ЗМИ; чл. 64, ал. 7 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 2 от ЗМИ; чл. 64, ал. 8 от ЗИЧЕП/

/чл. 67, ал. 2 от ЗМИ; чл. 59, ал. 4 от ЗИНП; чл. 65, ал. 4 от ЗИЧЕП/

/чл. 67, ал. 1 от ЗМИ; чл.59, ал. 3 от ЗИНП; чл. 65, ал. 3 от ЗИЧЕП/

/чл.59, ал. 3 от ЗИНП; чл. 65, ал. 2 от ЗИЧЕП/

/чл. 59 от ЗМИ/

/чл. 56а, ал. 2 от ЗИНП; чл. 62, ал. 2 от ЗИЧЕП /

*/чл. 52, ал. 2 от ЗМИ; чл. 11а, ал. 3 от ЗИПВ; чл. 60, ал.2 от ЗИНП;
чл. 66, ал. 2 от ЗИЧЕП/*

/чл. 60, ал. 3 от ЗИНП/

/чл. 52, ал. 3 от ЗМИ; чл. 60, ал. 4 от ЗИНП; чл. 66, ал. 3 от ЗИЧЕП/

/чл. 52, ал. 4 от ЗМИ; чл. 60, ал. 5 от ЗИНП/

/чл. 56 от ЗМИ; чл. 61 от ЗИНП; чл. 67 от ЗИЧЕП/

*/чл. 54 от ЗМИ, чл. 11а,ал. 2 от ЗИПВ; чл. 62, ал. 1 от ЗИНП; чл. 68
от ЗИЧЕП/*

/чл. 62, ал. 2 от ЗИНП/

/чл.55 от ЗМИ; чл. 63 от ЗИНП; чл. 69 от ЗИЧЕП/

/чл. 11а,ал. 1 от ЗИПВ/

/чл. 11в,ал. 1 и ал. 2 от ЗИПВ/

/чл. 11а,ал. 10 от ЗИПВ; чл. 64, ал. 2 от ЗИНП/

/чл. 11а, ал. 11 от ЗИПВ; чл. 64, ал. 3 от ЗИНП/

*/чл. 53, ал. 1 от ЗМИ, чл. 11а,ал. 4 от ЗИПВ; чл. 65, ал. 1 от ЗИНП;
чл. 70, ал. 1 от ЗИЧЕП /*

/чл. 53, ал. 2 от ЗМИ; чл. 65, ал. 2 от ЗИНП; чл. 70, ал. 2 от ЗИЧЕП/

/чл. 53, ал.3 от ЗМИ; чл. 65, ал. 3 от ЗИНП; чл. 70, ал. 3 от ЗИЧЕП/

/чл. 11в,ал. 2 от ЗИПВ/

/чл. 57, ал. 1 от ЗМИ; чл. 66, ал. 1 от ЗИНП; чл. 71, ал. 1 от ЗИЧЕП/

*/чл. 57, ал. 2 от ЗМИ, чл. 11а, ал. 8 от ЗИПВ; чл. 66, ал. 2 от ЗИНП;
чл. 71, ал. 2 от ЗИЧЕП/*

*/чл. 57, ал. 3 от ЗМИ;чл. 11а, ал. 6 от ЗИПВ; чл. 66, ал. 3 от ЗИНП;
чл. 71, ал. 3 от ЗИЧЕП/*

/чл. 58 от ЗМИ; чл. 68 от ЗИНП /

/чл. 11в, ал. 3 от ЗИПВ/

*/чл. 57а, ал. 1 от ЗМИ; чл. 11г, ал. 2 от ЗИПВ; чл. 67, ал. 1 от ЗИНП;
чл. 72, ал. 1 от ЗИЧЕП/*

*/чл. 57а, ал. 2 от ЗМИ;чл. 11г, ал. 3 от ЗИПВ; чл. 67, ал. 2 от ЗИНП;
чл. 72, ал. 2 от ЗИЧЕП/*

*/чл. 57а, ал. 3 от ЗМИ; чл. 11г,ал.4 от ЗИПВ; чл. 67, ал. 3 от ЗИНП;
чл. 72, ал. 3 от ЗИЧЕП/*

*/чл. 63,ал.1 от ЗМИ; чл. 11д, ал. 1 и ал. 2 от ЗИПВ; чл. 70, ал. 1 от
ЗИНП; чл. 75, ал. 1 от ЗИЧЕП/*

/чл. 63,ал.2 от ЗМИ; чл. 70, ал. 2 от ЗИНП; чл. 75, ал. 2 от ЗИЧЕП/

*/чл. 63,ал.3 от ЗМИ; чл. 11д,ал. 3 от ЗИПВ; чл. 70, ал. 3 от ЗИНП;
чл. 75, ал. 3 от ЗИЧЕП/*

/чл. 63,ал.4 от ЗМИ; чл. 11д,ал. 4 от ЗИПВ; чл. 70, ал. 4 от ЗИНП;

чл. 75, ал. 4 от ЗИЧЕП/

/чл. 50, ал. 1 от ЗМИ/

/чл. 10о от ЗИПВ/

/чл. 51 от ЗМИ; чл. 56 от ЗИНП/

/чл. 64, ал. 1 от ЗМИ; чл. 57, ал.1 от ЗИНП; чл. 63, ал. 1 от ЗИЧЕП /

/чл. 64, ал. 3 от ЗМИ; чл. 57, ал. 3 от ЗИНП; чл. 63, ал. 3 от ЗИЧЕП/

/чл. 61а от ЗМИ; чл. 11г,ал. 5 от ЗИПВ; чл. 69 от ЗИНП; чл. 74 от ЗИЧЕП/

/чл. 50, ал. 2 от ЗМИ; чл. 55, ал. 1 от ЗИНП; чл. 61, ал. 1 от ЗИЧЕП/

/чл. 50, ал. 3 от ЗМИ; чл. 55, ал. 2 от ЗИНП; чл. 61, ал. 2 от ЗИЧЕП/

/чл. 50, ал. 4 от ЗМИ; чл. 55, ал. 3 от ЗИНП; чл. 61, ал. 3 от ЗИЧЕП/

/чл. 55, ал. 4 от ЗИНП; чл. 61, ал. 5 от ЗИЧЕП/

/чл. 66, ал. 2 от ЗМИ; чл. 65, ал. 1 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 1 от ЗМИ; чл. 58, ал.1 от ЗИНП; чл. 64, ал. 1 от ЗИЧЕП/

/чл. 58,ал.2 от ЗИНП; чл. 64, ал. 2 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 2 от ЗМИ; чл.58, ал. 3 от ЗИНП; чл. 64, ал. 3 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 5 от ЗМИ; чл.58, ал. 4 от ЗИНП; чл. 64, ал. 4 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 4 от ЗМИ; чл.58, ал. 5 от ЗИНП; чл. 64, ал. 5 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 3 от ЗМИ; чл.58, ал. 6 от ЗИНП; чл. 64, ал. 6 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 6 от ЗМИ; чл.58, ал. 7 от ЗИНП; чл. 64, ал. 9 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 7 от ЗМИ; чл.58, ал. 8 от ЗИНП; чл. 64, ал. 10 от ЗИЧЕП/

/чл. 65а, ал. 1 от ЗМИ; чл. 64, ал. 7 от ЗИЧЕП/

/чл. 65, ал. 2 от ЗМИ; чл. 64, ал. 8 от ЗИЧЕП/

/чл. 67, ал. 2 от ЗМИ; чл. 59, ал. 4 от ЗИНП; чл. 65, ал. 4 от ЗИЧЕП/

*/чл. 67, ал. 1 от ЗМИ; чл.59, ал. 3 от ЗИНП; чл. 65, ал. 3 от ЗИЧЕП/
/чл.59, ал. 3 от ЗИНП; чл. 65, ал. 2 от ЗИЧЕП/
/чл. 59 от ЗМИ/
/чл. 52, ал. 2 от ЗМИ; чл. 11а, ал. 3 от ЗИПВ; чл. 60, ал.2 от ЗИНП;
чл. 66, ал. 2 от ЗИЧЕП/
/чл. 60, ал. 3 от ЗИНП/
/чл. 52, ал. 3 от ЗМИ; чл. 60, ал. 4 от ЗИНП; чл. 66, ал. 3 от ЗИЧЕП/
/чл. 52, ал. 4 от ЗМИ; чл. 60, ал. 5 от ЗИНП/
/чл. 56 от ЗМИ; чл. 61 от ЗИНП; чл. 67 от ЗИЧЕП/
/чл. 54 от ЗМИ, чл. 11а,ал. 2 от ЗИПВ; чл. 62, ал. 1 от ЗИНП; чл. 68
от ЗИЧЕП/
/чл. 62, ал. 2 от ЗИНП/
/чл.55 от ЗМИ; чл. 63 от ЗИНП; чл. 69 от ЗИЧЕП/
/чл. 11а,ал. 1 от ЗИПВ/
/чл. 11в,ал. 1 и ал. 2 от ЗИПВ/
/чл. 11а,ал. 10 от ЗИПВ; чл. 64, ал. 2 от ЗИНП/
/чл. 11а, ал. 11 от ЗИПВ; чл. 64, ал. 3 от ЗИНП/
/чл. 53, ал. 1 от ЗМИ, чл. 11а,ал. 4 от ЗИПВ; чл. 65, ал. 1 от ЗИНП;
чл. 70, ал. 1 от ЗИЧЕП /
/чл. 53, ал. 2 от ЗМИ; чл. 65, ал. 2 от ЗИНП; чл. 70, ал. 2 от ЗИЧЕП/
/чл. 53, ал.3 от ЗМИ; чл. 65, ал. 3 от ЗИНП; чл. 70, ал. 3 от ЗИЧЕП/
/чл. 11в,ал. 2 от ЗИПВ/
/чл. 57, ал. 1 от ЗМИ; чл. 66, ал. 1 от ЗИНП; чл. 71, ал. 1 от ЗИЧЕП/
/чл. 57, ал. 2 от ЗМИ, чл. 11а, ал. 8 от ЗИПВ; чл. 66, ал. 2 от ЗИНП;
чл. 71, ал. 2 от ЗИЧЕП/
/чл. 57, ал. 3 от ЗМИ;чл. 11а, ал. 6 от ЗИПВ; чл. 66, ал. 3 от ЗИНП;*

чл. 71, ал. 3 от ЗИЧЕП/

/чл. 58 от ЗМИ; чл. 68 от ЗИНП /

/чл. 11в, ал. 3 от ЗИПВ/

*/чл. 57а, ал. 1 от ЗМИ; чл. 11г, ал. 2 от ЗИПВ; чл. 67, ал. 1 от ЗИНП;
чл. 72, ал. 1 от ЗИЧЕП/*

*/чл. 57а, ал. 2 от ЗМИ; чл. 11г, ал. 3 от ЗИПВ; чл. 67, ал. 2 от ЗИНП;
чл. 72, ал. 2 от ЗИЧЕП/*

*/чл. 57а, ал. 3 от ЗМИ; чл. 11г, ал. 4 от ЗИПВ; чл. 67, ал. 3 от ЗИНП;
чл. 72, ал. 3 от ЗИЧЕП/*

*/чл. 63, ал. 1 от ЗМИ; чл. 11д, ал. 1 и ал. 2 от ЗИПВ; чл. 70, ал. 1 от
ЗИНП; чл. 75, ал. 1 от ЗИЧЕП/*

/чл. 63, ал. 2 от ЗМИ; чл. 70, ал. 2 от ЗИНП; чл. 75, ал. 2 от ЗИЧЕП/

*/чл. 63, ал. 3 от ЗМИ; чл. 11д, ал. 3 от ЗИПВ; чл. 70, ал. 3 от ЗИНП;
чл. 75, ал. 3 от ЗИЧЕП/*

*/чл. 63, ал. 4 от ЗМИ; чл. 11д, ал. 4 от ЗИПВ; чл. 70, ал. 4 от ЗИНП;
чл. 75, ал. 4 от ЗИЧЕП/*

(чл. 71 ЗИНП, чл. 76 ЗИЧЕП, чл. 68 ЗМИ, чл. 12, ал. 2 ЗИПВ)

(чл. 72, т. 1 ЗИНП – 1 000 000 лв.)

(чл. 72, т. 2 ЗИНП – 2 000 000 лв.)

(чл. 72, т. 3 ЗИНП- 200 000 лв.)

(чл. 78 ЗИЧЕП- 2 000 000 лв.; чл. 12, ал. 1 ЗИПВ – 2 000 000 лв.)

(чл. 69, ал. 1 ЗМИ)

Чл. 69, ал. 2 от ЗМИ

Чл. 69, ал. 4 от ЗМИ

Чл. 74, ал. 1 и 2 ЗИНП, чл. 80, ал. 2 ЗИЧЕП

Чл. 76 ЗИНП

чл. 84 ЗИЧЕП, Чл. 75 ЗМИ

Чл. 81 ЗИЧЕП

Чл. 73, ал. 10 ЗМИ

Чл. 74, ал. 12 ЗИНП

Чл. 9, ал. 1-5 ЗИПВ

Чл. Чл. 74, ал. 8 ЗИНП

Чл. 74, ал. 12 ЗИНП

Чл. 81 ЗИЧЕП

Чл. 74, ал. 12 ЗИНП

Чл. 72а и чл. 72, ал. 2 от ЗМИ

Бюлетините за един и същи вид избор са с еднакъв размер

Чл. 73, ал. 1 ЗМИ

Чл. 73, ал. 2 ЗМИ

Чл. 73, ал. 3 ЗМИ

Чл. 73, ал. 4 и ал. 5 ЗМИ
Чл. Чл. 74, ал. 8 ЗИНП
Чл. 73, ал. 7 ЗМИ
Аргумент за противното от чл. 73, ал. 9 ЗМИ

Чл. 73, ал. 10 ЗМИ
Чл. 78 ЗИНП, Чл. 86 ЗИЧЕП, чл. 76, ал. 1 ЗМИ

Чл. 78а, ал. 4 ЗИНП, Чл. 83, ал. 4 ЗИЧЕП, чл. 76а, ал. 4 ЗМИ
Чл. 78а, ал. 5 ЗИНП, Чл. 83, ал. 5 ЗИЧЕП, чл. 76а, ал. 5 ЗМИ
Чл. 78б, ал. 2 ЗИНП
Чл. 78б, ал. 3 ЗИНП
Чл. 84, ал. 3 ЗИНП, чл. 74, ал. 5 ЗМИ
Чл. 88, ал. 8, 12 и 13 ЗИНП, чл. 95, ал. 9 и ал. 10 ЗИЧЕП, чл. 82, ал. 3 ЗМИ
Чл. 23, ал. 1, т. 28 ЗИНП
Чл. 88, ал. 10 ЗИНП, чл. 95, ал. 11 ЗИЧЕП
Чл. 88, ал. 11 ЗИНП, чл. 95, ал. 12 ЗИЧЕП
Чл. 88, ал. 9 ЗИНП, чл. 83, ал. 1 ЗМИ
Чл. 88, ал. 8 ЗИНП, чл. 81, ал. 9 ЗМИ
Чл. 88, ал. 6 ЗИНП, чл. 98, ал. 7 ЗИЧЕП, чл. 81, ал. 7 ЗМИ

Чл. 89, ал. 1 ЗИНП, чл. 97, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 85, ал. 1 ЗМИ

Чл. 89, ал. 2 ЗИНП, чл. 97, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 85, ал. 2 ЗМИ

Чл. 90, ал. 1 ЗИНП, чл. 98, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 86, ал. 1 ЗМИ
Чл. 90, ал. 2 ЗИНП, чл. 98, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 84, ал. 1 ЗМИ
Чл. 90, ал. 2 ЗИНП, чл. 98, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 84, ал. 2 ЗМИ
Чл. 90, ал. 2 ЗИНП, чл. 98, ал. 2 ЗИЧЕП
Чл. 90, ал. 3 ЗИНП, чл. 98, ал. 3 ЗИЧЕП, чл. 86, ал. 1 ЗМИ
Чл. 90, ал. 4 ЗИНП, чл. 98, ал. 4 ЗИЧЕП, чл. 86, ал. 2 ЗМИ
Чл. 90, ал. 5 ЗИНП, чл. 98, ал. 5 ЗИЧЕП, Чл. 83, ал. 2 ЗМИ
Чл. 80, ал. 2 ЗИНП, чл. 82, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 74, ал. 2 ЗМИ
Чл. 80, ал. 4 ЗИНП, чл. 82, ал. 3 ЗИЧЕП, чл. 74, ал. 4 ЗМИ

Чл. 81, ал. 1 ЗИНП, чл. 87, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 76, ал. 2 ЗМИ
Чл. 81, ал. 2 ЗИНП, чл. 87 ЗИЧЕП, чл. 76, ал. 3 ЗМИ
Чл. 81, ал. 3 ЗИНП, чл. 87, ал. 4 ЗИЧЕП, чл. 76, ал. 4 ЗМИ
Чл. 81, ал. 4 ЗИНП, чл. 87, ал. 5 ЗИЧЕП, чл. 76, ал. 5 ЗМИ

Чл. 82, ал. 1 ЗИНП, чл. 88, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 77, ал. 1 ЗМИ
Чл. 82, ал. 2 ЗИНП, чл. 87, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 77, ал. 2 ЗМИ

Чл. 82, ал. 3 ЗИНП, чл. 87, ал. 3 ЗИЧЕП, чл. 77, ал. 3 ЗМИ
Чл. 82, ал. 4 ЗИНП, чл. 88, ал. 4 ЗИЧЕП, чл. 77, ал. 4 ЗМИ
Чл. 82, ал. 5 ЗИНП, чл. 88, ал. 5 ЗИЧЕП, чл. 77, ал. 5 ЗМИ
Чл. 83, ал. 1 ЗИНП, чл. 89, ал. 1 ЗИЧЕП, чл. 77а, ал. 1 ЗМИ
Чл. 83, ал. 2 ЗИНП, чл. 89, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 77а, ал. 2 ЗМИ
Чл. 83, ал. 4 ЗИНП, чл. 89, ал. 3 ЗИЧЕП, чл. 77а, ал. 4 ЗМИ

(чл. 57 ЗИЧЕП, чл. 51 ЗИНП, чл. 45 ЗМИ- един застъпник)

Чл. 84, ал. 1 ЗИНП, чл. 90 ЗИЧЕП, чл. 76 ЗМИ
Чл. 84а ЗИНП, чл. 91 ЗИЧЕП

Навършили 70 годишна възраст

Чл. 85, ал. 1 ЗИНП, чл. 92 ЗИЧЕП, чл. 79, ал. 1 ЗМИ
чл. 92, ал. 2 ЗИЧЕП, чл. 79, ал. 1 ЗМИ – последно изречение
Чл. 85, ал. 3 ЗИНП, чл. 92, ал. 4 ЗИЧЕП
Чл. 85, ал. 4 ЗИНП, чл. 92, ал. 5 ЗИЧЕП
Чл. 86, ал. 1 и ал. 2 ЗИНП, чл. 93, ал. 1 и 2 ЗИЧЕП, чл. 79, ал. 2 ЗМИ
Чл. 87, ал. 1 ЗИНП, чл. 94, ал. 1 ЗИЧЕП
Чл. 87, ал. 3 ЗИНП без т. 1 и 2
Чл. 94, ал. 2, т. 1 ЗИЧЕП
Чл. 94, ал. 2, т. 3 ЗИЧЕП
Чл. 87, ал. 4 ЗИНП, чл. 94, ал. 3 ЗИЧЕП
Чл. 94, ал. 6 ЗИЧЕП
Чл. 90, ал. 2 ЗИЧЕП

Чл. 9, ал. 7 и ал. 8 ЗИПВ

Чл. 9, ал. 9 ЗИПВ

Чл. 80, ал. 1 ЗМИ

Чл. 80, ал. 2 ЗМИ

Чл. 80, ал. 3 ЗМИ

Чл. 80, ал. 4 ЗМИ

Чл. 88, ал. 1 ЗИНП, Чл. 95, ал.1 ЗМИ

Чл. 88а, ал.1 ЗИНП, чл. 96, ал.1 ЗИЧЕП, чл. 79а, ал. 1 ЗМИ

Чл. 88а, ал.2 ЗИНП, чл. 96, ал. 2 ЗИЧЕП

Чл. 88а, ал.3 ЗИНП, чл. 96, ал. 3 ЗИЧЕП

Чл. 79а , ал. 1-3 ЗМИ

Чл. 78б, ал.2 ЗИНП

Чл. 78б, ал.2 ЗИНП

Чл. 88, ал. 2 ЗИНП, чл.95, ал. 2 ЗИЧЕП

Чл. 78б, ал.2 ЗИНП

Чл. 88а, ал.3 ЗИНП, чл. 96, ал. 3 ЗИЧЕП

Чл. 79а , ал. 1-3 ЗМИ

Чл. 88, ал.3 ЗИНП, чл. 95, ал.4 ЗИЧЕП, чл. 81, ал. 4 ЗМИ

Чл. 88, ал.5 ЗИНП, чл. 95, ал. 6 ЗИЧЕП, чл. 81, ал. 6 ЗМИ

Чл. 78б, ал.1 ЗИНП - с 10 на сто

Чл. 87, ал.2 ЗИНП

Чл. 88, ал. 2 ЗИНП, чл.95, ал. 2 ЗИЧЕП

Чл. 89а ЗИНП

Чл. 88а, ал.3 ЗИНП, чл. 96, ал. 3 ЗИЧЕП

Чл. 79а , ал. 1-3 ЗМИ

Чл. 36, ал. 11 ЗИНП, чл. 39, ал. 10 ЗИЧЕП

Чл. 88а, ал.3 ЗИНП, чл. 96, ал. 3 ЗИЧЕП

Чл. 79а , ал. 1-3 ЗМИ

чл. 87, ал.5 ЗИНП

Чл. 87а ЗИНП

Предложе-ние на проф. Калинов

Чл. 91 ЗИНП, Чл. 99, ал.1 ЗИЧЕП, чл. 87 ЗМИ

Чл. 93 ЗИНП, чл. 101 ЗИЧЕП, чл. 88 ЗМИ

Чл. 92 ЗИНП, чл. 100 ЗИЧЕП

Чл.34, ал.3 ЗМИ

Чл. 104, ал. 8 ЗИНП, чл.112, ал. 7 ЗИЧЕП

Чл. 98, ал.1 и 2 ЗИНП, чл. 106, ал. 1 и 2 ЗИЧЕП, чл. 91, ал.1 и 2 ЗМИ

Чл. 98, ал.3 ЗИНП, чл. 106, ал. 3 ЗИЧЕП, чл. 91, ал. 3 ЗМИ

Чл. 98, ал.4 ЗИНП, чл. 106, ал. 4 ЗИЧЕП

Чл. 98, ал.3 ЗИНП, чл. 106, ал. 3 ЗИЧЕП, чл. 91, ал. 3 ЗМИ

Чл. 98, ал.3 ЗИНП, чл. 106, ал. 3 ЗИЧЕП, чл. 91, ал. 3 ЗМИ

Чл. 98, ал.4 ЗИНП, чл. 106, ал. 4 ЗИЧЕП

Чл. 98, ал.3 ЗИНП, чл. 106, ал. 3 ЗИЧЕП, чл. 91, ал. 3 ЗМИ

Чл. 98, ал.3 ЗИНП, чл. 106, ал. 3 ЗИЧЕП, чл. 91, ал. 3 ЗМИ

Чл. 98, ал.4 ЗИНП, чл. 106, ал. 4 ЗИЧЕП

Чл. 102, ал.1,2 и 3 ЗИНП, чл. 110, ал.1,2 и 3 ЗИЧЕП

Чл. 104, ал. 3 ЗИНП, чл.112, ал. 3 ЗИЧЕП

Чл. 104, ал. 4 ЗИНП, чл.112, ал. 4 ЗИЧЕП

Чл.34, ал.3 ЗМИ

Чл. 104, ал. 5 ЗИНП

Чл. 104, ал.7 ЗИНП, чл.112, ал. 6 ЗИЧЕП

Чл. 104, ал. 8 ЗИНП, чл.112, ал. 7 ЗИЧЕП

Чл. 105 ЗИНП, чл.113 ЗИЧЕП

Чл. 102, ал.1,2 и 3 ЗИНП, чл. 110, ал.1,2 и 3 ЗИЧЕП

Чл. 104, ал. 3 ЗИНП, чл.112, ал. 3 ЗИЧЕП

Чл.34, ал.3 ЗМИ

Чл. 104, ал. 4 ЗИНП, чл.112, ал. 4 ЗИЧЕП

Чл. 104, ал. 5 ЗИНП
Чл. 104, ал. 6 ЗИНП, чл.112, ал. 5 ЗИЧЕП
Чл. 104, ал.7 ЗИНП, чл.112, ал. 6 ЗИЧЕП
Чл. 104, ал. 8 ЗИНП, чл.112, ал. 7 ЗИЧЕП
Чл.106, ал.2 ЗИНП; чл.114, ал.2 ЗИЧЕП

Чл.106, ал.1 ЗИНП; чл.114, ал.1 ЗИЧЕП
Чл.106, ал.2 ЗИНП; чл.114, ал.2 ЗИЧЕП

Чл.106, ал.5 ЗИНП; чл.114,ал.5 ЗИЧЕП; решение №ЕП-20/2009

Чл.107,ал.1,г.2 ЗИНП

Чл.109 ЗИНП

Чл.116, ал.6 ЗИЧЕП

Чл.116, ал.7 ЗИЧЕП

Чл.116, ал.8 ЗИЧЕП

Чл.116, ал.9 ЗИЧЕП

Чл.110, ал.1 ЗИНП

Чл.110, ал.2 ЗИНП

Чл.15, ал.1 ЗИПВР

Чл.15, ал.2 ЗИПВР

Чл.15, ал.3 ЗИПВР

Чл.16, ал.1 ЗИПВР

Чл.16, ал.2 ЗИПВР

Чл.17 ЗИПВР

Чл.18 ЗИПВР

Чл.115 ЗИЧЕП

Чл.116, ал.1 ЗИЧЕП

Чл.116, ал.2 ЗИЧЕП

Чл.116, ал.3 ЗИЧЕП

Чл.116, ал.4 ЗИЧЕП

Чл.116, ал.5 ЗИЧЕП

Чл.116, ал.6

Чл.116, ал.7

Чл.116, ал.8

Чл.116, ал.9

Чл.111 ЗИНП; чл.117 ЗИЧЕП

Чл.117, ал.2 ЗИЧЕП

Чл.120 ЗИЧЕП

Чл. 113, ал.1 ЗИНП; чл.119, ал.1 ЗИЧЕП

Метод.указания на ЦИК за РИК 2009

Метод.указания на ЦИК за РИК 2009

Чл.113, ал.2 ЗИНП; чл.119, ал.2 ЗИЧЕП

Чл.113, ал.4 ЗИНП

Чл.113, ал.5 ЗИНП; чл.119, ал.4 ЗИЧЕП

Чл.113, ал.6 ЗИНП; чл.119, ал.5 ЗИЧЕП

Чл.113, ал.7 ЗИНП; чл.119, ал.6 ЗИЧЕП

/Чл.93 ал.6 от Конституцията/

Чл.104, ал.1 от ЗМИ

Чл. 104, ал. 2 ЗМИ- изречение първо

Чл. 104, ал. 2 ЗМИ- изречение второ

Чл. 104, ал. 3 ЗМИ-

Чл. 104, ал. 4 ЗМИ

Чл. 104, ал. 5 ЗМИ

Чл. 104, ал. 6 ЗМИ

Чл. 104а, ал. 2 ЗМИ

Чл. 104а, ал. 1 ЗМИ

Чл. 114 от ЗИНП

Чл. 115 от ЗИНП

Чл. 121 от ЗИЧЕП

Чл. 122 от ЗИЧЕП

Чл. 116, ал. 5 от ЗИЧЕП

Чл. 107 и 106, ал. 2 от ЗМИ

Чл. 106 от ЗМИ

/чл.106 ЗМИ и Решение № 1048/14.11.2007 г. на ЦИКМИ/

/Чл.108 от ЗМИ и решение № 1048/14.11/2007 г. на ЦИКМИ/

/чл.25 т.11??от ЗМИ/

/§4 ал.2 от ЗАТУРБ/

/чл.25 т.11?? от ЗМИ/

/чл.7 ал.1 ЗМИ/

/§§ 3 и 4 от ЗАТУРБ/

/решение № 1050/14.11.2007 г. на ЦИКМИ и чл. 9, 108 ЗМИ/

§1,т.4 ДР на ЗИНП

Съгласно Препоръка СМ/Rec (2007) 15 на Комитета на министрите до доржавите членки на Съвета на Европа относно мерките за медийно отразяване на изборни кампании

Дефинирано е в ЗРТ

Съгласно ЗРТ (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г.) във връзка с Директивата на ЕС за аудиовизуалните медийни услуги

Дефинирани в ЗЕС, Допълнителни разпоредби, §1, т.15

Чл. 5, ал.2 ЗИНП; Чл. 7, ал. 3 ЗИЧЕП; Чл. 7, ал. 1 ЗМИ